Ponson du Terrail

Junetea regelui HENRIC

4

Partea a doua
JURAMANTUL CELOR PATRU VALETI

Project RIF - 2013

Versiune electronică: **[V3.0]**

PONSON DU TERRAIL
Junețea regelui HENRIC

Partea a doua
JURĂMÂNTUL CELOR PATRU VALEȚI
(LE SERMENT DES QUATRE VALETS)

Proiect RIF – 2013

Adaptarea şi corectura textului: România Inedit

a. Aventurile valetului de cupă
b. Dragostea valetului de pică

Adaptare după ediția 1879
a Editurii Dor P. Cucu, BUCUREŞTI

Partea a doua
JURĂMÂNTUL CELOR PATRU VALEȚI
(LE SERMENT DES QUATRE VALETS)

a. AVENTURILE VALETULUI DE CUPĂ

(Les aventures du Valet-de-Cœur)

Capitolul I

Era pe țărmurile Garonnei.

Pe coasta unei ridicături pietroase pe lângă care şerpuia fluviul, se înălța un vechi manoir[1] ce mai poseda încă trei turnuri în ruină.

O mică vie, câțiva arbori, o livadă stearpă şi două trei câmpii uscate, compunea tot domeniul său.

Castelul era înconjurat cu şanțuri, punți şi câteva străji cu țepi. În interior erau mai multe săli afumate ai căror pereți erau acoperiți cu scuturi de luptă şi blazoane. Stăpânul acestui castel pretindea că, în timpul iernii, le încălzea cu bastoanele conetabilului.

Ca garnituri, mai erau în curte vreo jumătate de duzină de câini slabi şi, la grajd, doi cai mici din țara Tarbilor.

Cel din urmă castelan era un tânăr om cu nasul acvilin, dinții albi, cu privirea mândră, care vorbea elegant, bea bine şi juca mari partide pe parolă de onoare, atunci când nu se putea altfel.

Când mergea la Nérac, la Pau sau la Bordeaux, ținea o prea frumoasă mână pe calul său murg cu coama galbenă şi privea pe toate fetele care îl luau drept un trimis al papei sau un ambasador.

Vechea sa spadă moştenită suna pe dale şi pe pavaje într-un mod cuceritor, şi spențerul[2] său dintr-un postav cenuşiu, era atât de curat încât ai fi jurat că era în haine noi.

Într-o seară de iulie, în anul de grație 1572, se găseau în marea sală a conacului trei cavaleri dintre care cel mai matur părea să aibă treizeci de ani, şi cel mai tânăr, nouăsprezece. Acesta din urmă era castelanul.

Ei erau aşezați împrejurul unei mese acoperită cu o veche scoarță şi jucau *bête hombrée,* un joc foarte răspândit în acel nobil

---

[1] Manoir – conac, casă mare în zonă rurală, care era, de regulă, centrul istoric şi administrativ al celei mai mici unități de organizare teritorială în sistemul feudal din Europa. Termenul este aplicat caselor de țară care au aparținut nobilimii şi altor case mari, impunătoare.

[2] Spențer – haină scurtă (ca o vestă); surtuc fără pulpane, purtat de unii țărani.

timp, şi pe care doamna Margareta de Franța, regina de Navarra, îl adusese la modă după vreo treizeci-patruzeci de ani de la apariția lui.

Ca adevărați gasconi ce erau, ei îşi puseră pungile pe masă.

Alături de jucători se vedeau două butelii goale, la fel fiind şi paharele lor.

— Pe sfinții apostolii! strigă unul din ei, mi-e sete, amicii mei. De băut, valet!

Un fel de țăran, îmbrăcat într-o cazacă galbenă, se apropie de urechea stăpânului său, îi zise câteva cuvinte, apoi se retrase doi paşi înapoi.

Castelanul surâse şi zise tare:

— Domnilor, Pandrille, *ecuyerul*[3] meu, întreabă, ce fel de vin să vă aducă.

Castelanul se lăuda, căci nu mai avea niciun fel de vin în pivniță.

— Dar, strigă unul dintre oaspeți, să aducă din cel mai bun.

— Din cel mai vechi, răspunse cel de-al treilea jucător.

— Pe credința mea! seniorii mei, răspunse castelanul, dacă nu sunteți atât de grăbiți, veți fi serviți după dorință, căci îmi pare… Şi, întorcându-se către cel care purta cazaca galbenă, pe care îl onorase cu numele de scutier, îi zise:

— Pandrille, amicul meu, înşeuează îndată unul din cei mai buni cai ai mei…

— Pe care? întrebă cu naivitate valetul: pe cel negru sau pe cel alb?

Castelanul privi cruciş spre valet.

— Ticălosule! zise el, tu ştii bine că Belzébuth e negru ca tăciunele.

Valetul se înclină şi stăpânul său urmă:

— Înşeuează cel mai bun cal al meu, adică pe negrul Belzébuth, şi galopează până la moşie, unde vei cere arendaşului meu un altfel de vin, adică Saint-Jacques, acel faimos vin pe care străbunul meu l-a importat din Spania, unde a servit mult timp pe împăratul Carol Quintul.

Castelanul însoți acest ordin cu o aşa privire, încât nenorocitul Pandrille, care nu mai auzise vorbindu-se de faimosul vin de Saint-Jacques şi nici de împăratul Carol Quintul, şi care ştia că

[3] Ecuyer – scutier, titlu de noblețe, inferior celui de cavaler.

acea moşie nu era alta decât o colibă de piatră zidită într-o vie, ieşi zăpăcit.

Atunci castelanul urmă:

— Scumpii mei seniori, timpurile sunt aspre pentru nişte gentilomi ca noi. Regii nu au nici bani, nici şansă, şi certurile pe tema religiei au ruinat cele mai bune case din Franța şi Navarra.

— Aşa e, Hector, răspunse unul dintre jucători.

— Din fericire însă, noblețea trebuie să fie deasupra oricărui obstacol, murmură al doilea jucător care se numea Lahire.

— O idee, reluă castelanul, care într-adevăr răspundea la numele de Hector, până când scutierul meu ne va aduce vinul de care v-am vorbit, nu sunteți de acord să vorbim ceva despre genealogiile noastre?

— Iată o frumoasă idee, pe viața mea! exclamă Lahire. Şi apoi, vă declar sincer, seniorii mei, că eu care vă vorbesc, sunt mult mai nobil decât regele. Nenorocirile timpului au forțat pe strămoşii mei să devină gentilomi, cu toate acestea, merităm mai mult. Mă numesc Lahire şi descind din *Valetul de cupă,* ştiți?

— Da, zise castelanul, Lahire este companionul Jeannei d'Arc, Lahire, *Valetul de cupă*, este amicul străbunului meu Hector de Galard, *Valetul de caro*.

— Este adevărat! zise descendentul companionului Pucelle.

— Şi eu, seniorii mei, zise cel de-al treilea, nu pot să cedez, căci aparțin unei mai mari case ca ale dumneavoastră.

— Cum! făcu Hector.

— Haida-de! murmură Lahire.

— Ştiți deja, mă numesc Hogier de Lévis. Şi părinții mei erau urmaşii Sfintei Virgine. Cel dintâi dintre străbunii mei la care mă pot gândi, cu drept cuvânt, a fost scutierul regelui David, care era consilierul intim şi confidentul lui Solomon, pe care l-a supranumit *Valetul de pică*.

În momentul când Hogier de Lévis, afirma această descendență cu liniştea cea mai perfectă, uşa sălii se deschise şi un frumos tânăr gentilom intră.

El purta cizme cu pinteni şi era pudrat.

— Pe Sfânta Virgină, verişoara ta, zise el, am durerea, scumpul meu Hogier, de a te asigura că tu nu eşti pe lângă mine, decât un simplu gentilom fără genealogie, pe când amicii noştri, Hector şi Lahire, sunt din puri țărani dați gratuit în serviciul statului.

— Şi din cine descinzi tu, Amaury? întrebă Hector de Galard

fără a se turbura.

— Numele meu îți explică îndestul, răspunse noul venit, descind din Noë.

— În linie dreaptă?

— Şi fără mezalianță, scumpul meu. Cel dintâi dintre moşii mei, fiul cel mare al lui Iaphet, a domnit pe țărmul râului Gange. Unul din descendenții lui, Lancelot, a fost companionul împăratului Alexandru, pe care l-a supranumit *Valetul de treflă.*

— Iertare! observă Hogier de Lévis, la rândul său, nu crezi tu că la acea epocă dispăruseră cărțile?

— Ai dreptate, dar obiceiul se mai păstrase în Macedonia, răspunse Amaury de Noë.

Apoi luă un scaun şi adăugă:

— Acum, seniorii mei, când ne-am înțeles asupra nobleței noastre, oferiți-mi un pahar de vin, căci mor de sete…

— Aşteaptă un moment, zise Hector, scutierul meu e în pivniță.

— Şi, adăugă Lahire, cum pivnița e cam departe, a luat un cal pentru a se duce.

Amaury de Noë, căci era vechiul nostru amic, începu să surâdă în mustața sa cea blondă şi luă o carafă cu apă, îşi vărsă un pahar din acea băutură puțin cam primitivă şi murmură suspinând:

— A făcut foarte rău străbunul meu că a plantat via dacă descendentul său, după ce a venit călare două zile şi două nopți, nu poate să se trateze altfel!

— Dar de unde vii tu? îl întrebă Hector.

— De la Paris. Şi vin expres pentru a vă întâlni, seniorii mei.

— Haida-de!

Noë deveni sever şi seriozitatea figurii sale impuse tăcere celor trei tineri.

— Domnilor, reluă el, vin de la Paris, unde am auzit un zgomot confuz şi nişte strigăte lugubre întocmai ca un clopot funebru.

Accentul lui Amaury de Noë era solemn şi făcea contrast straniu cu vocea lui cea veselă de adineauri.

— Ce zici tu? întrebară deodată cei trei tineri.

— Acest zgomot confuz, răspunse Noë, era vocea poporului Franței, avidă şi doritoare de viitor, acele strigăte lugubre erau ale tronului Casei de Valois care se sting cu încetul, iar acel clopot funebru era acela al celor trei prinți, din care cel mai tânăr are douăzeci ani, iar cel mai mare douăzeci şi patru şi care ascund în fragedul lor piept, vechea inimă a unei rase uscate…

Cei trei gasconi nu mai râdeau şi îl priviră pe Amaury de Noë cu o curiozitate gravă.

Noë continuă:

— Certurile religiei au grăbit opera distrugerii, hughenoții îşi întorc privirile spre electorul Palatin, catolicii cheamă în ajutorul lor pe prinții Lorenei şi ai Spaniei... Şi nimeni nu mai are sentimentul țării.

Aceste din urmă cuvinte provocară o explozie printre cei trei tineri.

— Pe viața mea, strigă Hogier Lévis, eu sunt un bun catolic, dar mă voi face hughenot, dacă spaniolii vor trece Pirineii.

— Şi eu, asemenea, zise Lahire.

— Eu sunt hughenot deja, exclamă castelanul şi mă voi duce mai bine la liturghie, decât să văd pe acel teuton elector Palatin, amestecându-se în afacerile noastre.

— Pe viul Dumnezeu! seniorii mei, vă cunoşteam bine pe câteşitrei, şi sunteți tocmai omenii pe care-i căutam.

— Pentru ce?

— Ascultați: noi suntem gasconi, noi suntem béarnezi, suntem fiii unui pământ cavaleresc şi loial, nu avem mine de aur în munții noştri, dar aerul pe care îl respirăm întăreşte sufletul şi îl face invulnerabil la luptă; suntem o mână de oameni, dar vechii regi ai Franței, aveau obiceiul de a ne deosebi în armatele lor, zicând că spada unui béarnez prețuieşte cât o sută de sulițe şi spada unui gascon, o sută de carabine.

— Unde voieşti să ajungi? întrebară cei trei tineri.

— Ascultați încă!... Ascultați!

Şi Noë se sculă, gestul său deveni mai solemn şi el continuă:

— Era în urmă cu aproape o lună. Într-o noapte, doi oameni stăteau rezemați de un balcon al Luvrului contemplând acel imens oraş care se numeşte Paris. Acei doi oameni erau tineri şi aveau speranță în viitor. Îmbrăcați în spențere simple, ei sperau la stofe cu fir de aur. Şi, cu mâinile pe mânerul spadei lor, se gândeau a comanda armate. Unul dintre ei deodată îşi aruncă ochii asupra cerului cel noros. O stea strălucea, senină şi luminoasă într-un cerc mare de azur. Şi el observă mult timp steaua şi, când îşi întoarse privirea asupra marelui oraş, buzele sale murmurară încet aceste cuvinte: „Cine ştie?! într-o zi poate voi fi rege al Franței”.

Aceste din urmă cuvinte ale lui Noë produseră un fior printre

câteşitrei auditorii.

— Acest om, urmă el, era fiul munţilor noştri, tânărul prinţ care a dormit adesea la umezeala aerului curat, şi sub cap cu o piatră drept pernă; era regele sărmanei noastre patrii, unde suflă cu violenţă vântul libertăţii. Acest om, domnilor, era prinţul Henric de Navarra, devenit rege de când Catherine de Médicis a otrăvit pe Jeanne d'Albret, mama sa şi suverana noastră.

— Trăiască regele de Navarra! strigară cei trei tineri.

— Trăiască regele Franţei! răspunse Noë. Celălalt, adăugă el, celălalt tânăr care asculta aceste cuvinte ale prinţului, eram eu… Şi atunci, domnilor, mi-am adus aminte de dumneavoastră şi mi-am zis că dacă patru gentilomi, patru béarnezi, patru gasconi bravi ca Roland, nobili ca regele, ar ridica într-o zi mâna şi ar jura să nu dea Navarra Franţei, dar Franţa Navarrei, atunci însuşi Dumnezeu ar comite o crimă dacă-i va împiedica de la această acţiune.

Cei trei tineri se sculară într-un mod spontan şi ridicară mâna.

În acest moment uşa se deschise şi Pandrille, scutierul, apăru.

— Ah! monseniore, zise el, ce nenorocire!… am venit prea repede şi vinul s-a vărsat pe drum.

— Domnilor, zise Hector râzând, Dumnezeu e de partea noastră căci el a dat spirit valetului meu.

Capitolul II

Tot în acea zi, când cei patru valeţi din Gasconia făceau între ei un pact misterios şi, aproape cam la aceeaşi oră, la trei sute cincizeci de leghe distanţă, un cavaler făcea să sune pintenii săi pe pavajul oraşului Nancy, oraş ducal al prinţilor loreni.

Cavalerul era acoperit de o mare manta, a cărei glugă îi ascundea pe jumătate figura, pe când o pălărie fără pene, era trasă pe frunte.

Acest cavaler, după ce străbătu cu repeziciune mai multe străzi frecventate, căci amurgul serii nu sunase încă, se înfundă într-o stradelă[4] pustie care, printr-un povârniş abrupt, se cobora până la malul prăpăstios al Meurthei.

El părea gânditor şi când ajunse la extremitatea stradelei, se întrebă dacă trebuie să apuce la dreapta sau la stânga, murmurând:

[4] Stradelă – stradă îngustă şi scurtă, străduţă, uliţă, ulicioară.

— La dracu! Indicațiile nu sunt precise.

Un vechi felinar lumina mijlocul stradelei. Cavalerul se îndreptă spre acea lumină îndoioasă. Se opri dedesubtul ei şi scoase din sân un mic rulou de pergament şi citi cu jumătate de voce rândurile următoare:

„Dacă contele Éric de Crèvecoeur, iubeşte încă *va veni astă-seară pe la orele nouă pe malul Meurthei, coborând din strada care poartă numele de Saint-Paul.”*

— M-am coborât pe mal şi nu am văzut pe nimeni, îşi zise cavalerul. Ce e de făcut? Pe viața mea, am să mă aşez în fața străzii şi voi privi apa cum curge. Asta cred că e mai sigur. Persoana care-mi scrie şi pe care nu o cunosc nici Eva, nici Adam, e poate în întârziere.

Vorbind astfel, cavalerul merse şi se aşează la intrarea străzii Saint-Paul şi rămase nemişcat.

Cu toate acestea, el mai făcu, cu jumătate de voce, reflecțiile următoare:

— Cine dracu a putut pătrunde secretul meu? Da, *iubesc încă,* da, am sentiment etern, dar obiectul acestui amor este prea departe de mine pentru ca să mai pot spera la ceva. Ce voieşte cu mine? Cine mi-a strecurat în dimineața asta, acest bilet misterios?

Tânărul om, căci era tânărul conte Éric de Crèvecoeur, privea în dreapta şi-n stânga şi căuta a sonda întunericul unei nopți frumoase.

Deodată el auzi un zgomot uşor şi, întorcându-se, văzu o umbră care cobora stradela Saint-Paul.

Era o femeie. O femeie îmbrăcată în negru şi cu figura acoperită de un voal.

— Conte? zise ea încet.

Această voce era necunoscută cavalerului.

— Ce vrei? răspunse el.

— Eşti dumneata, contele Éric de Crèvecoeur?

— Da.

— Ai primit un bilet?

— Da.

— Eu sunt cea care vă aşteptam.

— Ah!

Şi contele încercă să vadă dacă femeia era tânără sau bătrână,

dar voalul care ascundea trăsurile sale era des şi noaptea era întunecoasă.

— Conte, zise încă necunoscuta, aş vrea să-ți vorbesc fără ca să ne audă nimeni.

— Sunt şi eu de părerea dumitale.

— Atunci, vino pe malul apei… colo…

Femeia voalată trecu înaintea lui şi se îndreptă spre cel din urmă mal al prăpastiei.

Apoi aruncă o privire împrejurul ei.

— Suntem singuri, zise ea.

Contele o urmase.

Atunci femeia voalată reluă:

— Eşti contele Éric de Crèvecoeur, descendent direct al viteazului Crèvecoeur, care a fost brațul drept al ducelui de Burgundia[5], Carol cel teribil.

— Da, doamnă, el era strămoşul meu.

— Eşti tânăr, frumos şi brav.

— Tânăr, da; frumos, nu ştiu, dar brav sunt!

— Eşti unul din cei mai bogați seniori ai Lorenei.

— Aşa se zice.

— Şi cu toate acestea, frumoasele dame din Nancy şi gentilomii de la curtea ducelui, stăpânul nostru, pretind că nu există niciun cavaler mai trist şi posomorât ca dumneata.

— Eu sunt întotdeauna mai serios.

— Fruntea dumitale e palidă, un cerc ca funinginea vă înconjoară ochii şi, se zice, că vă roade un rău necunoscut.

— Poate să fiu bolnav.

— Nu, vă e inima zdrobită.

Cavalerul tresări.

Necunoscuta continuă:

— Conte Éric de Crèvecoeur, eşti prada unui fatal şi violent amor.

— De unde ştii dumneata? o întrerupse cu repeziciune cavalerul.

— O ştiu.

El începu să râdă cu hohot.

— V-aş ruga, dacă se poate, să-mi spuneți care este femeia care m-a făcut sclavul său.

---

[5] Burgundia (fr. Bourgogne) este una dintre regiunile Franței.

— Ah! crezi că nu o cunosc?

Şi femeia voalată îşi apropie buzele de urechea contelui şi lasă să scoată un nume.

Éric scoase un strigăt:

— Taci! zise el.

— Nu, zise femeia voalată, mă vei asculta.

— Ce voieşti?

— Voiesc să-ți narez însăşi propria dumitale istorie.

— La ce bun?

— Vei vedea.

Aceia care posedă secretele noastre, au totdeauna o teribilă autoritate asupra noastră. Contele se simți dominat prin accentul necunoscutei. El îşi aplecă capul şi zise:

— Fie, vorbeşte, te ascult.

— Conte de Crèvecoeur, reluă necunoscuta, ai intrat într-o seară în vechea biserică, aflată la vreo două leghe depărtare de Nancy.

— Mă duc regulat la biserică.

— Era într-o seară de iarnă; noaptea era întunecoasă şi interiorul templului era pustiu. Era ora când preoții încetau cântul lor, când evlavioşii se retrăgeau în locuințele lor, în fine, ora când Dumnezeu rămâne singur în sanctuarul său.

— Apoi?

— Ai îngenuncheat pe dale, ai aplecat fruntea dumitale de tânăr, cu umilința unui bătrân care vede apropiindu-se eternitatea şi se teme de a apărea înaintea lui Dumnezeu, apoi ai murmurat încet această rugăciune: „Dumnezeule! Tu care eşti atât de puternic, dă-mi puterea de a renunța la nenorocitul amor ce mă roade, căci ştii, iubesc”… Atunci ai pronunțat un nume – şi, oricât de slabă a fost vocea dumitale, ea a găsit un ecou.

— Ah! zise contele Éric aruncând o privire pătrunzătoare femeii voalate, cine eşti, de ştii atâtea lucruri

— Puțin să-ți pese! Ascultă-mă.

— Vorbeşte.

— Acest nume a ajuns până la o femeie care, de asemenea îngenuncheată, se ținea nemişcată după un stâlp.

— Dumneata erai?

— Nu.

— Dar cine, atunci?

— Conte, zise femeia voalată, eşti un soldat brav, ai fost văzut

surâzând în mijlocul luptei, ai fost văzut jucându-te cu moartea, dar cine ştie dacă vei auzi cu sânge rece şi fără a păli ceea ce-ți voi spune?

Éric de Crèvecoeur simți câteva picături de năduşeală curgându-i pe frunte.

— Ştii cine era acea femeie?

— Dar vorbeşte! strigă contele cu îngrijorare.

— Era *EA*.

— Ea! ea! ea!... murmură contele înspăimântat...

Necunoscuta urmă:

— Din momentul când *ea* ştia că o iubeşti, ea şi-a închipuit că o vei servi şi că îi vei fi devotat cu trupul şi cu inima, dacă va avea trebuință de dumneata.

— Ah! murmură Éric de Crèvecoeur, dacă mi-ar cere sângele până la cea din urmă picătură...

— Cine ştie?

— Dacă ea mi-ar zice: „Mori pentru mine şi, dispărând, m-ai vedea surâzând”...

— Sărmane conte! murmură femeia voalată, cât o iubeşti, Dumnezeul meu!

Totdeodată Éric de Crèvecoeur se scutură ca de un vis şi întrebă din nou:

— Dar cine eşti dumneata, zise el, dumneata care vii să-mi spui totul?

— Sunt trimisă de *ea.*

— Cerule!

Necunoscuta văzu pe conte clătinându-se ca lovit de trăsnet.

— Curaj, conte, curaj! zise ea.

— Pentru ce?

— Ea a contat pe dumneata.

— Sunt gata. Ce trebuie să fac?

— Urmează-mă!

Necunoscuta înaintă urmată de conte. Ea urmă țărmul Meurthei timp de zece minute, până ce întâlni un pod.

Acolo se opri şi zise însoțitorului ei:

— Cunoşti Pădurea Verde?

— Da, desigur, aceea ce înconjoară Burg-du-Diable, un vechi castel ruinat şi fermecat, după cum se zice:

— Eşti superstițios?

— Nu.

— Atunci, nu te temi nici de spirite, nici de fantome?

— Sunt creştin, şi religia mea mă opreşte de a da lor crezământ.

— Creştin şi catolic, nu e aşa?

— Urăsc pe hughenoți.

— Bine! Ai umblat prin Pădurea Verde?

— Ea e foarte întinsă, dar cum unul din castele mele e foarte aproape de dânsa, am umblat adesea după mistreți şi, astfel, cunosc toate potecile şi colțurile.

— Aşadar nu ai nicio trebuință de lumina lunii pentru a trece Valea-Zânelor, acel loc sălbatic ce duce la piciorul vechiului Burg?

— Voi număra la trebuință pietrele şi copacii.

— Ascultă dar, conte Éric de Crèvecoeur. Nouă ore au sunat la palatul ducal. Trebuie să fii la miezul nopții în ruinele vechiului Burg.

— Voi fi. Ce trebuie să fac?

— Nimic… Să aştepți…

— Aceasta e tot ce ai a-mi ordona, dumneata, pe care ea te trimite? întrebă cu umilință contele Éric de Crèvecoeur.

— Celelalte instrucțiuni le vei primi la ruine.

— Voi înşeua cel mai bun cal al meu.

— Nu e trebuință.

— Pentru ce?

— Iată, coboară-te sub pod, vei găsi o barcă. Ştii să umbli cu lopețile?

— Da.

— Într-o oră vei urma cursul apei până la locul unde începe Pădurea Verde. Vei intra prin partea ce se numeşte *furca pădurii*.

— Ştiu.

— Şi vei găsi un cal înşeuat. Adio!

Şi necunoscuta, fără a-şi ridica vălul, făcu un gest cu mâna şi se depărtă.

Contele Éric de Crèvecoeur coborî sub pod, sări în barcă, tăie funia cu pumnalul şi se depărtă.

Meurthe e adâncă şi repede.

Barca alunecă cu uşurință şi, într-o oră, ajunse la *Pădurea Verde*, la mică distanță de locul pe care necunoscuta îl descrisese sub numele de *furca pădurii.*

Contele sări cu uşurință pe pământ şi, când se pregăti să dispară, i se păru că aude zgomotul regulat al unor lopeți.

Noaptea era întunecoasă şi contele se opri pentru a asculta.

Dar zgomotul lopeților încetă ca prin farmec.

— M-am înşelat, îşi zise el.

Şi intră în pădure, îndreptându-se spre o livadă, unde, fără îndoială, trebuia să fie calul despre care i se vorbise. Totdeodată el auzi un zgomot de paşi, cum auzise şi pe acela al lopeților.

— Drace! murmură el, oare sunt urmărit?

El puse mâna pe spadă şi continuă să înainteze. Paşii se apropiară.

— Vine cineva spre întâmpinarea mea? îşi mai zise el.

În acelaşi timp, nechezatul unui cal îl făcu să tresară.

Contele se îndreptă spre el.

Paşii se apropiau şi făcea ca frunzele uscate să facă zgomot sub greutatea lor.

Deodată contele zări un om care, ca şi dânsul, mergea drept spre calul ce nechezase şi care era legat de un arbore.

El iuți paşii şi ajunse tocmai în momentul când noul personaj voia să pună mâna pe căpăstru.

— Îndărăt, bădărane! strigă el, acest cal este al meu.

— Îndărăt, tu! răspunse necunoscutul, şi află că sunt gentilom.

— Ei bine, în acest caz, gentilomul meu, zise contele cu un ton mai potolit, lasă-mă să-ți spun că te înşeli groaznic; acest cal mie mi-e destinat.

— Tot atât de adevărat cât sunt gentilom de Luxemburg şi că mă numesc sir d'Arnembourg, îți jur, gentilomul meu, că ai greşit.

— Mă iartă! messire. Vin de la Nancy în barcă, cu siguranța că voi găsi un cal în livada de la furca pădurii.

— Eu vin de la castelul meu d'Arnembourg, situat la cincisprezece leghe de aici, convins fiind că voi găsi un cal în aceeaşi livadă.

— Atunci, domnule, zise contele Éric de Crèvecoeur, nu văd decât un mijloc de a sfârşi disputa.

— Tocmai voiam eu s-o propun, răspunse luxemburghezul.

Şi cei doi tineri, lepădându-şi mantalele, scoaseră spadele din teacă.

Capitolul III

Deja spadele erau afară din teacă şi cei doi tineri le încrucişară, când se auzi un al doilea nechezat…

Dar, lucru ciudat! acel nechezat venea din fundul pădurii, şi

calul pentru care cei doi tineri se luptau era lângă dânşii.

Aşadar, mai era un al doilea cal. Amândoi retraseră spadele şi contele privi pe însoțitorul său:

— Suntem nebuni, zise el. Este câte un cal pentru fiecare din noi.

— Aceasta e şi părerea mea, zise sir d'Arnembourg.

Cum nechezăturile continuau, contele se îndreptă spre locul de unde plecau şi, într-adevăr, el găsi un al doilea cal.

— Pe credința mea, acesta e negru, celălalt e alb, amândoi sunt înşeuați; care e pentru dumneata, care e pentru mine, eu, unul, nu ştiu.

— Nici eu.

— Ce facem?

— Dar, zise sir d'Arnembourg, alege…

— După dumneata…

— Oh! puțin îmi pasă! Numai ca acela ce mi se va cuveni să mă poată duce la ruinele Burg-du-Diable.

— Cum? făcu contele.

— Merg, repetă sir d'Arnembourg, la ruinele Burg.

— Şi eu, asemenea.

— Cum?

Şi cu toate că era noapte, cei doi adversari se priviră din nou.

— Cu toate acestea, domnule, zise contele, castelul nu e locuit, îmi pare.

— El va fi astă-seară locuit, pentru că sunt aşteptat.

— Şi eu, asemenea, repetă contele de Crèvecoeur.

— Ah! domnule, iată, după mine, un lucru ce începe a-mi părea ciudat.

— Cum aceasta?

— Dumneata ai sosit în luntre, eu, asemenea; un cal te aşteaptă, eu găsesc un altul. Ce înseamnă aceasta?

— Că mergem în acelaşi loc, iată, tot.

— Şi îmi pare că pentru acelaşi scop.

— Nu ştiu.

— Aud?

— Ah! dacă eşti aşteptat la ruinele vechiului Burg, este pentru că ai afaceri…

— Se poate.

— Şi eu, asemenea, pentru că sunt aşteptat ca şi dumneata.

— Şi asta se poate.

— Aşadar, am dreptul… de a te întreba…
— Ceea ce trebuie să fac?
— Drace!
— Nu ştiu nimic.
— Nici eu.
Un moment de tăcere între cei doi tineri urmă.
În fine, sir d'Arnembourg reluă:
— Cu toate acestea, domnule, pot să vă spun un lucru care va ațâța curiozitatea dumitale, dacă cel puțin nu o va satisface.
— Sunt gata să ascult.
— Am spus-o, sunt gentilom de Luxemburg şi sunt căpitan al monseniorului duce de Lorena, pe care Dumnezeu să-l păzească!
— Eu sunt, de asemenea, în serviciul lui, observă contele de Crèvecoeur.
— Fiind căpitan, urmă ducele d'Arnembourg, am ținut multă vreme garnizoană în bunul său oraş Metz.
— Ca şi mine.
— Pe când mă aflam acolo, am fost cuprins de un amor violent pentru o femeie, ce, pentru nişte motive pe care nu ți le pot dezvălui, era atât de departe de mine ca soarele de lună.
— Aceasta e asemenea istoriei mele.
Sir d'Arnembourg urmă:
— Îmi înmormântasem acel amor în cea mai profundă parte a inimii mele, când, ieri dimineață primii un bilet simplu. Acest bilet conținea următoarele rânduri: *„Iubeşti pe…"* – aici era numele femeii de care îți vorbesc – *„şi, această damă a aflat de amorul dumitale…"*.
— Iartă-mă, gentilomul meu, îl întrerupse contele de Crèvecoeur, cum s-a putut ca acea damă să aibă cunoştință de amorul dumitale, dacă l-ai înmormântat în cea mai adâncă parte a inimii dumitale?
— Oh! Într-un fel straniu.
— Să vedem!
— Într-o seară, de atunci sunt câteva luni, intrai într-o biserică. Biserica era goală… cel puțin astfel crezui eu.
— Şi, zise cu asprime contele Éric de Crèvecoeur, îngenuncheat pe pietre, ai cerut fără îndoială lui Dumnezeu să te vindece de fatalul amor ce te rodea.
— Întocmai.
— Şi acea damă pe care o iubeai, era după un stâlp şi ea a auzit

totul?

— Drace! exclamă sir d'Arnembourg, cine ți-a spus?

— Nimeni.

— Atunci, cum?

— Istoria dumitale e şi a mea.

— Zici că?... făcu gentilomul Luxemburgului.

— Domnule, zise cu răceală contele Éric de Crèvecoeur, dacă voieşti îți voi spune numele acelei femei.

— Ce spui?

— Îmi dai cuvântul de onoare.

— Ei bine! să vedem!

— Ea se numeşte...

Şi contele se aplecă la urechea lui sir d'Arnembourg, care tresări şi sfârşi prin a scoate un țipăt.

După aceasta, cei doi tineri făcură fiecare câte un pas înapoi.

— Domnule, zise contele, cred că suntem rivali.

— Aceasta e şi părerea mea.

— Aşadar, ne vom bate.

— Ah! mă iartă...

— Şi ne vom bate până la moarte!

— Domnule, zise cu răceală sir d'Arnembourg, nu-mi vei face ruşinea de a crede că m-am dat vreodată în lături de la o lovitură de spadă.

— Aşa cred, cel puțin.

— Cu toate acestea, găsesc propunerea dumitale de luptă nefondată.

— Cum?! domnule, exclamă contele, eram să ne batem pentru un cal şi dumneata găseşti că o femeie nu e demnă!...

— Nu zic asta.

— Atunci... explică-te!

— Pentru că acea femeie de care vorbim, dacă ne dă o asemenea întâlnire, ar trebui să aibă un motiv serios.

Contele tresări din nou.

— Ai, poate, dreptate, zise el.

— Şi, dacă acea femeie ne-a crezut pe amândoi destul de devotați, îndestul de serioşi pentru a ne înțelege şi a o servi în comun...

— Drace! strigă contele repunându-şi spada în teacă, ştii, domnule, că ai dreptate?

— Ah! cred?

— Şi, în loc de a ne bate, mai bine să mergem împreună până la ruinele Burg.

— Aceasta e şi părerea mea.

— Acolo vom afla ceea ce se aşteaptă de la noi.

— Haide! zise sir d'Arnembourg, alege-ți calul.

— Eu îl iau pe cel negru.

— Bun! zise luxemburghezul.

Şi, punând piciorul în scară, el sări pe calul cel alb.

— Ştii bine drumul? întrebă contele Éric.

— Eu? nicidecum. Dar, mi s-a spus în biletul ce am primit că să mă încred în calul meu.

— El va şti drumul în locul dumitale?

— Întocmai.

— Nu este nevoie, domnule.

— Pentru ce?

— Pentru că te voi conduce eu.

— Atunci, bine. La drum!

Şi contele Éric, plecând înainte, se îndreptă spre Valea-Zânelor.

Amândoi păstrară mult timp tăcerea, absorbiți fiind în cugetările lor.

Amândoi îşi făcură pe rând aceeaşi cugetare.

„Femeia pe care o iubeam, nu ne iubeşte, fără îndoială, pentru că suntem doi şi pentru că la ambii ne dă aceeaşi întâlnire. Dar ea are trebuință de spada noastră şi ea ne-a promis că ne va iubi în schimbul serviciilor pe care le aşteaptă de la noi."

Şi amândoi fură cuprinşi de un gând neplăcut, şi fiecare îşi zise:

„Cine ştie! dacă eram singur spre a o iubi, singur spre a o servi, poate…"

Şi ei se căiră pe rând că-şi repuseseră spadele în teacă.

Dar, cum sosiră la Valea-Zânelor, ei auziră galopul unui cal şi, în acelaşi timp, răsunând în limba germană, o înjurătură.

— Oh! oh! zise sir Léo d'Arnembourg, ce poate să însemne asta? S-ar zice că Pădurea Verde e locuită de spirite. Oare, din întâmplare, unul din ele s-ar servi de calul lui Satan?

Contele ridică din umeri.

— E vreunul ce şi-a pierdut calea, ce s-a rătăcit, zise el.

Galopul calului se apropia şi, totodată, un cavaler apăru şi se opri deodată găsindu-se în prezența a doi gentilomi.

Noaptea devenise luminată prin lumina lunii.

— Mă rog, domnilor, strigă cavalerul, sunteți de prin vecinătate,

fără îndoială?

— Da, răspunse Éric.

— Şi cred că veți avea bunătatea de a mă îndrepta.

— Cu plăcere, messire, unde mergi?

— La ruinele Burg-du-Diable.

Éric şi Léo scoaseră un strigăt.

— Ce? făcu cel dintâi.

— Cum ai zis? întrebă cel de-al doilea.

— Merg la ruinele Burg-du-Diable, repetă cavalerul.

— Şi noi, asemenea.

— Adevărat? făcu el la rândul său.

— Suntem aşteptați la miezul-nopții.

— Aceasta e ora ce mi s-a hotărât şi mie.

— Pe credința mea, cavalere, zise Éric de Crèvecoeur, dacă e aşa, cred că nu vei avea nimic împotrivă să ne spui de unde vii.

— De la Saarbruck[6], al cărui senior sunt, fiind vasal al ducelui de Lorena, pe care Dumnezeu să-l ajute!

— Ah! vii de la Saarbruck?

— După îndemnul unui bilet misterios pe care l-am găsit țintuit cu un pumnal în uşa castelului meu.

— Şi… acel bilet?

— Acel bilet mă îndemna să mă aflu astăzi chiar la miezul-nopții la ruinele vechiului Burg,

Contele Éric privi pe Léo d'Arnembourg.

— Eu mă prind, zise el, că acel bilet începea astfel: *„Dacă mai iubeşti încă"*…

Castelanul de Saarbruck scoase un strigăt:

— Cum, ştiți?

— Ei! zise contele de Crèvecoeur, eu mă prind că iubeşti pe o damă mare.

— Este adevărat.

— O damă ce e tot atât de departe de dumneata ca şi de noi…

— Dar?…

---

[6] Saarbruck – formă de scriere în franceza veche a numelui oraşului Sarrebruck (Saarbrücken – în germană), actualmente capitala micului land german Saarland. Situat la granița franco-germană, micul teritoriu a fost ducat independent, teritoriu autonom, ori sub ocupația sau influența prusacă sau bavareză. Pentru anumite perioade de timp s-a aflat sub influență franceză şi chiar în interiorul granițelor franceze.

— Mă numesc contele Éric de Crèvecoeur.

Germanul se înclină.

— Sunt castelan de Saarbruck şi mă numesc Conrad.

— Şi dumneata iubeşti o femeie, al cărui nume voiesc să ți-l spun.

— Oh! te opresc.

— Ce spui!

Şi contele se aplecă la urechea lui Conrad, baron de Saarbruck, şi murmură încet un nume.

— Ah! exclamă Conrad, ai spus adevărul. Dar cine ți-a putut descoperi secretul meu?

— Nimeni. Secretul dumitale e şi al nostru. Noi iubeam de asemenea pe acea femeie.

Conrad puse mâna pe spadă. Léo începu a râde.

— Haide! zise el. Dacă *ea* îi strânge pe toți aceia ce o iubesc, înseamnă că are trebuință de spadele lor.

— Ai dreptate, murmură Conrad, şi îşi repuse spada în teacă.

— Mă prind, reluă contele Éric, că erai convins, ca şi noi, că *ea* nu avea cunoştință de amorul dumitale.

— Este adevărat.

— Cum a aflat ea?

— Am scăpat-o într-o vânătoare de urmăririle unui mistreț.

— Ah!

— Şi secretul mi-a fost descoperit.

— Ei bine! În mod sincer, zise Léo râzând, îmi place mai mult aceasta.

— Pentru ce?

— Pentru că aceasta variază puțin. Contele şi eu ne-am destăinuit amorul în acelaşi fel.

— Adevărat?

— Şi, pe viața mea! zise contele Éric, dumneata eşti mult mai semeț decât mine.

Germanul răspunse flegmatic:

— Eu sunt totdeauna îndrăzneț… când beau.

— Ai băut în acea zi?

— Da, şi era un fel de vin de Rhin.

Tot vorbind astfel, cei trei tineri continuau să meargă călări, îndreptându-se spre colina al cărui vârf susținea ruinele vechiului Burg.

Le trebui o oră pentru a străbate distanța care îi separa de

castelul ruinat. Încă nu sunase miezul-nopții când ei trecură cel dintâi zid.

În mijlocul acestor ziduri dărâmate, un singur turn rămăsese în picioare.

Éric de Crèvecoeur, care mergea înainte, îşi îndreptă calul spre acel turn şi, când fuse aproape, se întoarse spre companionii săi şi strigă:

— Pe cornul satanei, seniorii mei, iată un al patrulea.

Capitolul IV

Pentru ce contele Éric de Crèvecoeur spusese acest cuvânt?

Pentru că în interiorul turnului, care era imens şi al cărui acoperiş lăsa să se vadă bolta cerească plină cu stele, era aprins un foc mare din mărăcini.

Înaintea acelui foc sta jos un tânăr care putea să aibă douăzeci şi cinci ani.

La zgomotul pe care-l făcu calul lui Éric de Crèvecoeur, tânărul tresări, se ridică în picioare şi, văzând un necunoscut, duse mâna la mânerul spadei sale.

Dar Éric nu ținu cont de mişcarea lui; el împinse calul înainte şi intră în turn fără să părăsească şaua.

— Cine eşti dumneata? întrebă tânărul.

— Mă numesc contele de Crèvecoeur, zise Éric.

Şi, cum ceilalți doi companioni, îl urmaseră şi pătrunseră de asemenea în turn, tânărul om, înspăimântat, strigă:

— Cine sunteți dumneavoastră şi ce voiți să faceți aici?

— Avem o întâlnire la miezul nopții.

— La miezul nopții?!…

— Ca şi dumneata, fără îndoială.

— Este adevărat.

— Messire, reluă Éric, am avut onoarea de a vă spune că mă numesc Éric, conte de Crèvecoeur.

Tânărul om se înclină.

— Domnul pe care îl vedeți, urmă contele, se numeşte Léo d'Arnembourg,

Tânărul om salută din nou.

— Şi domnul, adăugă contele, este baronul Conrad de Saarbruck.

— Domnilor, la rândul meu, răspunse tânărul, sunt gentilom

burgesan şi mă numesc Gaston de Lux.

— Iată! zise contele, aţi fost pajul ducelui Henric de Guise.

— Până acum cinci ani!

— Şi vi s-a dat o întâlnire?

— Da, printr-un bilet ce mi-a parvenit la Dijon, unde am tras la hanul celor *Trei Regi*.

— Bun! zise Éric, pariez că e chestiune de amor.

Gaston tresări.

— Ce vă interesează!

Tot schimbând aceste explicaţii, cei trei nou-veniţi descălecară şi îşi legară caii de un arbore care era în mijlocul ruinei şi veniră să se înşiruie împrejurul focului.

— Ah! seniore Gaston de Lux, zise contele Éric cu un aer batjocoritor, ne întrebi, ce ne interesează?

— Fără îndoială.

— Ei bine! pentru că-ţi posedăm toate secretele.

— Nu am decât unul, răspunse gentilomul, şi e atât de ascuns în inima mea, încât nici Dumnezeu nu-l cunoaşte.

— Dar *ea*?

— Care *ea*? întrebă Gaston, care sări de pe rădăcina arborelui care îi servea de scaun.

— *Ea*, adică femeia pe care o iubeşti… şi pe care o iubim toţi.

— Dumneavoastră! dumneavoastră! exclamă gentilomul.

— Noi, răspunse cu răceală contele.

— Iubesc şi eu femeia pe care o iubeşti dumneata şi, dacă voieşti, pot să-ţi spun numele.

— Este nefolositor, zise totdeodată o voce care apăru la intrarea turnului.

Era o voce dulce şi fragedă, o voce a unei tinere fete.

La această voce, cei patru tineri se sculară cu precipitare şi rămaseră, în fine, nemişcaţi, cu capetele descoperite şi cuprinşi de admiraţie şi respect.

Acea femeie, care se oprise un moment la intrarea turnului, înaintă până în dreptul focului, ale cărui reflexe roşietice o acopereau de lumină.

Această femeie care îşi dăduse pe spate capişonul de la mantaua sa spaniolă, era o frumoasă şi suavă tânără fată cu părul auriu şi cu ochii albaştrii.

Zveltă şi delicată în statură, ea avea privirea strălucitoare şi, sub acea privire, cei patru tineri care înfruntaseră multe pericole,

îşi înclinară frunțile şi se simțiră dominați.

După un moment de tăcere, această tânără fată se adresă în fine la Éric:

— Conte de Crèvecoeur, zise ea, este nefolositor de a-mi pronunța numele. Am să îl spun eu însumi. Mă numesc Anne de Lorena şi sunt ducesa de Montpensier.

Şi cum ei tăceau şi rămaseră aplecați sub magica sa privire, ea reluă:

— Da, iată-vă toți, frumoşii mei seniori, zise ea cu entuziasm, voi, cărora v-am inspirat un violent amor. Iată-te, conte Éric de Crèvecoeur, dumneata, care te-ai aruncat într-o zi în valurile Rhinului pentru a-mi culege, cu pericolul vieții, o floare albastră pe care-o iubeam, de pe malul opus al râului. Iată-te, sir Léo d'Arnembourg, dumneata, care ai omorât într-un câmp deschis pe un cavaler german care cutezase să insulte stindardul nobilei noastre case. Iată-te, Gaston de Lux, dumneata, vechiul paj al fratelui meu iubit, dumneata cu care am petrecut cea mai crudă vârstă a copilăriei. Şi dumneata, asemenea, barone Conrad, căruia îți datorez viața mea.

Şi cum toți se înclinară, ea adăugă:

— Seniori, câteşipatru mă iubiți şi, dacă ar fi să fac o alegere printre voi, oh! fără nicio îndoială că m-aş opri. Sunteți toți bravi, frumoşi, nobili şi cu inimile loiale. Nu sunt o prințesă orgolioasă, dar sunt mândră de strămoşii mei. Ştiu că nişte gentilomi ca voi, prețuiesc cât nişte fii de regi şi, dacă aş putea să vă unesc pe câteşipatru într-un singur trup, aş pune mâna mea într-a sa.

Un entuziasm înfiorător trecu prin trupul celor patru gentilomi.

Ducesa urmă:

— Neputându-vă iubi ca o femeie, am voit să vă iubesc ca o soră, am voit să vă reunesc şi să vă unesc printr-un jurământ solemn, voi, care erați necunoscuți unul pentru altul, voi, pe care întâmplarea v-a făcut rivali, am voit să vă fac frați… Am voit să vă chem sub un acelaşi steag şi să vă fac servitorii unei aceleiaşi cauze.

Ei se priviră muteşte.

— Seniori, urmă ducesa, voiesc să fac un rege în Franța: acest rege va fi fratele meu Henric de Guise şi bărbații pe care am contat în această operă măreață, sunteți voi!

La aceste din urmă cuvinte, ei se priviră unul pe altul cu mândrie.

Ducesa urmă:

— În ziua în care fratele meu, Henric de Guise, va fi încoronat ca rege al Franței, veți trage între voi la sorți şi învingătorul va simți mâna sa atinsă de aceea a Annei de Lorena, ducesa de Montpensier.

Câteşipatru întinseră mâinile, înfiorați de entuziasm, şi făcură, pe un Christ pe care ducesa îl ținea în mână, acest jurământ solemn.

— Jurăm de a ne da viața şi a vărsa sângele nostru până la cea din urmă picătură pentru Henric de Lorena, ducele de Guise şi viitorul rege al Franței.

— La lucru dar, seniori, strigă ducesa ai cărui ochi albaştri scoteau flăcări.

. . . . . .

Capitolul V

Să revenim acum la Paris.

Într-o dimineață, pe la mijlocul lunii lui august, acelaşi an, cârciumarul Malican, cu mânecile sumese şi cu capul gol, sta în picioare pe pragul uşii prăvăliei sale.

Cârciuma era goală şi piața Luvrului pustie. Erau, cu toate acestea, numai opt ore seara.

Cârciumarul, puțin cam melancolic, îşi aruncă privirile în interiorul prăvăliei, apoi spre Pont-au-Change, unde se vedeau casele şi prăvăliile argintarilor şi ale bijutierilor.

Tocmai în acel moment un cavaler trecea pe pod.

Cavalerul luă curba la Port-au-Change şi urmă malul drept al Senei, adică venea drept spre Luvru.

Acest cavaler era călare pe un foarte frumos cal şi, dintr-o aruncătură de ochi, béarnezul Malican cunoscu ce fel de rasă era.

— Pe viața mea, murmură el, iată un cal Tarb şi, prin urmare, e un gentilom béarnez care-mi soseşte.

— Hola! messire, strigă el, când cavalerul nu era decât la douăzeci paşi de distanță.

Acesta veni atunci spre el şi Malican scoase un țipăt de bucurie. El îl recunoscuse pe cavaler, şi acum îşi intra în rolul său de cârciumar pentru a-şi aduce aminte că era unchiul frumoasei Myette, fericita soție a lui Noë.

Acel cavaler era Raoul, frumosul paj pentru care inima lui

Nancy bătuse atâta timp la Luvru.

Acum, pentru ce Raoul se urcase pe un cal Tarb?

Explicația era că Raoul venea din Nérac şi chiar din Pau.

Îndată după căsătoria sa, vechiul nostru amic, Amaury de Noë, a găsit cu cale să-şi ducă puțin femeia sa prin Navarra. El plecase aproape de o lună şi, cu dânsul, luase şi pe Raoul. Dar, pentru ce?

Acesta era un secret al regelui Henric de Navarra, al lui Nancy şi al lui.

Malican însuşi nu ştia nimic.

Tot ceea ce ştia Malican era că Raoul făcuse un drum greu cu Myette şi Noë.

— Hei, domnule Raoul? strigă el vesel şi mirat.

— Bună ziua, Malican.

— Sosiți acum?

— Vezi bine, după praful ce e pe hainele mele. Am mers călare toată noaptea.

Şi Raoul descălecă.

— Dă-mi un pahar de vin, zise el, căci mor de sete.

— Intrați, domnule Raoul.

Pajul legă calul de un inel de fier ce era fixat afară şi intră în cârciumă.

— Veniți din Navarra? întrebă Malican cu vioiciune.

— De-a dreptul.

— Şi ai văzut pe Myette?

— Am părăsit-o doar de opt zile.

— Şi domnul Noë?

— Numai de cinci.

— Cum! zise Malican scandalizat, domnul de Noë şi-a părăsit deja femeia sa?

— Numai pentru câteva zile.

Malican îşi încreți sprâncenele.

— Fii liniştit, zise Raoul, domnul de Noë îşi adoră femeia mai mult ca totdeauna.

Malican respiră.

— Dar, reluă pajul, el avea de făcut o călătorie misterioasă. Am plecat din Nérac împreună şi, când am ajuns la Bordeaux, ne-am despărțit pentru că el a mers într-un loc pe care nu a voit să mi-l spună.

— Dar tu ai să-mi dai ceva ştiri, reluă Raoul.

— Despre ce şi despre cine? întrebă Malican.

— Despre tot ce se petrece la Paris.

— Da, însă domnişoara Nancy poate să vă spună mai mult decât mine.

— Ai dreptate, zise el, Nancy trebuie să ştie multe lucruri.

Şi Raoul ieşi afară, urcă pe cal şi se îndreptă spre Luvru.

Nancy era la fereastră şi, după ce s-a uitat cu curiozitate la calul ce fusese legat la uşa lui Malican, ea urmărise cu privirea pe cavalerul care venea spre dânsa.

Nancy nu prea avea privirea pătrunzătoare ca a lui Malican şi a lui Raoul, care deja o zărise când era la fereastră, dar ea ghici după pulsațiile violente care îi zguduiau inima, că acel cavaler nu putea fi altul decât scumpul ei Raoul.

Pajul lovi poarta de fier a Luvrului şi soldatul de gardă, care veni la ferestruie, îl recunoscu.

— Ah! domnule Raoul, îi zise el, eşti foarte fericit că soseşti ziua.

— Pentru ce?

— Pentru că, de când cu întoarcerea doamnei Catherine…

— Hei! făcu Raoul.

Santinela urmă:

— De când cu întoarcerea doamnei Catherine, nu mai intră nimeni noaptea în Luvru.

— Ah! doamna Catherine s-a întors?

— Da, zise santinela deschizând porta.

Raoul pătrunse în curtea Luvrului, descălecă şi dădu frâul unui soldat care n-avea nimic de făcut şi se îndreptă spre mica scară care conducea la etajul superior al palatului şi, prin urmare, la locuințele pajilor şi ale escortei.

Pe cea dintâi treaptă a scării o găsi pe Nancy.

Nancy, care pălise şi roşise totdeodată, fără altă ceremonie, îi sări de gât şi îi zise:

— Ah! Raoul, amicul meu, cât am suferit în lipsa ta!

Şi, luându-l de mână, îl trase spre ea în scara cea întortocheată.

— Urcă-te iute! zise ea. Astă-noapte s-a dansat la Luvru şi toată lumea doarme.

— Ah! s-a dansat?

— Până la ziuă.

— Drace! murmură el.

Nancy îl conduse pe Raoul în camera sa şi îl împinse spre o laviță, pe când ea se aşează într-un mare fotoliu şi trecu în revistă ținuta pajului.

— Iată-te, în fine, zise ea, dar cât eşti de murdar.
— Sunt plin de praf, scuză-mă, nu mi-am făcut încă toaleta.
— Ei bine! zise Nancy, ai făcut o călătorie plăcută, nu e aşa?
— Excelentă, dar puțin cam… tristă.
— Adevărat?
— Da, m-am gândit la dumneata.
— Ah! făcu Nancy, m-aşteptam la acest răspuns, de acum trei săptămâni.
— Ştii bine că te iubesc, Nancy.
Camerista doamnei Margareta se roşi puțin dar lăsă să i se ia mâna şi să-i fie dusă la buzele micului ei Raoul.
— Ah! zise pajul după ce trecu acest moment de euforie, ce se mai ştie nou?
— Nimic, decât că doamna Catherine, pe care regele o exilase la castelul d'Amboise, s-a întors.
— Cum? chiar după căsătoria Doamnei Margareta!
— Tocmai.
— Dar… regele?
— Regele, amicul meu, a găsit că doamna Catherine e foarte necesară.
— Cum?
— Ea e cea care descoperă comploturile hughenoților.
— Comploturile?
— Şi chiar a fost unul.
— Contra cui?
— Contra regelui şi a siguranței regatului.
— Dar când?
— Acum opt zile.
— Şi… acest complot?
— Este un oarecare gentilom, numit sir de Cotte-Hardie, care l-a urzit.
— Ah!
— Şi e doamna Catherine care, din fundul retragerii sale sau din exilul său, l-a descoperit.
— E bizar.
— A arestat pe sir de Cotte-Hardie; regele i-a ordonat torturi şi se zice că călăul i-a pus țepi la picioare.
— Pentru ce?
— Aşteaptă… sir de Cotte-Hardie a fost condamnat să fie decapitat în piața Grève.

— Când?
— Execuția trebuia să aibă loc ieri de dimineață.
— Şi… a amânat-o?
— Nu. Gentilomul a evadat.
— Din Châtelet?
— Ei! Dumnezeul meu! Da.
Raoul înțelese.
— Nu plâng pe acest sir de Cotte-Hardie.
— Dar René?
— René e tot la Châtelet şi, în fiecare seară, la prânzul regelui, domnul de Crillon murmură: „Pe Dumnezeul meu! Sire, îmi pare că parlamentul a făcut foarte rău că a condamnat pe René, dacă sentința nu se execută".
— Şi ce răspunde regele?
— Regele aruncă o privire sălbatică şi nu îndrăzneşte să ridice ochii asupra lui Crillon.
— Dar… regina?
Regina se uită pe furiş la Crillon şi tace şi ea asemenea.
Nancy voia să continue a mai da veşti de-ale curții lui Raoul, dar un mic cordon care ieşea din scândură şi se urca în plafon se agită şi puse în mişcare o bucată de hârtie. Era clopotul imaginat odinioară între doamna Margareta şi camerista sa.
— Iată! zise Nancy, e ceva nou. Oh! oh!

Capitolul VI

Nancy zise lui Raoul:
— Rămâi aici şi aşteaptă-mă.
— O să stai mult?
— Nu ştiu.
— Pot să ies, dacă vei zăbovi?
— Nu.
— Pentru ce?
Nancy avu un surâs mut.
— Pentru că îi zise ea, am să vorbesc mult cu tine şi trebuie să te pun la curent cu tot ce se petrece la Luvru.
— Ah!
— Pentru ca tu să nu comiți nicio greşeală, înțelegi tu?
— Înțeleg. Ah! Nancy, reluă pajul, nu mă părăsi astfel.
— Regina mă aşteaptă.

— Fără să-mi zici…

Raoul se îndoi. Ea îl amenință cu degetul.

— Știu, zise ea.

— Fără să-mi zici… că-mi vei permite întotdeauna să te iubesc.

Nancy îi adresă o privire batjocoritoare şi amicală în acelaşi timp.

Apoi ea înălță din umeri şi ieşi.

Raoul rămase singur şi Nancy, pentru ca să fie şi mai sigură că nu o să îi vie fantezia de a se duce să se plimbe prin grădina Luvrului, îl închise în camera sa şi puse cheia în buzunar.

Apoi coborî.

Henric de Navarra, de când se căsătorise cu doamna Margareta de Franța şi de când devenise rege, după moartea misterioasă a reginei Jeanne d'Albret, mama sa, locuia cu soția sa în Luvru şi ocupa apartamentul pe care îl posedase prințesa mai înaintea căsătoriei.

Acest apartament, se ştie, era separat printr-un zid subțire de acela al reginei Catherine, situat în partea de dedesubt a camerei lui Nancy, şi de o misterioasă comunicație cu locuința domnului de Pibrac prin deschizătura făcută prin piciorul lui Christ aşezat la căpătâiul patului Margaretei.

Numai în seara nunții sale, tânărul rege a tras la o parte pe căpitanul de gardă şi i-a zis:

— Pibrac, amicul meu, îți aduci dumneata aminte de un oarecare cabinet?

— Da, Sire

— Prin care mi-ai arătat pe femeia mea pentru prima oară…

— Da, Sire.

— Ei bine, mai ai acea cheie asupra dumitale?

Domnul de Pibrac începu să surâdă cu un surâs spiritual şi fin care se găseşte numai pe la poalele Pirineilor, pe țărmurile Garonnei, şi răspunse:

— Majestatea Voastră mi-ar aduce o jignire dacă ea ar bănui câtuşi de puțin că o am în buzunar, mai demult decât de astăzi de dimineață.

— Ah! ah!

— Şi chiar acum alergam după Majestatea Voastră numai pentru scopul…

— Dă-mi-o, zise el. Între nişte oameni ca noi lucrurile se pot înțelege.

Şi Henric puse în buzunar acea cheie care îl asigura de orice curiozitate a domnului de Pibrac.

Aşadar, în acest apartament ocupat atât de mult timp de Margareta, intră Nancy după ce-l închise pe Raoul în camera sa.

Margareta, cu toată ora matinală, se deşteptase.

Regele de Navarra lipsea. Aceste două circumstanţe înspăimântară pe Nancy care rămase pe prag cu braţele încrucişate şi cu gura căscată.

— Vino, micuţa mea, zise regina.

Nancy făcu un pas

— Şi, închide uşa.

Nancy se supuse şi întrebă:

— Trebuie să trag şi zăvorul?

— Da.

Margareta de Franţa, frumoasa Margareta, era palidă, agitată şi Nancy, încremenită, strigă:

— Nu cumva Majestatea Voastră a avut vreun vis rău?

— Nu, dar…

— S-a certat ea cu regele, soţul său, sub pretext de religie.

— Nu, zise Margareta.

— Atunci…

Nancy privi pe Margareta cu familiarul respect al unui vechi servitor.

— Nu am văzut niciodată pe Majestatea Voastră, sculându-se aşa de dimineaţă, de la căsătoria sa.

— Am dormit rău.

— Şi, afară de aceasta, îl găsesc întotdeauna pe rege aici, când vin.

— Este adevărat.

— Şi niciodată Majestatea Voastră nu a fost atât de palidă… şi aşa de desfigurată.

Margareta îşi puse un deget pe buze:

— St! zise ea, şi ascultă-mă.

Nancy se apropie şi privi pe regină cu o curiozitate neliniştită.

— Regele Franţei a venit să caute pe regele de Navarra, zise Margareta cu frică.

— Pentru ca să meargă la vânătoare?

— Nu, pentru a-i vorbi de afacerile religiei, regele Carol a lucrat toată noaptea cu doamna Catherine.

Nancy aruncă împrejurul ei o privire rătăcită şi ochii săi căutau

o uşă deschisă.

Regina continuă:

— De la întoarcerea reginei Catherine, fratele meu Carol e posomorât şi are un aspect sinistru, el ne-a zis ieri supând, că ar vrea ca toată lumea din regatul său să fie catolică.

— Aşadar, întrebă Nancy, el l-a chemat pe regele de Navarra?

— Crillon a venit să-l caute.

— Ah! iată ceea ce mă asigură, zise Nancy.

— Pentru ce?

— Pentru că Crillon va fi dizgrațiat înaintea noastră.

— Aşa crezi tu?

— Şi cât timp Crillon va fi în serviciul regelui, totul se va prelungi. Căci sunt trei persoane pe care regina mamă le urăşte.

— Care e cea dintâi?

— Dumneata, Doamnă.

Regina se înfioră când auzi această afirmație a lui Nancy.

— Eşti nebună? zise ea.

— Eu ştiu ce zic. Doamna Catherine urăşte pe Majestatea Voastră.

— Dar, pentru ce?

— Pentru trei motive.

— Şi care sunt acestea?

— Întâi, pentru că doamna Catherine gândindu-se la căsătoria dumitale cu regele de Navarra, avea oarecare calcule care nu i-au reuşit.

— Bun, apoi?

— Apoi, pentru că Majestatea Voastră iubeşte pe soțul său.

— Acesta e un cuvânt. Apoi?

— Şi pentru că doamna Catherine nu iartă Majestății Voastre ideea ce v-ați făcut că a otrăvit pe regina de Navarra.

— Bine, zise Margareta. Să vedem acum care e a doua persoană pe care regina o urăşte la moarte?

— Majestatea Voastră poate s-o ghicească.

— Cum!

— Este regele de Navarra.

— Ai dreptate. Dar a treia persoană?

— Este Crillon.

— Haida-de! eu sunt sigură că mama mea nu i-a făcut această onoare.

— Majestatea Voastră se înşeală.

— Aşa crezi?

— Sunt sigură.

— Explică-te.

— Pentru aceasta, trebuie să afirm Maiestății Voastre că, dacă regina urăşte, ea ştie să şi iubească.

— Eh! sunt convinsă de asta.

— Şi ea iubeşte, de asemenea, trei persoane.

— Cunosc pe cea dintâi, este fratele meu d'Alençon.

— A doua, zise Nancy, este maestrul René.

— Şi a treia?

— Oh! aceea, zise Nancy, n-are nimic în comun cu domnul de Crillon, din contră, persoana care e mai mult la favoarea Doamnei Catherine e Crillon.

— Adevărat?

— Crillon a devenit pe lângă rege, ceea ce era odinioară Caton d'Utique pe lângă senatul roman.

— Drace! murmură regina, tu ştii istoria romană, micuța mea.

— După împrejurări, Doamnă.

Şi Nancy urmă:

— Caton d'Utique zicea în fiecare zi când intra în senat: „Mă gândesc că e util să distrugem Cartagina".

— Dar Crillon?

— Crillon zice în fiecare seară, asistând la cina regelui: „Sunt de părere, Sire, că atât cât René Florentinul nu va fi sfărâmat de viu, siguranța şi liniştea nu va fi restabilită".

— Ai dreptate, zise regina, în ziua când Crillon va fi dizgrațiat, René va ieşi din Châtelet.

— Şi toți vom fi pierduți, adăugă Nancy.

Margareta tresări.

— Doamna Catherine, urmă camerista, a ieşit din Luvru ca un proscris, ea s-a reîntors triumfătoare.

— Asta e adevărat.

— Ea a venit plină de mânie, cu uri mortale, cu dorința arzătoare de a scăpa pe René şi cu hotărârea de a pedepsi pe toți aceia ce au ofensat-o.

— Ştiu toate acestea, zise Margareta, dar crezi tu că regele, soțul meu, nu are nimic de temut?

— Astăzi, nu ştiu.

— Dar mâine?

— Hm! făcu Nancy. Iată ocazia de a numi Majestății Voastre a

treia afecțiune a doamnei Catherine.

— Care e aceea?

— Un om ce a voit să-l asasineze.

Margareta tresări.

— Când?

— Sunt trei luni.

Regina deveni palidă.

— Numele său?

Nancy murmură încet:

— El se numeşte Henric.

— Taci!

Şi Nancy aruncă o privire speriată împrejurul ei. La această privire, Nancy răspunse cu un surâs.

— Regele nu e aici, zise ea.

— Dar, reluă Margareta, eşti nebună?

— Nu, Doamnă.

— Regina îl urăşte pe duce.

— Ea îl ura, cel puțin.

— Şi… acum?

— Acum ea îl iubeşte.

— Este cu neputință! strigă Margareta uimită.

— Cu neputință şi adevărat, zise Nancy.

Şi camerista, pe care o vedem foarte tare în străbaterile politice, urmă:

— Regina Catherine nu ura pe ducele Henric de Guise ce e un prinț încântător, plin de bravură, catolic excelent, inamic mortal al hughenoților şi, mai mult încă, frate al cardinalului de Lorena, pentru care Majestatea Voastră, o ştie… ea a dovedit multă amiciție.

— Bine, zise Margareta; pe cine ura ea, dar?

— Pe favoritul prințesei Margareta, îndrăzni să şoptească Nancy, care aspira a fi soțul ei, adică cumnat al regelui Franței, şi care ar fi devenit cel dintâi glas funebru al monarhiei.

— Apoi?

— Majestatea Voastră, devenită regină de Navarra, doamna Catherine nu mai urăşte pe ducele de Guise.

— Ah!

— Ea îl iubeşte, din contră, şi desigur că, la această oră, ei fac un tratat de alianță între dânşii.

— Tu eşti nebună, repetă Margareta.

— Nicidecum.

Nancy se exprimă cu un accent de convingere care mişcă pe Margareta.

— Pe ce bazezi tu această frumoasă teorie? întrebă ea pe cameristă.

— Pe un eveniment ce s-a petrecut la Luvru.

— Când?

— Aseară.

— Şi tu nu mi-ai spus nimic?

— Majestatea Voastră era culcată.

— Ei bine! ce s-a întâmplat?

— Majestatea Sa, regina Catherine a primit vizita unui frumos cavaler.

— Cum se numeşte el?

— Contele Éric de Crèvecoeur.

Şi Nancy se rezemă de fotoliu şi luă atitudinea unui povestitor ce e sigur de atenţia auditorilor săi.

Capitolul VII

Numele de Crèvecoeur era prea istoric pentru ca Margareta să-l audă pentru prima oară.

— Numele de Crèvecoeur vine din Lorena, zise ea.

— Da, doamnă.

— Şi unul din ei, Philippe de Crèvecoeur…

— Îl servi pe ducele Burgundiei, apoi pe regele Ludovic al XI-lea.

— Aşa e.

— Afară de asta, reluă Nancy, Majestatea Voastră ştie că sunt din Lorena şi că din acest motiv am fost supranumită Nancy.

Regina înclină capul.

— Tatăl meu, care era un sărman gentilom, avea un conac ruinat, pe marginea Pădurii Verzi.

— Ce e Pădurea Verde? întrebă Margareta.

— O pădure mare de lângă Nancy.

— Ei bine?

— Contele de Crèvecoeur posedă, nu la o mare depărtare de conacul nostru, un frumos castel de cărămidă roşie.

— Şi tu-l cunoşti?

— În copilăria mea, contele de Crèvecoeur era un bătrân cu barba albă.

— Şi acum?…

— Acum e un tânăr cu mustața neagră.

— Adică tatăl a murit şi fiul său i-a succedat în titluri şi avere.

— Întocmai!

— Continuă, micuța mea!

— Sunt câțiva ani, reluă Nancy, când eram încă la tatăl meu cu cei doi frați ai mei, dintre care unul e paj al regelui Poloniei şi celălalt, soldat în armata regelui, când îl întâlneam adesea pe contele Éric de Crèvecoeur. Aveam atunci doisprezece sau treisprezece ani.

— Şi el?

— El putea să aibă optsprezece.

Margareta privi pe camerista ei.

— Mă prind că era frumos! zise ea.

— Încântător.

— Şi că ți-a plăcut.

— Ah! făcu Nancy, am avut chiar îndrăzneala de a i-o spune.

— Adevărat!

— Într-o seară, când mă preumblam pe marginea pădurii, întâlnii pe contele Éric ce se întorcea de la vânătoare.

— „Micuța mea, îmi zise el, eşti încântătoare!”

— „Ah! monseniore! strigai eu, ce nefericire să fii atât de nobil şi bogat.”

— „Şi pentru ce, micuța mea?”

— „Dar, răspunsei eu, pentru că dacă ai fi fost un sărman gentilom ca frații şi tatăl meu, v-aş putea şi eu, la rândul meu, să vă spun că vă găsesc întocmai după gustul meu.”

— „Ah!” zise el surâzând.

— „Şi ne-am căsători!”

El mă privi cu tristețe şi îmi zise:

— „Sărmana mea copilă, dacă inima nu mi-ar fi dată, vai! şi dacă te-aş putea iubi, nu sărăcia conacului tău m-ar făcea să mă împotrivesc… Sunt destul de bogat pentru doi.”

— „Ah! îi zisei eu cu un ton batjocoritor, iubeşti dar pe o frumoasă damă, domnule conte?”

El făcu un semn cu capul şi tăcu.

— „O frumoasă damă, îmbrăcată numai în mătase, îi răspunsei eu, numai în dantelării, ca la curtea regelui Franței?”

— „Da, îmi zise el, şi niciodată ea nu mă va iubi.”

— „Înseamnă că ea nu are bun gust”, şoptii eu cu îndrăzneala

vârstei mele.

— „Ea nu va şti niciodată”, adăugă contele.

Şi, ca şi cum s-ar fi căit că mi-a spus prea multe, el dădu pinteni calului său şi se depărtă.

Dar, după ce făcu douăzeci de paşi, se întoarse.

— Cum? făcu Margareta.

Nancy urmă:

— El se întoarse şi îmi zise:

— „Tu eşti un înger mic şi frumos ale cărui rugăciuni Dumnezeu trebuie să le asculte.”

— „Oare voieşti să mă rog pentru liniştea inimii contelui, tatăl dumitale, monseniore?”

— „Roagă-te pentru tatăl meu mai întâi şi apoi, copila mea…”

El se aplecă. După aceasta luă un lanț de aur ce purta şi mi-l puse la gât, adăugând:

— „Dimineața, când te vei deştepta şi când, prin fereastra întredeschisă a camerei tale, vei vedea în depărtare printre arbori, cele opt turnuri ale conacului meu, când vei auzi vorbindu-se despre contele Éric de Crèvecoeur că e cel mai bogat senior al Lorenei, cel mai brav, cel mai frumos, atunci pune-te în genunchi şi roagă-te pentru el!…”

Apoi, el urcă cu grăbire pe cal şi fugi.

— Ah! micuța mea, zise regina, ce curioasă istorie îmi spui tu!

— Aşteaptă, Doamnă.

Şi Nancy urmă:

— În anul următor, tatăl meu îmi anunță că voia să mă conducă la curtea Franței, şi că Alteța Voastră binevoia a mă apropia de persoana sa.

— Ai mai revăzut pe contele Éric de Crèvecoeur?

— Da, Doamnă.

— Cum aceasta?

— Trecurăm prin Nancy tocmai în ziua când ducele François oferea gentilomilor săi o strălucită cursă. Tatăl meu era sărman, dar era gentilom, şi toți gentilomii valorează. I s-a permis să străbată adunarea şi astfel n-am fost departe de tribuna prinților. Îmi fu dar uşor să-l văd de aproape pe învingător când veni să primească premiul.

— Şi acel învingător?

— Era contele Éric.

— Ah!

— Era foarte palid, el deveni fără vlagă, când cununa de stejar îi atinse părul, şi picioarele nu îl mai susținură.

— Ei bine?

— Am conchis că domnul conte Éric era tot nefericit şi că tot mai avea trebuință de rugăciunile mele.

— Dar, zise Margareta, ce poate avea acest om misterios în comun cu vizita ce a făcut reginei, mama mea?

— Multe…

— Explică-te!…

— Contele era tânăr, frumos ca un rege, şi desigur că, dacă dama pe care-o iubea atât nu putea să-i devină soție, înseamnă că era despărțit de dânsa printr-un abis.

— Crezi?

— Am cugetat la toate acestea de atunci… atunci eram prea tânără.

— Şi ai ghicit?

— Da, doamnă.

— Să vedem, făcu regina.

— Femeia pe care-o iubea contele Éric putea fi cea care-i dăduse premiul la cursa de la Nancy.

— Şi acea femeie?

— E cea mai bună amică a ducelui Henric de Guise.

Pentru a doua oară regina Margareta tresări.

— Numele ei? întrebă ea.

— Prințesa de Lorena, ducesa de Montpensier, răspunse Nancy.

— Visezi, zise regina.

— Nu cred, Doamnă.

— Eşti sigură de ceea ce spui?

— Drace! făcu Nancy, am presupus – iată tot… m-am putut înşela.

— Ei bine! admitem că aceasta să fie; ce dovedeşte aceasta?

— Doamnă, răspunse Nancy, Majestatea Voastre n-are poate timpul de a mă asculta.

— Din contră, vorbeşte… şi şezi jos.

Nancy nu aşteptă să i se repete şi se aşeză cu grație într-un fotoliu. Apoi reluă:

— Ducele Henric de Guise a visat mai mult de o dată la coroana Franței.

— Se poate, zise Margareta.

— Şi mai cu seamă, după întrevederile nocturne ce a avut cu

ducesa de Montpensier, sora sa.

— Ah! făcu Margareta visătoare.

— Ducesa de Montpensier e inima, geniul, demonul casei de Lorena. Ea face tot ceea ce voieşte.

Un surâs mândru alunecă pe buzele Margaretei.

— Ea voia să mă facă ducesă de Guise, zise ea. Apoi?…

— Pe timpul când eram în Lorena, contele de Crèvecoeur nu mergea niciodată la Nancy.

— Pentru ce?

— El era supărat pe cei de la curte.

— Avea el să se plângă de ceva?

— Aşa se zicea. Din două lucruri una: sau contele a făcut pace cu seniorul său suveran şi a venit la Paris în calitatea de mesager, sau s-a prezentat la Luvru pentru afacerile sale. Acesta din urmă e mai puțin probabil, deoarece contele n-are niciun amestec cu regele Franței. Deci, urmă Nancy, un om ce era torturat de un amor, precum contele de Crèvecoeur..

— Poate că acea tortură a trecut, observă Margareta.

— Şi eu cred.

— Ah!

— Ieri seară, putea fi zece ore, mă aflam în coridor, tocmai în momentul când contele ieşea din apartamentul reginei Catherine.

— Te-a recunoscut?

— El trecea fără a mă vedea, dar eu i-am vorbit.

— Ce i-ai zis?

— „Bună seara, domnule conte”. El era cu toate acestea bine învelit în mantaua lui şi pălăria îi acoperea ochii. Mă prind că nimeni nu îl cunoaşte la Luvru. Când se auzi astfel salutat, l-am văzut tresărind şi privindu-mă fix.

— „Mă cunoşti?” mi-a zis el.

— „Eşti contele de Crèvecoeur… şi eu mica fată…”

— „Nancy!” strigă el.

— „Da, monseniore.”

— „Cum de te afli aici?”

— „Sunt cameristă a reginei.”

Sărmanul conte crezu că vorbesc de doamna Catherine şi fruntea lui încreţită se întinse.

— „Domnule conte, îi zisei eu, m-am rugat pentru dumneata în toate zilele… Trebuie să continui”.

O strălucire de bucurie trecu prin ochii lui.

— „Da, îmi zise el, roagă-te mereu, micuța mea; rugăciunile sunt bune pentru acei care speră…”

Apoi m-a părăsit cu bruschețe, adăugând:

— „Nu spune că m-ai întâlnit.”

— Şi ce ai înțeles din acea întâlnire? întrebă Margareta.

— Am înțeles că contele spera… adică ducesa se milostivise a-i surâde… şi dacă ea i-a surâs…

— Ei bine?

— Ei bine, contele s-ar omorî chiar, pentru dânsa şi şi-ar cheltui toate avuțiile pentru a-şi cumpăra partizani. Şi… *a servi pe ducesă*, va să zică, *a servi pe prințul Henric de Guise*.

— Sărmana mea Nancy, zise regina, ar fi trebuit să te asociezi cu messire de Brantôme. Tu compui deja prea bine o poveste şi, cu ajutorul lui…

— Doamnă, replică Nancy cu o gravitate tristă, voieşti a-mi permite să continui…

— Haide! te ascult.

— Doamna de Montpensier urăşte pe regele Carol al IX-lea, pe ducele d’Anjou, regele Poloniei şi pe ducele d’Alençon. Doamna de Montpensier nu iubeşte în această lume decât pe fratele ei, ducele de Guise.

— Ştiu…

— Ea se interesează de amorul contelui Éric *ca acesta*…

Şi Nancy apăsă unghia roză a degetului ei pe unul din frumoşii dinți şi astfel făcu un zgomot.

Apoi continuă:

— Afară de acesta, să mai presupunem că se mai afla în Lorena un altul, alți doi, alți trei seniori, de asemenea înamorați de ochii albaştri ai ducesei… şi că ducesa, care ştie ce folos poate avea de la omenii devotați şi înamorați, a zis fiecăruia: „Voi face tot pentru acela care va face mult pentru fratele meu, ducele!”…

— Micuța mea, zise Margareta, iată-te înecată-n politică până la gât.

— Se poate.

— Şi ar trebui să aştepți reîntoarcerea regelui, bărbatul meu.

Când regina pronunță aceste cuvinte, o uşoară bătaie se auzi la uşă.

— Cine e? întrebă regina de Navarra.

— Eu, Henric.

Nancy alergă să deschidă şi regele intră.

Durerea ce-i produsese moartea mamei lui pălise puțin fruntea tânărului prinț, dar îşi păstrase privirea vie, buza surâzândă şi batjocoritoare, şi frumusețea lui sir de Coarasse rămăsese aceeaşi sub haina regelui de Navarra. Regina alergă la el.

— Ei bine? făcu ea cu nelinişte.

Tânărul rege o luă cu tandrețe în brațele lui şi îi zise:

— Fii liniştită, micuța mea, nu suntem încă cu totul certați cu fratele Charlot.

— *Nu încă…* murmură Margareta tremurândă.

— Dar aceasta nu va întârzia, adăugă prințul râzând.

— Dumnezeul meu!…

— Doamna Catherine şi-a depus ieri toată osteneala pentru a ne despărți de dânsa.

— Şi unde voieşte să ne trimită?

— Acolo unde merge cărbunarul, şi unde e stăpân, – la noi, în regatul nostru… Navarra.

Un nor trecu pe fruntea Margaretei.

— Şi regele ce-a zis?

— Pe onoarea mea! am aflat de la Crillon că era să consimtă la depărtarea noastră, când regina a stricat totul.

— Cum?

— Printr-o greşeală. Ea a cerut grațierea lui René.

— Ah! ce spui?

— Atunci regele s-a înfuriat şi regina n-a avut decât timpul de a intra în apartamentul ei. Dar, adăugă Henric de Navarra, s-au mai petrecut multe altele de ieri.

— Ce?

— Vei vedea.

Capitolul VIII

Să ne întoarcem puțin înapoi.

Regina-mamă fusese aproape şase săptămâni în dizgrație.

Regele o evitase aproape o lună de la moartea doamnei Jeanne d'Albret.

Acest timp doamna Catherine îl petrecuse la Luvru.

Regele îi zisese:

— Nu voiesc, Doamnă, să fac un scandal îndepărtându-te de la curte tocmai în momentul căsătoriei fiicei dumitale, dar nu uita că în chiar seara după căsătorie vei părăsi Parisul pentru totdeauna.

Regina, care cunoştea slăbiciunea fiului ei, se înclinase, fără a crede niciun moment ameninţările regelui.

Aşadar, timp de o lună, Carol al IX-lea o evită pe Doamna Catherine. Şi, dacă din întâmplare o întâlnea o dată sau de două ori, el nu îi adresa niciun cuvânt.

Cu toată speranța ce avea doamna Catherine de a reintra în grație, regina văzu în seara cununiei pe domnul de Crillon intrând în apartamentul ei şi înclinându-se cu gravitate.

— Ce voieşti, domnule? îl întrebă ea cu răceală.

Crillon, omul fără frică, salută din nou, zicând:

— Vin să anunț pe Majestatea Voastră că litiera e gata.

— Aud?

— Ea va fi purtată de patru catâri de Spania care au un trap bun.

— Ah!

— Şi escortată de vreo douăzeci de oşteni din gărzile Majestății Sale, regele.

— Ce-mi spui dumneata? făcu regina cu mândrie.

— Că voi avea onoarea de a comanda, sfârşi Crillon cu sânge rece.

— Ah! domnule, strigă Catherine cu mânie.

— Doamnă, răspunse omul cu siguranță respectuoasă, regele doreşte ca Majestatea Voastră să părăsească Parisul şi a binevoit să mă numească pentru a vă escorta.

— Adică, domnule, eşti temnicerul meu?

Crillon salută.

— Şi, unde mă vei conduce?

— La castelul d'Amboise, Doamnă.

Catherine aruncă asupra ducelui o privire de viperă.

— Ah! domnule de Crillon, zise ea, ştii că eşti prea periculos.

— Majestatea Voastră mă onorează.

— Şi eşti cam îndrăzneț cu mine.

— Mă supun… Doamnă.

— Cine ştie dacă într-o zi nu te vei căi de atâta supunere?

— Doamnă, replică ducele cu mândrie, în ziua când Crillon va fi decapitat pentru că s-a supus stăpânului său, blazonul casei lui va străluci şi mai mult.

Catherine înțelese că acel om era de fier şi că nu trebuia să cugete a-l sfărâma.

— Cu toate acestea, zise ea, voiesc să-l văd pe rege.

— Este cu neputință, Doamnă.
— Cu neputință?
— Da, Doamnă.
— Şi, pentru ce?
— Pentru că regele lipseşte din Luvru.
Catherine făcu un gest de neîncredere.
— Nu mint niciodată, zise cu simplitate domnul de Crillon.
— Şi… unde e el?
— A plecat la Saint-Germain, de o oră.
— Ei bine! voi aştepta reîntoarcerea sa.
— Aceasta nu se poate.
— Pentru ce?
— Pentru că regele va dormi la Saint-Germain şi nu se va întoarce decât mâine seară, după ce va fi vânat.
— Ei bine! vom pleca mâne seară, după ce îl voi vedea.
Crillon mişcă capul:
— Mi-am dat cuvântul de soldat, zise el, că Majestatea Voastră la răsărirea soarelui să fi parcurs cincisprezece leghe.
Crillon era în stare să întrebuințeze forța, Catherine o ştia.
Ea se hotărî deci şi plecă.
În dimineața zilei a treia, ea sosi la Amboise, locul destinat de rege ca exil. Dar, în momentul când Crillon îşi luă adio de la dânsa pentru a se întoarce la Paris, ea îi zise:
— Eu cred, domnule de Crillon, că ai fi mai câştigat dacă ai fi din ai mei.
— Doamnă, replică ducele, am servit cu fidelitate pe Majestatea Voastră atât cât dânsa a urmat linia de conduită a stăpânului meu.
— Ştii, sfârşi regina, că regele are o dispoziție schimbătoare?
— Vai!
— Şi că poate mă voi întoarce în curând la Luvru?
— Aceasta o doresc şi eu, Doamnă.
— Şi… în acea zi…
Crillon surâse:
— Majestatea Voastră va face ceea ce va voi… şi ceea ce va putea, zise el. Crillon n-a tremurat niciodată nici în fața călăului, nici în fața inamicului.
Şi ducele, suindu-se pe cal se depărtă, pe când regina murmura în fundul inimii ei:
— Iată un om al cărui cap îl voi avea în câteva zile.

Afară de aceasta, Doamna Catherine prezisese bine viitorul când spusese ducelui că ea va termina prin a reintra în Luvru sau, mai bine zis, ea manevrase lucrurile într-un mod foarte abil pentru a reintra în grație.

După cincisprezece zile de la plecarea reginei-mame, regele Carol al IX-lea se găsea într-o seară în cabinetul său, o vastă sală unde l-am văzut de mai multe ori.

El era singur şi se juca cu Nisus, acel frumos copoi pe care îl dăduse domnului de Ronsard şi care venea la Luvru întotdeauna ce poetul cu capul pierdut în nori, uita toate lucrurile din lume pentru a căuta o rimă.

Noaptea sosise şi regele încă nu sunase pentru a i se aduce lumânări.

O mare obscuritate care domnea împrejurul monarhului, dădea diferite forme fantastice obiectelor ce-l înconjurau. Totodată, o uşă se deschise fără zgomot şi regele văzu, desenându-se în cealaltă extremitate a cabinetului său, o formă neagră.

— Cine e acolo? strigă el puțin cam înspăimântat.

Dar, ori el nu putu să strige suficient de tare, ori că pajul de serviciu nu se găsea în anticamera vecină, cert este că nimeni nu alergă la apelul său.

În acelaşi timp, forma neagră începu să meargă şi regele recunoscu că era o femeie îmbrăcată în doliu, cu obrazul acoperit de un voal şi dedesubtul căruia mai avea şi o mască.

— Cine eşti, doamnă, şi ce voieşti? întrebă regele, care se sculă în picioare.

— Sire, răspunse necunoscuta cu o voce ce devenea neînțeleasă prin masca şi voalul ce îi acoperea figura, vin să scap pe rege şi monarhia. La această oră se conspiră împotriva Majestății Voastre.

La cuvântul „complot”, Carol al IX-lea făcu o mişcare şi deveni cel mai atent dintre auditori.

Femeia voalată îi dădu atunci cele mai minuțioase detalii asupra complotului urzit de sir de Cotte-Hardie, complot care trebuia, zicea ea, să atenteze la viața regelui şi la pierderea regatului, dându-l hughenoților. Ea spuse ziua şi ora aleasă de conjurați şi chiar locul unde putea să pună mâna sigur pe sir de Cotte-Hardie.

În fine, povestirea ei fuse atât de lămurită încât regele îi dădu afirmației întregul drept al adevărului.

Pe când această femeie vorbea, regele îşi zicea:

— Îmi pare că am mai auzit eu această voce pe undeva.

Când ea termină, el îi zise:

— Cine eşti dumneata, doamnă?

— Sire, răspunse ea, dacă Majestatea Voastră va da ordine ca să fie arestat vinovatul, atunci voi spune cine sunt.

— Fie, zise regele.

— După două zile, urmă necunoscuta, tot la această oră, dacă Majestatea Sa va fi singură, mă va vedea venind.

— Bine!

— Atunci mă voi face cunoscută şi voi cere Majestății Voastre prețul serviciilor mele.

— Oricât de mult ar fi estimate de dumneata, zise regele, dacă cele ce mi-ai spus vor fi adevărate, le voi recompensa întocmai.

— Nu voiesc nici argint, nici aur, Sire.

— Atunci ce voieşti?

— O grație.

Şi femeia voalată se retrase, regele o văzu depărtându-se şi nu cuteză să o urmeze.

A doua zi, într-adevăr, sir de Cotte-Hardie fu arestat şi mărturisi singur existența complotului.

Seara când se întunecase, regele se găsea iarăşi singur în cabinetul său şi femeia voalată, care, fără îndoială, cunoştea la perfecție Luvrul, apăru.

— Doamnă, zise regele, mi-ai spus adevărul, spune ceea ce voieşti de la mine, căci voi face totul.

— Sire, murmură necunoscuta înecându-se în plânsete, sunt o sărmană mamă alungată de lângă fiul său.

Şi ea îşi dădu voalul la o parte şi scoase masca, iar regele scoase un țipăt. Era mama sa.

Carol al IX-lea se înfurie pentru început, dar mai apoi, cum el era blajin, o iertă şi, a doua zi, curtenii intrând la rege, se retraseră înmărmuriți la vederea doamnei Catherine.

— Domnilor, zise regele, regina-mamă a scăpat monarhia.

Regele de Navarra, care se găsea de față, se aplecă la urechea lui Crillon şi îi zise:

— Sărmanul meu duce, mi se pare că ne-a sosit timpul pentru a ne duce fiecare pe la moşiile noastre.

— Ah! Sire, murmura bravul Crillon, nu am nicio teamă pentru mine, dar sunt cam dezolat.

— Pentru ce?

— Dacă regina ar mai fi întârziat cu trei zile să fie grațiată, atunci aş fi rostogolit pe acel René, al cărui proces era terminat.

Într-adevăr, deşi regele promisese, chiar deasupra cadavrului reginei de Navarra, că justiția îşi va urma cursul, lucrurile nu decurseseră astfel, din contră, se permisese fără un motiv anume tergiversarea judecării şi condamnării.

Şi apoi, regele a voit ca afacerea lui René să fie urmărită într-un mod solemn.

Pentru acest scop fusese convocat Parlamentul care-şi puse hainele cele roşii şi urma ca René să fie chemat înaintea lui.

Dar un consilier de curând numit, prezidentul Renaudin, a găsit un viciu de formă în instrucțiune şi, după ce a trimis pe René iarăşi la închisoare, a făcut ca Parlamentul să ceară un supliment de anchetă.

Şi... s-a întâmplat ca tocmai maestrul Renaudin se fie însărcinat cu această anchetă.

Renaudin dar, a prelungit această afacere şi, cum sărbătorile căsătoriei doamnei Margareta sosiseră, a cam lăsat în uitare ancheta.

După terminarea căsătoriei, însă, şi după exilarea reginei-mame, Crillon a zis regelui:

— Sire, e timpul ca Majestatea Voastră să facă ceva bun pentru popor.

— Şi anume ce? a întrebat regele.

— Parizienii voiesc să vadă tranşată chestiunea lui René.

— Uitasem, zise regele.

Atunci Crillon a fost însărcinat să avizeze Parlamentul. Aşadar, tocmai în ajunul zilei când doamna Catherine apăruse la Luvru, Parlamentul condamnase pe René a fi sfâşiat de viu chiar în dimineața zilei a treia după pronunțarea sentinței. Acum se poate înțelege că grația reginei venea şi în favoarea lui René.

— Sire, zise Catherine regelui, vă rog, întârziați cu câteva zile execuția acelui nenorocit, căruia cu drept cuvânt, nu mai am curajul de a-i cere grațierea.

Această prefăcută umilință a Catherinei, atinsese oarecum pe Carol al IX-lea.

Execuția lui René fusese amânată.

În fiecare seară, Crillon cerea ca Florentinul să fie executat, dar, în timpul nopții, Catherine vorbea regelui tot de comploturi, de asasinări, de hughenoți, astfel că el nu se mai gândea la René.

În cincisprezece zile, Catherine îşi dobândi influenţa şi Crillon şi-o pierdu pe a sa.

Cu toate acestea, cutezătorul gentilom stăruia continuu când nişte noi evenimente se iscară.

Catherine urma să triumfe din nou.

Capitolul IX

Acum, iată ce se petrecea la rege, în ajunul serii şi a doua zi de dimineaţă, în privinţa regelui de Navarra.

Carol al IX-lea, a cărui dispoziţie se schimba continuu de la reintrarea doamnei Catherine în Luvru, consimţise ca regina de Navarra, sora sa, să dea un bal magistraţilor comunali de la Paris, care şi aceştia avuseseră onoarea de a da unul în favoarea tinerilor soţi cu opt zile mai înainte.

Doamna Catherine, care de la reîntoarcerea sa, se arătase tot surâzătoare către toţi, se prezentase şi ea în toată splendoarea luxului.

Regele Henric şi Margareta, care se iubeau foarte mult s-au plimbat aproape două ore prin săli apoi au dispărut.

Henric o plângea încă pe mama sa, iar Margareta simţea nevoia de a fi singură cu soţul său.

Doamna Catherine, rămânând singură, a făcut toate onorurile balului cu cea mai perfectă graţie, lucru care nu prea arăta decât un sinistru augur.

Unii dintre curteni chiar ziceau:

— Regina-mamă e atât de fericită astă-seară, pe cât va plânge cineva mâine cu lacrimi de sânge.

Apoi, alţii adăugau:

— Poate că ea a obţinut graţierea lui René Florentinul.

La această din urmă ipoteză toată lumea se înfiora.

Regele, pe care îl cuprinsese un acces de melancolie, nu se mai arătase în acea seară; el rămăsese în cabinetul său, preocupat doar de a juca cărţi cu domnul de Pibrac şi Crillon.

Domnul de Pibrac, căpitanul de gărzi, şi domnul Crillon, colonelul de pedeştri, erau amândoi nişte jucători pasionaţi şi nu se ocupau decât de partida lor.

Deodată regele lovi cu mânerul pumnalului în masă:

— Ştiţi voi, amicii mei, zise el, că sunt patru nopţi de când nu mai dorm?

Şi el puse cărțile pe masă.

Crillon şi Pibrac, încremeniți de această apostrofare, se uitară la rege.

Şi, ca şi el, puseră şi ei cărțile pe masă.

Ca om prudent, domnul de Pibrac crezu de cuviință să aştepte ca regele să-şi completeze gândirile sale.

Dar Crillon, ca bărbat fără frică, zise cu neglijență:

— Aceasta nu mi se pare nicidecum extraordinar, Sire!...

— Aşa găseşti, Crillon?

— Pe Dumnezeul meu! Sire, suntem încă în luna lui august şi nopțile sunt tot călduroase.

Regele înălță din umeri.

— Şi Luvrul e plin de insectele numite țânțari, care ciupesc într-un mod mult prea dezagreabil, adăugă colonelul pedeştrilor.

— Crillon, amicul meu, zise regele cu bunătate, eşti un om de nimic.

Nările lui Crillon se dilatară şi se cutremurară.

— Pe Dumnezeul meu! Sire, răspunse el râzând, nu sunteți decât dumneavoastră, în astă lume, care să aibă dreptul să-mi vorbească astfel.

— Pentru ce?

— Pentru că sunteți rege, căci...

— He! he! zise Carol al IX-lea, nu te supăra, bătrânul meu Crillon. Eu sunt cam indispus astă-seară.

— Asta se vede, Sire.

— Şi în aceste momente eu tulbur puțin pe toată lumea.

— Bun! zise Crillon satisfăcut de explicațiile regelui, să nu mai vorbim de asta, Sire. Majestatea Voastră acum îmi va face onoarea de a-mi spune că doarme rău numai de câtva timp.

— Da.

— Şi verişorii...

Un râs nervos se desenă pe buzele regelui.

— Da, zise el. Sunt într-adevăr şi nişte veri în visurile mele.

— Adevărat!

— Dar veri fără aripi, adică veri adevărați, ceva cam ca ducele de Guise şi frații lui.

— Hm! făcu Crillon, Majestatea Voastră visează visuri adevărate.

— Şi apoi, mai este unul.

— Ah! zise Crillon, care îşi încreți sprâncenele; şi acela?...

— Este micuțul rege al Navarrei.

Un lung surâs schimbă pacea cea loială a lui Crillon.

— Regele de Navarra este un supus credincios al Majestății Voastre, zise el.

— Tu crezi?

— Şi dacă nu e decât el cel care împiedică pe Majestatea Voastră să doarmă…

— El este şeful hughenoților…

— Haida-de! Sire, eu, care sunt catolic, vă pot vorbi cu toată franchețea, nu e aşa?

— Vorbeşte!

— Ei bine! dacă Majestatea Voastră ar voi să ridice o armată de o sută de mii de hughenoți pentru a o conduce împotriva inamicilor, ea va găsi această armată şi nu va putea avea niciodată una mai viteză.

Crillon, vorbind astfel, făcea o bună imagine cauzei hughenoților, căci aceasta preocupa spiritul regelui. Din păcate, însă fu distrusă imediat.

Cineva bătu în uşă.

— Intră, zise regele.

— La dracu, ce o mai fi?… murmură domnul de Crillon.

Pibrac însă, tot prudent, păstră tăcerea.

Persoana care intră nu era alta decât regina-mamă. Doamna Catherine era îmbrăcată în hainele ei de gală şi surâsul ei era radios.

— Hm!… se gândi Pibrac.

— Drace! îşi zise Crillon.

Se ştia mai dinainte ce însemna surâsul doamnei Catherine.

— Bună seara, Doamnă, zise regele sculându-se în picioare. Oare vii să faci pe al *patrulea* la partida noastră?

A juca cineva cu regele, însemna a-i face o plăcere nespusă.

— Voiesc Sire, zise regina.

„Iată ceva care e de rău augur," gândi Crillon.

Pibrac rămăsese tăcut ca niciodată.

Regina se aşeză, îşi scoase mânuşile şi luă cărțile cu mâinile sale cele albe şi garnisite cu inele.

— Majestatea Voastră are tot dreptul de a se amuza, zise ea.

— Şi pentru ce nu, mamă?

— Căci ea va avea în curând o serioasă catastrofă.

Regele tresări.

— Ce ați zis, Doamnă?

Catherine suspină.

— Hei! Sire, trăim într-un timp foarte nenorocit, într-adevăr.

Regele puse cărțile din nou pe masă şi ochii săi începură să scoată flăcări.

— Nu cumva ai să-mi comunici o nouă conspirație, Doamnă?

Regina scoase încă un suspin.

Crillon, care voia să țină piept reginei-mamă, zise cu bruschețe:

— Pariez că Majestatea Voastră are să ne vorbească tot de hughenoți?

Catherine voia să trăsnească pe Crillon cu o privire, dar privirile Catherinei erau fără putere asupra sufletului ducelui, întocmai ca puterile uraganului asupra vechilor cedri ai Libanului.

— Da, negreşit, zise ea, nu trebuie ca Majestatea Voastră să fie multă vreme în necunoştință de tot ceea ce se petrece.

— Ce? făcu regele.

— Sir de Cotte-Hardie a evadat din închisoare.

— Oh! făcu Crillon care ținea a-şi conserva sângele rece, ştim aceasta de acum opt zile, Doamnă.

— Dar, ceea ce nu ştie regele, zise regina, este că complotul lui sir de Cotte-Hardie nu era decât o mică încercare de luptă.

— Oh! reluă cu neglijență Crillon, eu nu i-aş fi dat niciodată o mare importanță.

Regina îşi muşcă buzele, dar ea continuă:

— Mai mult ca totdeauna, hughenoții au început a se mişca şi a conspira în toată libertatea.

— Ah! făcu regele.

— Şi e foarte simplu, urmă Catherine, pentru că şeful lor… regele de Navarra…

— Hei! Doamnă, răspunse regele cu dispreț, adu-ți aminte că m-ai turmentat îndestul pentru a-l face ginerele vostru…

Doamna Catherine era bătută însăşi cu armele sale. Şi ea schimbă repede tactica discuției.

— Sire, zise ea, Dumnezeu voieşte ca ochii voştri să se deschidă la lumină, şi e bine ca acea zi să nu fie prea târzie.

— Ce voieşti să zici, Doamnă?

— Este un nenorocit servitor al monarhiei, a cărui ură pentru hughenoți, îl va conduce la eşafod şi care, cu toate acestea…

Doamna Catherine nimerise aceste cuvinte cam rău, căci regele se sculă cu repeziciune şi strigă:

— Ştiu de cine voieşti să vorbeşti, este vorba de René?

— Da, Sire.

Regele bătu în masă cu pumnalul.

— Ei bine, zise el, dacă este astfel, permiteți-mi să vă spun la rându-mi, că am făcut foarte rău că am amânat, Doamnă.

Catherine se înfioră.

— Trebuie să termin odată, adăugă regele.

Şi, întorcându-se către Crillon, zise:

— Domnule duce, vei da astăzi ordinele necesare ca execuția să aibă loc mâine.

Regina avu o senzație de amețeală.

— La ce oră? întrebă Crillon cu triumf.

— La douăsprezece.

Şi, cum regina voia să vorbească, regele o opri cu un gest.

— Doamnă, zise el, când scumpul dumitale René va fi sfâşiat, atunci să vii să-mi vorbeşti de hughenoți şi de conspirațiile lor. Voi fi întotdeauna gata să vă ascult.

Şi pentru că el nu se aştepta la noi explicații, se ridică şi trecu în camera de odihnă, adăugând:

— Acum, lasă-mă să dorm.

. . . . . .

Carol al IX-lea se lăudase când zise să fie lăsat să doarmă.

Adevărul fu că el nu închise ochii toată noaptea.

El avu în cap hughenoții şi conspirațiile lor.

Regina compromisese pentru moment partida sa prin cererea privind grațierea lui René; dar, cuvintele sale perfide, nu avuseseră mai puțin efect în mintea regelui.

Dimineața, când el începuse a ațipi, avu un vis înspăimântător…

El visă că sir de Cotte-Hardie încerca să-l asasineze..

Deşteptându-se repede, regele chemă.

Un paj alergă.

— Unde e Crillon? zise el.

— Domnul de Crillon a dormit în Luvru.

— Să meargă cineva să-l cheme.

Crillon sosi.

— Scumpe duce, zise regele, voiesc să termin cu hughenoții.

Crillon căscă ochii mari.

— Majestatea Voastră a mai revăzut pe regina-mamă?

— Nu, zise regele.

Spaima lui Crillon se mări.

— Hughenoții conspiră, regele de Navarra conspiră.

— Oh! pentru aceasta, Sire, răspund eu de contrariu.

— Nu contează, du-te de-l caută…

Crillon, amețit de tot, se duse să prevină pe Henric de Bourbon, care era încă în pat cu tânăra sa soție.

Henric alergă lăsând pe Margareta complet emoționată şi Crillon îl urmă.

Carol al IX-lea se îmbrăcase în acest timp şi trecuse în cabinetul său. Cuvintele lui Crillon, unite cu atitudinea sa liniştită şi cu obrazul său surâzător, produsese un bun efect asupra regelui, care primi pe cumnatul său de Navarra, cu multă bunăvoință.

— Majestatea Voastră a dorit să mă vadă, zise tânărul prinț.

— Da, fratele meu.

Şi regele invită pe Henric de Bourbon să se aşeze, dar prințul rămase în picioare.

— Sărmanul meu Henric, zise atunci Carol al IX-lea, îți place ție mult la Luvru.

— Negreşit, Sire.

— Şi tu nu ai niciun regret pentru regatul şi supuşii tăi?

Henric îl privi pe rege.

Regele reluă:

— Se zice, cu toate acestea, că Nérac e o frumoasă locuință.

— Dar, Sire, Majestatea Voastră pare că ar voi să mă exileze.

— Din contră, mă gândesc că tu poate te plictiseşti aici…

— Cu cine, Sire?

— Cu Doamna Catherine.

— Se poate, Sire.

— Şi pentru că sora mea Margot nu s-a dus niciodată la Nérac, tu ar trebui s-o duci…

— Voiesc bucuros Sire, dar…

Henric se opri.

— Ah! zise regele, mai sunt şi condiții?

— Oh! una singură.

— Care?

— Aş dori să iau femeia precum şi zestrea. Astfel e obiceiul.

Carol al IX-lea făcu o mişcare.

— Aud? zise el.

— S-a hotărât ca zestre Doamnei Margareta, urmă Henric,

oraşul Cahors şi trei sute de mii de scuzi. Şi... am mare trebuință de trei sute de mii scuzi, cât despre oraşul Cahors, Majestatea Voastră înțelege că mi-e foarte trebuincios.

— Crezi?

— Aceasta mi-ar face mult bine...

Crillon se aplecă la urechea regelui:

— Sire, zise el, un om ce reclamă cu atâta francheță ceea ce i se datorează, nu conspiră!...

Capitolul X

Pe când Carol al IX-lea îl sfătuia pe fratele şi vărul său, regele de Navarra, să facă o plimbare prin regatul său, iar acesta din urmă îşi arăta dorința de a primi mai întâi zestrea Doamnei Margareta, soția lui, regina-mamă se reîntorcea în apartamentul ei furioasă şi disperată.

Încă o dată, Carol al IX-lea îi refuzase grațierea scumpului ei René şi încă mai mult, el însărcinase pe Crillon să grăbească execuția vinovatului.

Regina se întoarse în apartamentele ei în prada unei nelinişti, aşa încât ar fi căutat în zadar, ca singură să se hotărască la ceea ce avea de făcut, dar întâmplarea îi venea în ajutor.

Unul din pajii ei ce se afla în anticameră, veni la dânsa, zicând:

— Un gentilom străin doreşte a vorbi Majestății Voastre.

— Nu voiesc să văd pe nimeni! răspunse cu bruschețe Catherine.

— Ah!... zise pajul neliniştit, l-am introdus.

— Unde?

— În oratoriul Majestății Voastre.

— Cine ştie? îşi zise regina, poate că un ajutor neaşteptat îmi soseşte.

Şi ea intră în oratoriul ei.

— Un tânăr frumos, într-o manta, cu pălăria în mână, aştepta rezemat de masa pe care Doamna Catherine obişnuia să scrie.

Regina îl privi curioasă:

— Cine eşti, domnule?

— Un gentilom loren.

Regina încruntă sprâncenele.

— Numele dumitale?

— Éric de Crèvecoeur.

— Ah! în acest caz, zise ea, înțeleg că-mi aduci vreun mesaj de la ducele Henric de Guise.

Contele se înclină.

— Verii noştri din Lorena, zise ea, ne-au neglijat mult de câtva timp.

Contele surâse:

— Dar, îmi pare, zise el, că prințul Henric a venit mai zilele trecute la Paris... cu puțin mai înainte de căsătoria Doamnei Margareta.

Contele pronunță aceste cuvinte astfel încât nu lăsă nicio îndoială reginei-mame. El era la curent cu vechile intrigi ale ducelui cu Doamna Margareta şi trebuia, fără îndoială, să fie informat cu toate secretele aceluia ce îl trimitea.

— Prințul Henric, reluă regina, e un ingrat.

— E cu totul devotat Majestății Voastre, Doamnă.

— Dar a fugit de Curtea Franței, zise Catherine cu un suspin ipocrit.

— El avea inamici.

— Ah! crezi?

— Şi desigur, dacă ar fi rămas mai mult...

— Ei bine?

— S-ar fi încercat asasinarea sa.

— Nu ştiu la Curtea Franței, răspunse Doamna Catherine, decât o singură persoană care să fie inamicul mortal al ducelui de Guise.

— Aşa e, Majestate?

— Da, acela e regele de Navarra.

— Aceasta e şi părerea mea, Doamnă.

— Dar, reluă regina, dacă regele de Navarra e inamicul ducelui de Guise, eu, regina, sunt amica lui.

— Ducele speră astfel, Doamnă.

— Şi astfel, pot contrabalansa influența nefastă a regelui hughenoților.

Contele de Crèvecoeur se înclină.

— Dar, zise regina, vii aici, trimis de dânsul?

— Da, Doamnă.

— Prin urmare, eşti purtătorul unui mesaj...

Contele se înclină.

Catherine crezu că avea vreun mesaj scris şi ea întinse mâna.

Dar contele se grăbi să adauge:

— Eu sunt însărcinat, Doamnă, să întreb pe Majestatea Voastră dacă binevoieşte să acorde o întâlnire ducelui, stăpânul meu.

— Cum! strigă Catherine, el nu mi-a scris?

— Nu, Doamnă.

— Pentru ce?

— *Verba volant, scripta manent,* ceea ce înseamnă…

— Că cele scrise rămân şi că cele spuse zboară, zise regina ce ştia latineşte. Dar, cu toate acestea, zise ea, ducele a trebuit să-ți dea vreun semn oarecare, după care eu aş putea recunoaşte că vii din partea lui.

— Da, Doamnă.

Şi contele scoase din sânul lui un inel.

Vederea acelui inel făcu pe Catherine să tresară, pe când un fulger de mânie trecu prin ochii ei.

Acel inel, pe care odinioară regele Henric al II-lea îl pusese în degetul tinerei regine pe care Italia o trimitea în Franța, mai târziu, această regină îl dădu fiicei sale, Doamnei Margareta de Franța. Aceasta din urmă, într-una din zile, într-un avânt de tandrețe, pusese acel inel în degetul mâinii stângi a ducelui Henric de Guise.

Aşadar, pentru ca acel inel să fie în mâinile contelui Éric de Crèvecoeur, el trebuia fără îndoială să vină din partea ducelui.

Regina nu se putea îndoi.

Afară de acesta, acel inel mai avea încă o însemnătate pentru Doamna Catherine.

Dacă ducele de Guise consimțise a se despărți de dânsul, cauza era că nu mai iubea pe Margareta.

— Bine, zise regina-mamă, acum vorbeşte domnule de Crèvecoeur.

— Doamnă, zise contele, ducele, stăpânul meu, se interesează mult de afacerile regatului Franței şi ale religiei catolice, ce e foarte amenințată în acest moment…

— Aşa este, îl întrerupse regina.

Contele continuă:

— Ducele, stăpânul meu, crede că Majestatea Voastră şi dânsul vă puteți înțelege.

— După împrejurări, zise regina.

— Şi el e convins că dintr-o oră de convorbire cu Majestatea Voastră, ar putea rezulta mari bunuri pentru cauza catolică.

— Şi eu cred asemenea, domnule. Reîntoarce-te la Nancy şi spune ducelui de Guise că sunt gata de a-l primi în secret.

Contele mişcă capul.

— Ducele nu e la Nancy.

— Dar, unde e?

— La Paris.

Pentru a doua oară, Doamna Catherine încruntă sprâncenele.

— Ah! zise ea, credeam că se va teme că va fi asasinat.

— El e ascuns.

— Regele de Navarra are poate spioni.

— Fii liniştită, Doamnă. Dacă ducele nu va vedea în astă-noapte chiar pe Majestatea Voastră, mâine dimineață va fi la cincisprezece leghe de Paris.

— Ei bine! să vină!

Contele surâse din nou.

— Nu, zise el.

— Pentru ce?

— Dar… pentru că… el a făcut un jurământ.

— Care?

— De a nu repune piciorul la Luvru mai înainte de a o vedea pe Majestatea Voastră.

— Ah! domnule, făcu regina cu mândrie, ducele şi-a pierdut mintea cerându-mi o întâlnire fără a veni la Luvru?

— Ducele o aşteaptă pe Majestatea Voastră.

— Unde?

— În casa în care e ascuns.

— Şi… acea casă?

— Nu o pot spune Majestății Voastre, dar vă pot conduce, dacă Majestatea Voastră consimte să mă urmeze.

— Eşti nebun, zise Catherine, dacă dumneata crezi că o regină a Franței va alerga prin străzile Parisului noaptea.

— Vai! Doamnă, răspunse contele, am uitat să spun că Majestatea Voastră a făcut aceasta într-o seară când voia cu orice preț să scape de călău pe un om ce îi era scump.

Catherine tresări deodată.

— Aşadar, urmă domnul de Crèvecoeur, mă prind că dacă era vorba de scăparea acelui om… Majestatea Voastră ar fi consimțit să mă urmeze.

Regina îl privi pe conte şi păru că aşteaptă ca el să-şi sfârşească părerea.

— Doamnă, zise tânărul, dacă Majestatea Voastră consimte a mă urma pe dată, fără paj, fără gardă, pe credință de gentilom,

René va fi scăpat!…

Regina îşi înăbuşi un ţipăt.

— Ei bine! zise ea, te urmez…

Şi ea îşi puse pe umeri o manta cu capişon; apoi, privind pe conte, îl întrebă:

— Pe unde ai venit?

— Pe aici, zise domnul de Crèvecoeur.

Şi el arăta uşa anticamerei.

— Trebuie să fii văzut ieşind, după cum ai fost văzut intrând.

— Dar dumneata, Doamnă?

Regina deschise fereastra oratoriului ei ce dădea spre apă…

— Iată, zise ea, vezi acel arbore ale cărui rădăcini plutesc pe apă?

— Da, Doamnă.

— Ei bine! Îţi dau întâlnire acolo. Ieşi prin scara cea mare.

Domnul de Crèvecoeur se înclină şi ieşi. Atunci el întâlni pe Nancy şi schimbă câteva cuvinte cu dânsa.

Cât despre regină, ea coborî mica scară secretă pe care Henric de Guise o cunoştea atât de bine.

Acea scară, ne reamintim, răspundea la portiţa de pe marginea apei şi, după cinci minute de la despărţirea lor, regina Catherine şi domnul de Crèvecoeur se găseau sub arborele stabilit.

Regina avea pe faţă masca de catifea atât de mult întrebuinţată atunci.

Contele îi dădu mâna.

— Pe unde mă duci? întrebă ea.

— Vino, Doamnă.

Şi contele trecu cu regina prin acea piaţă semănată de cârciumi şi prăvălii ce se întindea între vechiul Luvru şi Saint-Germain-l'Auxerrois, apoi intră cu dânsa în mica stradă Prêtres.

În acel moment un om nemişcat până atunci sub o poartă, înaintă tăcut spre ei.

Omul pe care regina îl vedea înaintând spre dânsa, era ca şi contele Éric de Crèvecoeur, învelit într-o manta şi purta o pălărie mare ce îi acoperea o parte din faţă.

La vederea acelui om, Catherine simţi o spaimă, căci el începu a merge alături de ei şi, printr-o mişcare din instinct, ea se apăsă către domnul de Crèvecoeur.

— Nu vă temeţi de nimic, Doamnă, îi zise acesta din urmă, acest om e unul din amicii mei.

— Ah! făcu regina.

— Sir Léo d'Arnembourg, adăugă tânărul conte, şi ca şi mine, el este în serviciul ducelui.

Ei trecură strada Prêtres şi când erau să ajungă la capăt, un al doilea personaj, îmbrăcat ca şi cel dintâi, părăsi de asemenea umbra unei porți şi veni către Éric.

— Nu vă temeți, Doamnă, repetă contele.

— Cunoşti dar şi pe acesta?

— Da.

— Şi acesta e ca şi dumneata?

— Un servitor al ducelui, stăpânul nostru, şi se numeşte baronul de Saarbruck.

Dar cuvintele domnului de Crèvecoeur nu asigurară cu totul pe doamna Catherine.

— Ah! domnule, zise ea, voiți poate să mă răpiți?

Contele începu a surâde.

— Nu, Doamnă, zise el, dar noi suntem oameni precauți şi am voit a fi gata dacă Majestatea Voastră dorea să fie escortată.

— Ah! bine, zise regina.

Şi ea continuă să meargă.

Ajunseră astfel până la piața Saint-Eustache.

Acolo totdeodată, regina auzi țipete, urlete, un zgomot infernal ce ieşea dintr-o casă urâtă în aparență, în colțul străzii Deux-Ecus.

— Oh! oh! zise contele de Crèvecoeur, îmi pare că locuitorii acestei străzi nu prea sunt liniştiți.

Dar regina se oprise mută şi neliniştită.

— Ce se petrece oare în această casă? îşi zise ea.

Capitolul XI

Regina privea casa cu o privire arzătoare şi curioasă. O lumină roşiatică se zărea prin hârtia unsuroasă a ferestrelor.

La acea lumină, se vedeau după ferestre, mişcându-se continuu, nişte umbre.

Apoi strigătele urmau, unele disperate, celelalte vesele, amestecate cu înjurături, blesteme şi cântece de orgie. În mijlocul acelui zgomot, o voce de femeie, voce rugătoare şi plină de groază, se auzea întrecând pe toate celelalte.

Acea voce fără îndoială că regina o recunoscuse, căci ea se opri.

— Ah! zise ea, aş putea jura că această voce e a Paolei.

— Paola! făcu domnul de Crèvecoeur mirat.

— Da, fiica lui René.

— Ah! ştiu, zise contele, am auzit această istorie. Truanzii au dezonorat-o…

— Vai! făcu Catherine. Şi de două luni o caut pretutindeni.

Strigătele se înteţeau.

— Ajutor!… ajutor!… striga o voce.

— Domnule, domnule, zise regina cu o nelinişte crescândă, n-am putea veni în ajutorul acelor nenorociţi?…

— Dacă Majestatea Voastră voieşte să ne amestecăm în afacerile acestor burghezi, zise contele, lucrul este uşor.

Şi el făcu un semn celor doi însoţitori ai săi.

Baronul de Saarbruck ajunse cel dintâi sub ferestre şi bătu de două ori cu mânerul spadei lui.

La acel zgomot, oamenii ce se aflau în casă părură a se mişca.

O fereastră se deschise şi un cap hidos apăru.

— Cine e acolo? întrebă o voce răguşită. Tu eşti, ducele-Egiptului?

— Mizerabil truand! răspunse baronul, eu sunt un adevărat gentilom care îţi va implânta spada în piept dacă nu vei deschide îndată.

— Fii gentilom! răspunse beţivul.

Şi el reînchise fereastra.

Ţipetele continuau în interior.

Baronul de Saarbruck era puternic, înalt de şase palme. El se opri cu linişte la uşă, împinse cu umărul şi uşa căzu cu zgomot.

Éric de Crèvecoeur şi sir Léo d'Arnembourg îl urmau… Regina era la câţiva paşi în stradă.

Atunci un spectacol straniu li se prezentă ochilor.

O femeia despuiată era legată de un stâlp ce ţinea tavanul şi patru persoane, dintre care o femeie, o înconjurau. Nenorocita scotea ţipete de disperare şi căuta în zadar să rupă legăturile pentru a scăpa de supliciu.

Cealaltă femeie, cu părul despletit şi plină de furie, ţinea în mână o funie cu noduri cu care o bătea pe femeia legată de stâlp.

Trei oameni şedeau cu coatele pe masă şi beau.

Cei trei oameni erau: Marele-Clopot, Inimă-de-Lup, şi Răsuflare-Scurtă, aceia care o răpiseră pe Paola. Femeia bătută nu era alta decât fiica lui René, şi cea care o bătea, Farinetta.

Cei trei oameni beau, cântau, blestemau, şi dacă Paola striga prea tare, ei îi aruncau un pahar cu vin în obraz zicându-i:

— Taci, taci! fermecătoareo…

— Ah! strigă Farinetta neîncetând să o bată, am jurat şi mă voi ține de cuvânt: timp de un an, în fiecare seară, te voi bate astfel… Trebuie ca acela pe care-l iubeam şi care a murit pentru sceleratul tău tată, să fie răzbunat!

— În numele cerului! murmură Paola, iertare! iertare!

La neaşteptata sosire a celor trei loreni în casă, o tăcere adâncă urmă acelui zgomot.

Farinetta rămase cu funia în mână şi cu mâna ridicată.

Marele-Clopot, ce deschisese fereastra pentru a şti cine bătea la uşă, se ridică cu grabă şi, în lipsă de alte arme, luă un vas mare de pământ în care nu mai era vin. Răsuflare-Scurtă şi Inimă-de-Lup scoaseră fiecare câte un pumnal, răsturnară masa şi o puseră între ei şi noii veniți.

— Hei! mizerabililor, strigă contele, predați-vă mai bine şi dezlegați acea femeie.

— E Paola!… E chiar ea! strigă regina ce se ținea puțin înapoi.

Colosul începu a râde ca un tâmpit.

— Lasă-ne în pace, frumosul nostru, zise el.

Contele făcu un pas înainte şi însoțitorii lui se puseră în rând cu dânsul.

Răsuflare-Scurtă şi Inimă-de-Lup îşi manevrau pumnalele.

Marele-Clopot ridică vasul de pământ şi încercă să-l zdrobească pe conte, când două mâni îl opriră pe la spate.

Era Farinetta.

Farinetta aruncase funia şi zicea:

— Opriți-vă, mizerabililor, şi lăsați-mă să vorbesc acestor gentilomi.

— Bravo! strigă Éric de Crèvecoeur. Această fată e rea dar e frumoasă. Ea va fi ascultată.

Marele-Clopot se opri şi ceilalți doi se retraseră.

Paola arunca împrejurul ei priviri rătăcite pe care le fixa câteodată asupra celor trei noi veniți.

— Haida-de! frumoasa mea fată, repetă contele, vorbeşte şi spune şi nouă ce faci aici; cine e această femeie pe care o bați şi aceşti oameni care te priveau îndeplinindu-ți rolul de călău.

— Mă numesc Farinetta, răspunse ea. Sunt regina Curții Miracolelor.

— Ah! şi apoi?

— Regele Bohemiei se va căsători cu mine peste nouă luni, după ce voi fi purtat doliul primului meu bărbat.

— Cum se numea el?

— Gascarille. El a fost spânzurat în locul lui René Florentinul, mizerabilul, otrăvitorul şi prezicătorul…

— Pentru ce baţi această femeie?

— Aceasta e fiica lui René… domnilor, zise Farinetta, vedeţi, nu fac decât să răzbun pe primul meu soţ. De două luni o bat în toate serile.

— Şi… aceşti oameni?

— Aceştia sunt sclavii mei…

Şi Farinetta pronunţă aceste cuvinte cu tonul şi măreţia unei adevărate regine.

— Ei bine! micuţa mea, zise el, acum vei dezlega pe această fată, în acest moment.

— Haida-de! făcu Farinetta.

— Tu îi vei arunca o manta pe umeri şi ne-o vei da.

Dar Farinetta scoase un ţipăt sălbatic.

— Cine sunteţi? zise ea în fine.

— Noi suntem amicii lui René.

Farinetta se repezi ca o tigroaică spre parul de care era legată Paola, o trase pe aceasta care începu să geamă şi strângând-o de gât cu cele două mâini ale sale, zise:

— Ei bine, dacă o veţi avea, o veţi avea moartă… La mine, truanzi!

— Haide, amicii mei, zise contele Éric, trebuie să sfârşim.

Şi cei trei tineri năvăliră asupra truanzilor care luară masa şi îşi făcură pavăză.

În acelaşi timp, Farinetta îşi înfipse unghiile în gâtul Paolei care gemea.

— Nu vă apropiaţi! nu vă apropiaţi!… căci altfel o sugrum.

Dar contele îşi ridică spada şi, dintr-o săritură pe deasupra mesei, ajunse drept lângă par.

Farinetta primi o viguroasă lovitură cu latul spadei pe umărul drept şi durerea, scoţându-i un ţipăt, o făcu să lase prada.

În acelaşi timp, colosul de Marele-Clopot ridică o piatră asupra capului contelui. Dar, ori că truandul nu-şi calculase bine lovitura, ori că tânărul conte evitase lovitura, se întâmplă că piatra nu-l atinse pe conte, ci lovi parul şi se sfărâmă.

În acelaşi timp, o detunătură se auzi şi colosul scoase un oribil blestem şi căzu de-a lungul pe parchet. Sir d'Arnembourg îl trântise jos numai dintr-o singură lovitură de pistol.

Răsuflare-Scurtă şi Inimă-de-Lup lăsară să recadă masa şi strigară în cor:

— Iertare!…

Ce puteau face pumnalele celor doi truanzi contra pistoalelor lui sir Léo d'Arnembourg?

— Haide! canalii infecte, viermi omeneşti! strigă Éric de Crèvecoeur, afară de aici!…

Truanzii îşi aruncaseră pumnalele; colosul de Marele-Clopot se zbuciuma pe pământ scăldat în sângele său, iar Farinetta, amețită de lovitura spadei, se retrăsese lângă zid, de care se rezemase întocmai ca o bestie sălbatică care se apără contra vânătorilor şi a câinilor.

Contele merse spre dânsa, o luă la subțioară şi o duse până la pragul casei, apoi o azvârli afară zicându-i:

— Du-te de te spânzură aiurea!

Răsuflare-Scurtă şi Inimă-de-Lup fugiseră deja.

Nu mai rămăsese în casă decât Marele-Clopot care gemea şi blestema, şi Paola care continua a-şi rătăci ochii împrejurul ei.

Sir d'Arnembourg o dezlegă, apoi îi aruncă mantaua sa pe umeri.

În acest moment regina, care rămăsese nemişcată şi ca trăsnită de spaimă în stradă, năvăli în casă şi se aruncă în brațele Paolei, zicându-i:

— Copilul meu, fiica mea… mă recunoşti tu?

Paola răspunse printr-un hohot de râs. Era nebună.

Zece minute după aceasta, regina-mamă, cei trei însoțitori şi fiica lui René, care după ce plânsese şi ceruse grație, acum râdea şi cânta refrenul pe care îl auzise în Curtea Miracolelor, începură a-şi continua drumul.

Contele de Crèvecoeur, care servea de călăuză, conduse pe regina-mamă în strada Jeux-Neufs, aflată în spatele străzii Saint-Eustache. Contele se opri înaintea unui han la poarta căruia era spânzurată o ramură de arbore. În loc să bată la poartă, el fluieră.

La acest zgomot, uşa se deschise dar nicio lumină nu strălucea în interior. Cu toate acestea, un bărbat apăru cu o jumătate a corpului afară.

— Eşti dumneata? zise el.

— Da, eu sunt.

Şi contele intră, rugând pe regină să-l urmeze. Sir Léo d'Arnembourg dădu braţul nebunei.

— Doamnă, zise contele Éric, luaţi-mă de mână şi lăsaţi-vă a fi condusă.

— Dar, pentru ce acest întuneric?

— Pentru că nimeni nu trebuie să-l vadă pe duce, în afară de dumneavoastră şi noi.

Ea îşi puse mâna în mâna contelui, care, prin întuneric, o conducea în interiorul acelei case, care semăna mai mult cu o casă de bandiţi decât cu o casă onestă.

Capitolul XII

Regina-mamă, stăpânită de emoţii, trăia câte un an în cinci minute, în timp ce ducele Éric de Crèvecoeur o conducea mereu prin labirinturile întunecoase ale acelei case ce se afla în afara zidurilor Parisului. Ea îşi aminti toate trădările pe care le planificase şi le încercase împotriva casei de Lorena şi se gândea atunci la toate nemulţumirile pe care lorenii le-ar fi putut avea faţă de ea.

Dacă i s-ar fi promis un al doilea regat al Franţei, Catherine ar fi evitat poate să-i urmeze pe trimişii ducelui; dar Éric de Crèvecoeur îi strecurase la ureche un cuvânt magic, numele lui René. Catherine, femeia insensibilă şi crudă prin excelenţă, surdă la toate nenorocirile, nemiloasă pentru toţi, Catherine zic, avea un defect, adică un văl ce îi acoperea inima; ea iubea cu o tandreţe oarbă pe acel Florentin, acea combinaţie de prezicător şi otrăvitor, care, timp de cincisprezece ani, deţinea toate secretele sale şi fusese implicat în toate crimele.

Bărbatul care se arătase un moment pe pragul uşii exterioare a casei, intrase şi dispăruse în obscuritate.

Catherine făcu vreo treizeci de paşi, condusă de conte, ajunse într-o încăpere strâmtă şi umedă, mai întunecoasă decât camera prin care trecuse, apoi contele se opri şi bătu la o a doua uşă, pe dedesubtul căreia se strecura o rază de lumină.

— Intră! zise o voce dinăuntru.

Catherine recunoscu această voce; era aceea a ducelui.

Contele împinse uşa şi Catherine se găsi pe pragul unei mici camere de cârciumă, în mijlocul căreia un om sta picior peste

picior, pe o laviță.

Era ducele Henric de Guise.

La vederea reginei, el se sculă în picioare şi salută cu respect.

Regina aruncă asupra lui privirea sa iscoditoare, pe când ducele rămăsese liniştit şi nepăsător. El veni la regina-mamă, se înclină din nou şi îi sărută mâna. Contele Éric se retrase şi închise uşa după dânsul.

— Ştii dumneata, dragul meu văr, zise regina care încerca să-şi ascundă emoția ce-o cuprinsese, că te porți într-un mod prea uşuratic cu mine?

— Scuzați-mă Doamnă, răspunse ducele cu respect, singură prudența a dictat conduita mea, însă în orice altă circumstanță, ea ar fi fost de neiertat.

Şi ducele înaintă un scaun Doamnei Catherine şi apoi rămase în picioare în fața ei.

— Doamnă, zise el atunci, cunoaşteți ca şi mine precauțiile de care a trebuit să mă înconjor, pentru a obține de la dumneavoastră o întrevedere, căci fără de ele mi s-ar fi întâmplat tot aceleaşi nenorociri ca acum câteva luni când locuiam în Luvru.

Regina înțelese aluzia făcută şi rămase nepăsătore…

— Dar, ce zic, nu trebuie să vorbesc acum de acele nenorociri… Cu toate acestea, Doamnă, reluă el, era să fiu asasinat, atunci…

— Şi, de cine? de vreun hughenot, fără îndoială?

— Nu, răspunse ducele, am fost invitat să părăsesc Luvrul, dacă voiam să mă mai socotesc printre cei vii.

— Dar, de cine? întrebă Catherine care făcea pe naiva.

— Un necunoscut m-a întâmpinat într-o seară la portița din spatele Luvrului care dă spre apă…

— Şi acel necunoscut a îndrăznit?…

— Da, el m-a prevenit de un pericol care mă amenința, şi chiar mi-a numit persona care plătea pe asasin.

— Ah! făcu regina la fel de liniştită. Şi acea persoană?

— Erai dumneata, Doamnă, răspunse ducele fără a se mişca.

Catherine crezu nefolositor de a se indigna şi de a protesta.

Ea doar întrebă cu ironie:

— Spune-mi, dragul meu văr, ai voit să mă vezi numai pentru a-mi ține acest discurs?

— Nu, Doamnă.

— Atunci, explică-mi, te rog, subiectul conversației pe care ar trebui s-o purtăm împreună.

— Mai întâi, Doamnă, permiteți-mi să vă reamintesc o istorie, care nu este încă uitată de noi.

— Spune! zise regina.

— Voiesc să vorbesc de istoria lui Francisc I, tatăl regelui Henric al II-lea, ilustrul vostru soț.

— Ah!

— Şi de rivalul său, împăratul Carol Quintul.

Catherine tresări.

— Crezi dumneata, urmă ducele, că dacă regele Francisc ar fi citit în destin şi ar fi prevăzut funestele consecințe ale bătăliei de la Pavie şi captivitatea sa în Spania, ar fi lăsat el pe împărat ca să traverseze Franța pentru a se duce în Flandra?

— Nu cred, zise regina.

— Ei bine! iată-mă la Paris şi, în aparență, în situația împăratului Carol Quintul şi în poziția regelui Francisc I.

Regina îşi încruntă sprâncenele.

— Şi prevăd că, dacă mă voi preda Majestății Voastre, aş putea să mă căiesc.

— Eşti nebun, duce.

— Atunci, iată ce mi-am închipuit.

— Să vedem! zise regina.

— Mi-am făcut planul de a te ridica din mijlocul Parisului.

Regina făcu un gest de frică.

— Am cai înşeuați la poarta Montmartre, care e la doi paşi de aici. Afară de aceasta, mai am trei omeni viteji şi credincioşi care mă vor însoți până unde voi dori. Îmi pare că i-ai văzut, nu e aşa?

— Da, zise regina cu ironie.

— Şi, odată ajunşi în Lorena, aş putea trata cu dumneavoastră lucruri foarte importante de-ale religiei şi de-ale regatului.

Regina, în culmea unei spaime grozave, se sculase şi se îndreptase spre uşă. Dar acea uşă se deschise şi regina văzu la spatele ei pe cei trei tineri care îi servise de escortă.

— Ah! strigă ea dominată în fine de indignare şi mânie, aceasta înseamnă o trădare infamă.

— Nu, Doamnă, zise cu linişte ducele, este un frumos şi bun război; cu toate acestea, ne putem înțelege altfel.

— Adică, prin a-mi vinde libertatea?

— Din contră, voiesc să mi-o asigur pe a mea.

— Vorbeşte atunci…

Ducele făcu un semn şi uşa se închise.

Din nou, Doamna Catherine era singură cu prințul.

— Doamnă, reluă acesta din urmă, cauza dumitale este şi a mea. Şi gândiți-vă că avem un inamic politic comun, adică, partida hughenoților.

— Este adevărat.

— Un inamic personal şi comun, acesta este regele de Navarra.

— Şi aceasta este adevărat.

— Prin urmare, din întreținerea noastră de astăzi va depinde soarta şi a unuia şi a celuilalt.

Regina îl privi pe duce.

— Ce vei face dumneata pentru acela care vă va debarasa de ei?

— Ştiu eu?!…

— Vezi, caută bine.

Catherine ghicea fără îndoială secretele pretenției ducelui, dar părea a nu le înțelege.

— Majestatea Voastră, urmă ducele de Guise, nu a voit să-mi acorde mâna prințesei Margareta… Ei bine, cu aceasta ea a comis o greşeală.

Regina nu clipi deloc.

— Căci, reluă ducele, ea a crezut că regele de Navarra va fi doar un mic prinț fără importanță, un urs cu proastă creştere, un muntean îmbrăcat în țoale groase şi preocupat mai degrabă de a alerga după un mistreț, decât de a guverna un regat.

Catherine suspină.

— Lucrurile fiind astfel, Majestatea Voastră se gândea că regele de Navarra nu se va ocupa nicidecum de tronul Franței, pe cât timp dacă ducele de Guise…

Un surâs completă ideea ducelui.

— Mărturisesc că am comis o mare greşeală. Dar…

— Voiți să spuneți că v-a ajuns căința prea târziu?

— Da, aşa este.

— Apoi, Curtea Romei va putea acorda divorțul.

— Adevărat, zise Catherine, dar Margareta îşi iubeşte soțul.

Un nor trecu pe fruntea ducelui şi o strălucire de ură luci în ochii lui.

— Ah! Doamnă, zise el, ai câteodată nişte cuvinte prea tari.

— Iartă-mă, zise regina, şi să revenim la hughenoți.

Ducele se linişti puțin din emoția ce-i produsese acele cuvinte şi se uită cu răceală la Catherine.

— Dacă Majestatea Voastră voieşte, reluă el, mai înainte de a

trece o lună, îi pot garanta că nu vor mai rămâne hughenoți în Franța..

— Nici regele de Navarra?

Ducele avu un surâs ironic.

— Nici regele de Navarra, răspunse el.

— Atunci, înseamnă că îl vei face catolic?

— Nu, dar i se va întâmpla o nenorocire.

Regina tresări.

— Doamnă, continuă Henric de Guise, sunt la Paris mai bine ca în țara mea şi chiar mai bine decât Majestatea Voastră poate să-şi închipuie.

— Nici nu mă îndoiesc, zise regina cu amărăciune, că nu ar fi în stare casa de Lorena să-şi facă partizani, din contră, ea îi are în toate țările.

— Am o armată deja organizată în capitala voastră, continuă Henric, şi această armată va surpa tot pământul la un semn al meu.

— Şi... acest semn?

— Această armată va avea, continuă ducele fără a răspunde la întrebarea doamnei Catherine, un cuvânt de ordine.

— Care?

— Trăiască liturghia! Jos cu predica!

— Dar cine va da acest semnal?

— Dumneata, Doamnă.

— Eu? eu?

— Fără îndoială.

— Dar, odată ce ziceți că această armată vă este supusă?...

La rândul său, ducele ridică o privire ironică asupra reginei.

— Vă ofer eu mijloacele de a da lovitura. Eu voi fi omul luptei şi dumneata brațul. Ne trebuie şi nouă o pagină în istorie.

— Şi dacă aş consimți la aceasta, care ar fi condițiile voastre?

Norul care întunecase deja fruntea ducelui apăru din nou...

— Ah! zise el, ştiți bine că tot o iubesc pe Margareta.

Regina rămase gânditoare.

— Doamnă, reluă ducele, luați seama! ora ne grăbeşte. Trebuie să părăsesc Parisul mai înainte de a se crăpa de ziuă. Dacă refuzați, vă fac prizonieră şi vă ridic.

Regina era prinsă în cursă; ea încerca să găsească vreun mijloc de scăpare.

— Dar, zise ea, mi-ai promis că-l poți scăpa pe René.

— Da.

— Apoi, ştii dumneata că ora supliciului lui s-a apropiat?

— Ştiu.

— Şi că în două zile…

— Va fi liber. Dar, adăugă ducele, nu-l vei revedea, Doamnă, decât în ziua când vei da semnalul pentru masacru. Până atunci, René, pe care îl vom sustrage din mâinile călăilor lui, va rămâne prizonierul meu şi nu veți şti niciodată unde să-l găsiți. Dacă veți încălca angajamentul ce îl veți face cu noi, René nu va face decât să îşi schimbe călăul, adică va fi sfâşiat la Nancy.

— Ei bine! fie, zise ea, dacă trebuie ca inamicii regatului să piară, primesc, şi se va săvârşi în curând.

— Astăzi suntem în 14 august, Doamnă.

— Bine!

— Voieşti să fixăm data zilei celei mari?

— Fie!

Ducele păru că reflectează un moment.

— Ce ziceți de 24 august, ziua de Saint-Barthélemy[7]?

— Cum voieşti, murmură Catherine încă nedecisă.

Atunci ducele trase o masă înaintea reginei pe care se găseau pene şi pergament şi zise:

— Binevoieşte, Doamnă, a scrie după dictarea mea aceste două rânduri:

„Tot ce ducele de Guise va face în noaptea de 24 august, este din ordinul meu.”

— Dar, făcu Catherine, dacă vei merge mai departe decât am vorbit?

— Atunci, zise ducele, să nu mai vorbim. Majestatea Voastră ne va face onoarea de a ne urma la Nancy, când totodată va vedea şi pe René sfâşiat.

Catherine scoase un suspin.

— Haide! zise ea, trebuie să cedez.

Şi ea luă pana, scrise şi semnă.

. . . . . .

Ura reginei-mame pentru regele de Navarra şi amorul disperat

[7] Sfântul Bartolomeu

al lui Henric de Guise pentru Margareta, decidea acum soarta hughenoților.

Capitolul XIII

Pe când regina-mamă ținea conferința misterioasă cu ducele de Guise, domnul de Crillon, care pierduse cu galanterie doi pistoli la jocul de cărți cu regele, îşi luă liber de la Majestatea Sa şi ieşi din apartamentul regal, dând brațul lui Pibrac.

— Ah! domnule duce, murmură gasconul, ce joc periculos faceți acum!...

— Aşa crezi! făcu Crillon cu naivitatea unui soldat.

— Şi ți se va juca un rol ciudat. Regina nu iartă lesne.

— Nu face nimic, răspunse cu linişte ducele, m-am jurat că René va merge în piața Grève şi va merge...

Pibrac avu un gest de îndoială.

— Şi am să încep să mă ocup de astă-seară.

— E cam târziu...

— Nu contează! am să mă duc să fac o plimbare spre Caboche, care mi-e puțin amic. Vrei să mergi şi dumneata cu mine, scumpe căpitane?

Domnul de Pibrac, ar fi putut să se dispenseze de o astfel de vizită nocturnă, dar nu îndrăzni să refuze.

Crillon intră în clădirea santinelelor, dădu un ordin ofițerului de serviciu, apoi ieşi din Luvru împreună cu Pibrac.

Noaptea venise şi stelele străluceau pe cer. Domnul de Crillon fu cuprins de emoția unei amintiri a tinereții şi suspină întocmai cum suspina când avea douăzeci de ani. Pibrac, la rându-i, scoase şi el un suspin.

— Ah! zise el, văd că eşti de părerea mea. E trist lucru să fie cineva inamicul doamnei Catherine. Într-o zi sau într-alta se poate plăti scump un asemenea curaj.

Crillon înălță din umeri.

— He! scumpul meu, zise el, şi eu mă gândesc la doamna Catherine, într-adevăr! Dar, mai mult mă gândesc acum la o frumoasă arlesiană pe care am iubit-o odinioară şi care m-a înşelat pentru un ticălos. Dar să nu mai vorbim de aceasta. Să ne gândim la René, pentru care mă duc să mă înțeleg cu Caboche asupra detaliilor ceremoniei.

Ducele şi Pibrac o luară pe malul drept al Senei, trecură prin

fața Châteletului şi ajunseră în piața Grève. Într-un unghi ascuns al acestei piețe, se vedea o mică casă de o lugubră aparență, chiar şi pentru aceia care nu cunoşteau numele locatarului. Ea nu avea decât un etaj şi era vopsită în roşu. Trei geamuri mari dădeau spre râu.

O lumină discretă se vedea lucind printre canaturile unei ferestre.

— Omul nostru nu e culcat, zise ducele către domnul de Pibrac şi bătu în uşă.

Atunci lumina îşi schimbă locul, apoi se auzi un pas greoi în interior, care cobora lungul unei scări, şi uşa se deschise.

Crillon şi Pibrac văzură un om cu nişte umeri mari, cu un gât de taur, de o statură de mijloc şi o înfățişare lipsită de inteligență.

El era doar într-o cămaşă de pânză, cu capul descoperit şi ținea în mână o lampă de fier. La vederea ilustrului vizitator, acest om se retrase înspăimântat şi salutând până la pământ.

— Buna ziua, Caboche, zise Crillon, bună ziua, amicul meu.

Şi el intră în casă.

— Senioria Voastră ar putea zice mai bine *bună seara*, răspunse călăul.

— Tu te înşeli, două ore de dimineață sună chiar acum la biserica Saint-Jacques-du-Haut-Pas.

— Cum! zise călăul, este aşa târziu?

— Şi tu nu eşti culcat, după cum văd.

— Lucram.

— Ah! făcu Crillon.

— Eram sus în laboratorul meu, ocupat cu disecția cadavrului unui tânăr pe care l-am spânzurat ieri seară.

— Ce făcuse el?

— Oh! făcu cu dispreț Caboche, l-am spânzurat din ordinul starostelui de negustători. Era un ticălos ce asasinase pe stăpânul său.

— Cum aşa?

— Ia, un băiat de prăvălie, care era amorezat de femeia stăpânului său… Soțul l-a bătut tocmai într-un moment când el a avut un cuțit în mână pe care l-a înfipt în pântecele negustătorului, şi a fugit. Un soldat l-a prins şi starostele l-a condamnat a fi spânzurat. Era un băiat frumos, pe viața mea!

— Şi l-ai spânzurat?

— Trebuia.

— Să vorbim de altceva, scumpul meu Caboche, zise Crillon. Vin să-ți anunț o afacere.

— Ah! zise călăul, nu cumva e vorba de vreun om însemnat?

— De René…

— Oh! dacă este pentru aceasta, Senioria Voastră ar face bine de a nu se mai ocupa.

— Pentru ce?

— Pentru că nu voi fi călăul lui René niciodată. Regina-mamă e lângă el pentru a-l apăra.

— Ei bine! făcu ducele cu importanță, o să vezi, maestre Caboche, că te-ai înşelat.

— Şi eu doresc, domnule duce, răspunse Caboche, că nici eu nu-l urăsc mai puțin. Cu toate acestea, vă asigur că mi-a făcut milă când am fost ultima oară în celula lui.

— Cum asta?

— Părul său a albit şi are o privire tăcută întocmai ca a unei bestii sălbatice prinsă în cursă. Şi apoi, plângea ca o femeie.

— Dar, zise Crillon, el nu plângea când a otrăvit mănuşile reginei de Navarra.

— Oh! făcu Caboche, fiți liniştit, dacă îl voi vedea într-o zi pe uliță nu-l voi mai menaja.

— Ei bine! zise ducele, acel moment nu e departe.

— Nu cumva e pentru mâine?

— Nu, pentru ziua următoare.

Caboche dădu din cap.

— Iată că lucrurile se schimbă, zise el. Şi de astăzi până mâine, de seara până dimineața, şi astfel se schimbă atâtea lucruri!…

Crillon înălță din umeri.

— Regele va fi neschimbat în hotărârea sa, zise el, şi chiar acum vin să mă înțeleg cu tine pentru a fixa ora.

— Aştept ordinele Senioriei Voastre.

— Îmi place ora de la prânz, zise ducele întorcându-se spre Pibrac, atunci pot să asiste toate damele de la curte.

— Domnule duce, răspunse Pibrac, îmi place să cred că nici seniorii, nici damele de la curte nu vor asista la supliciul său.

— Pentru ce? întrebă ducele.

— Pentru că fiecare ştie că regina-mamă nu iartă lesne…

— Pe viul Dumnezeu! strigă Crillon, toți sunteți nişte fricoşi… Numai eu sunt cel care nu am frică…

— Faceți o greşeală, domnule duce.

Obosit de predicțiile domnul de Pibrac, Crillon urcă în acea cameră pe care călăul o numea *laborator*.

Era o vastă cameră încărcată de instrumente de tortură, în mijlocul căreia era o masă de disecție pe care se găsea cadavrul acelui tânăr.

Ducele luă o bară de fier cu care Caboche urma să sfărâme, unul după altul, membrele lui René.

Bara era grea, dar el o luă în mână şi o făcu să se învârtească întocmai ca un baston.

— Senioria Voastră e foarte viguros, zise călăul cu admirație, şi, dacă era în locul meu, ar fi făcut minuni…

— Oh! eu, zise ducele, aş fi avut mare plăcere să-mi cadă în mână acel mizerabil de René.

— Aşadar, reluă călăul, execuția va fi pentru mâine.

— Da.

— Până atunci, adăugă ducele, eu mă voi duce la arhiepiscopul de la Notre-Dame ca să îl anunț să fie gata. Adio, dar Caboche, pentru joi de dimineață.

Şi domnul de Crillon, însoțit de Caboche până la pragul casei lui, se depărtă împreună cu Pibrac.

Călăul era necăsătorit, el locuia singur.

El închise deci uşa cu zăvorul şi se pregătea să se culce, când auzi un zgomot la uşă.

— Ah! îşi zise el, domnul duce trebuie să fi uitat ceva.

Şi Caboche merse de deschise, crezând că are a face cu Crillon.

Dar fu foarte mirat când se găsi față în față cu un gentilom pe care nu-l cunoştea şi care-i păru a avea vârsta de douăzeci şi doi de ani.

— Maestrul Caboche?

— Sunt eu, messire.

Gentilomul intră şi zise:

— Trebuie să-ți vorbesc, maestre Caboche. Închide uşa, avem de vorbit.

Şi tânărul om, ce nu era altul decât messire Gaston de Lux, al patrulea înamorat al Annei de Lorena, ducesă de Montpensier, luă un scaun şi se aşeză.

Caboche rămăsese în fața lui în picioare.

— Vei executa în curând pe René Florentinul? zise tânărul.

— Poimâine, messire.

— Îl vei lua de la Châtelet?

— Da.
— Îl vei conduce la Notre-Dame?
— Astfel e obiceiul.
— Şi, când vei părăsi piaţa Parvis, ce stradă vei urma?
— Dar… zise călăul voi urma strada Barillerie şi podul Change.
— Rău faci…
— Aud?
— În locul dumitale eu aş urma strada Calandre.

Maestrul Caboche privi pe tânăr cu mirare. Acesta îşi descheie mantaua şi puse pe masă un voluminos săculeţ de piele.

Săculeţul era plin de aur.

— Maestre Caboche, zise el, e în strada Calandre o damă ce voieşte să vadă trecând cortegiul. Femeile sunt curioase.

Călăul privi pe Gaston de Lux cu neîncredere.

— Şi apoi, adăugă Gaston, te povăţuiesc în interesul dumitale de a nu urma strada Barillerie.

— Pentru ce?

— Cine ştie? făcu Gaston, René mai are amici… şi ei poate vor trage cu câteva pistoale asupra dumitale.

Caboche făcu o mişcare de mirare.

— Mergi pe strada Calandre, adăugă Gaston. Acesta e un sfat bun ce îţi dau.

Tânărul se ridică şi făcu un pas spre uşă, fără a lua sacul de piele. Caboche fusese cumpărat în favoarea lui René.

Capitolul XIV

Pibrac şi Crillon se îndreptară spre Luvru.

— Hm! făcu Crillon, timpul s-a răcorit, nu crezi?

— Cred, răspunse Pibrac, că vântul dimineţii e puţin aspru. Sună trei ore.

— Scumpul meu Pibrac, urmă ducele, fiecare om are slăbiciunea lui: nu m-am temut niciodată de o lovitură de spadă, dar m-am temut totdeauna de guturai.

Pibrac începu să râdă.

— Şi ce putem face noi, dacă e aşa de răcoare, domnule duce?

— În loc să mergem pe marginea apei unde e foarte frig, ar fi mai bine să mergem pe străzi unde temperatura e mai dulce.

— Cum vei voi.

Crillon şi Pibrac urmară dar strada Urşilor şi apoi strada Saint-

Sauveur şi se îndreptară spre biserica Saint-Eustache.

— Trecem aproape de Curtea Miracolelor, observă domnul de Pibrac.

— Pe credința mea! făcu ducele, dacă voieşti să mergem a vizita puțin pe supuşii regelui Bohemiei?

— Aud?

Şi Pibrac, uimit îl privi pe duce care continuă:

— Acei truanzi sunt amicii mei şi regele Bohemiei mi-e tot atât de devotat cât şi ducele Egiptului.

— Dar ceilalți?

— Când îmi pronunț numele, trec pe orişiunde.

— La ce bun? făcu Pibrac. Senioria Voastră are prea mult aur în punga sa?

— Dumnezeu să mă ferească! Dar, adăugă ducele, aş voi să ştiu ce s-a întâmplat cu fiica lui René.

Pibrac tresări.

— Ştiu, zise el că nefericita a rămas în puterea truanzilor după moartea reginei de Navarra; dar mi se pare că au omorât-o.

— Crezi?

— Doamna Catherine a căutat-o pretutindeni şi nu a putut-o găsi.

— Bine, zise ducele, haidem să vedem numai, dacă vom fi mai norocoşi.

— Fie, zise Pibrac; dar dacă vom regăsi pe Paola, ce vom face cu dânsa?

— Nimic, zise ducele, o vom lăsa cu truanzii. Îmi place mai mult să fie cu ei decât cu Doamna Catherine.

— Pentru ce?

— Dar pentru că, de obicei, fiica unui otrăvitor cunoaşte secretele tatălui ei şi ar putea să se servească de ele.

Căpitanul gărzilor şi Crillon se îndreptară spre Curtea Miracolelor.

În ziua aceea, la Curtea Miracolelor era o schimbare generală.

Numai focul era aprins ca de obicei, tinerele fete însă nu dansau, cântecele truanzilor nu se mai auzeau.

Regele Bohemiei şi ducele Egiptului jucau o partidă.

Truanzii făcuseră cerc în jurul covorului ros pe care şedeau cele două majestăți.

Ei vorbeau încet pentru a nu întrerupe jocul augustului monarh şi primului său ministru.

Chiar santinelele, ce, de obicei, erau foarte cu luare aminte, acum dormeau adânc rezemate de ziduri.

Crillon intră în Curtea Miracolelor ca şi cum ar fi intrat în Luvru. Un copil ce se juca în țărână, zărindu-l, îl recunoscu şi strigă: „Iată! domnul de Crillon!”.

Ducele fu primit cu acelaşi respect şi entuziasm ca şi la prima sa vizită.

Numele de Crillon, repetat din gură în gură, ajunse până la urechile celor doi demnitari al Curții Miracolelor.

Amândoi îşi părăsiră jocul şi veniră spre întâmpinarea lui.

— Bună ziua copii mei, zise Crillon, mi se pare că vă petreceți cu veselie timpul.

— Jucăm pentru a uita că ne este sete, zise regele Bohemiei.

— Ah! vă este sete?

— Da, cum am fi într-un deşert.

— Şi?

Crillon îi privi surâzând.

— E cald, zise regele Bohemiei.

— Cum? făcu Crillon, şi mie mi-a fost teamă să nu răguşesc!

— E cald şi, când cuiva îi e cald, îi e şi sete.

— Şi vinul nu prea se găseşte, nu e aşa?

— Pe credința mea! răspunse cu naivitate regele Bohemiei, vinul nu numai că nu se prea găseşte, dar nici că există!

— Adevărat?

— Afacerile merg rău; nu ne mai putem căpăta hrana şi creditul a pierit.

— Cum! zise Crillon scandalizat, vi să refuză creditul?

— Vai… da; de când zgomotul s-a răspândit că am jefuit cârciuma din stradă…

— Şi, nu ați fost voi?

— Nu noi, monseniore. Ci soldații…

Crillon bufni în râs. Apoi el scoase punga şi o aruncă pe covor.

— Mergeți de cumpărați vin, zise el.

— Să trăiască Crillon! strigară truanzii într-o singură voce.

— Dar, până ce-l veți aduce, dați-mi ceva noutăți despre Paola.

— Fiica Florentinului?

— Da.

— Ea e nebună, zise ducele Egiptului.

— Nebună!?…

— Da. Căci Farinetta o tâmpeşte cu bătăile.

Ducele Egiptului nu avu timpul de a da deslușiri mai multe ducelui de Crillon, căci o rumoare se făcu la intrarea Curții Miracolelor şi acea rumoare atrase atenția tuturor.

Doi oameni veneau răsuflând greu şi înspăimântați..

— Ajutor truanzilor... ajutor... ajutor... strigau ei.

— Iată!... Răsuflare-Scurtă, făcu regele.

— Şi Inimă-de-Lup...

— Şi Farinetta! strigă un al treilea truand.

Şi într-adevăr, după cei doi oameni, o femeie cu părul despletit alerga.

— Ei mi-au luat-o! mi-au luat-o!! striga ea cu disperare.

— Ei l-au omorât pe Marele-Clopot!

La aceste din urmă cuvinte, regele Bohemiei şi toți truanzii făcură o mişcare.

— Cine? strigară ei, soldații?

— Nu, gentilomii.

— Ce gentilomi? strigă Crillon la rându-i.

Farinetta recunoscu pe duce şi alergă la dânsul repetând:

— Ei mi-au luat-o!... Şi, nu sunt încă îndestul de răzbunată!

Crillon mângâie fața Farinettei şi îi zise:

— Explică-te, micuța mea.

Dar Farinetta nu era în stare de a se explica. Ea răcnea ca o leoaică căreia i s-a răpit prada.

Inimă-de-Lup singur îşi păstrase puțin sângele rece şi el istorisi tot ce se petrecuse.

— Oh! oh! murmură Pibrac, povestea devine interesantă.

— Şi ei erau trei? făcu Crillon la rându-i.

— Trei gentilomi tineri şi frumoşi, zise Farinetta ce puse mâna pe umărul ei cel zdrobit.

— Şi o femeie, mai adăugă Răsuflare-Scurtă.

— Ah! era şi o femeie?

— Ce şedea la trei paşi depărtare şi era mascată!

Pibrac se aplecă la urechea lui Crillon şi zise:

— Ştim destul, acum haidem, domnule duce; am ghicit multe...

Pe când Răsuflare-Scurtă şi Inimă-de-Lup făceau pe rând istoricul aventurii lor, doi truanzi sosiră aducând vin.

— Să bem! să bem! strigă mulțimea.

Şi Crillon se depărtă fără a fi văzut de ei, urmat de căpitanul gărzilor.

— Pe viața mea! scumpul meu Pibrac, zise ducele când fu afară

din Curtea Miracolelor, ce zici de toate acestea?

— Eu, zise Pibrac, cred că gentilomii care-au scăpat pe Paola, erau oameni de-ai reginei-mamă.

— Aş! făcu Crillon, doamna Catherine n-a avut niciodată trei oameni devotaţi.

Pibrac nu răspunse.

— Şi acea femeie?…

— Ar putea fi prea bine regina-mamă…

— Ah! zise Crillon, dacă voi afla.

— Cum?

— Vei vedea…

Ei ajunseră la Luvru şi, în loc de a intra prin poarta cea mare, ei se îndreptară spre portiţa de pe marginea apei. Acea portiţă o ştim, dădea pe un coridor ce conducea la o mică scară. La intrarea în acel coridor veghea zi şi noapte o santinelă.

Crillon bătu la portiţă.

Santinela deschise şi recunoscu pe generalul lor.

Acea santinelă era un tânăr ce se numea domnul de Mèrindol şi pe care ducele, fiindcă îi era compatriot, îl introdusese în corpul gărzilor.

— Micuţul meu, îi zise Crillon cu bunătate, de mult eşti aici?

— De două ore.

— Ai văzut pe cineva ieşind?

— Da… o femeie.

— Mascată?

— Şi încapişonată încât nici Satana nu i-ar fi putut zări faţa.

— S-a reîntors?

— Nu.

— Ei bine! zise Crillon, după două ore de veghere poţi să te schimbi.

— Da… mă voi schimba îndată, aştept numai ofiţerul de serviciu.

— Nu e de trebuinţă, zise Crillon, dă-mi arma.

— Cum?

— Şi du-te de te culcă.

Şi domnul de Crillon făcu un semn lui Pibrac, ce scoase pe domnul de Mèrindol afară din coridor.

Apoi bravul duce se înveli în manta, puse arma la umăr şi începu a se preumbla, zicându-şi:

— Trebuie să ştiu, pe viaţa mea! cine e acea femeie…

Şi el închise portița cu zăvorul.

Capitolul XV

Crillon se plimbă mai mult de o oră ca un simplu soldat şi nimeni nu se prezentă la portiță.

— Să fie a dracului această profesiune! murmură Crillon.

Şi deja cugeta de a se duce să se culce, când un mic zgomot se auzi afară.

— Cine e acolo? întrebă el în limba germană.

— Deschide! i se răspunse în limba franceză amestecată de un accent italian.

Crillon avea urechea fină. El recunoscu vocea Doamnei Catherine, cu toate silințele ce ea îşi dădu de a o preface, şi el răspunse:

— Ma tuc ză gaut be gamaratul miu gare a liot gheia cu dinsul.

Şi ducele, depărtându-se prin coridor până la o poarta ce dădea în marea curte a Luvrului, ajunse la corpul gărzilor.

El intră şi zise cu un ton serios:

— Cum se poate ca să nu fie o santinelă la portiță?

Apoi ieşi, zicându-şi:

„Doamna Catherine şi soldatul ce i se va trimite la portiță, se vor înțelege cum vor putea. Eu mă duc să mă culc.”

Pe când trecea prin fața regalului apartament, pajul Gauthier, ce fusese de serviciu în timpul nopții, îl strigă:

— Hei! domnule duce!

— Ce voieşti, micuțul meu?

— Faci bine de a te scula de dimineață.

— Pentru ce?

— Pentru că Majestatea Sa, deşteptându-se, întreabă totdeauna de dumneata.

— Ah! făcu Crillon.

— Ieri seară încă, după ce ai plecat…

— Ei bine?

— Regele mi-a zis culcându-se:

— „Crillon doarme la Luvru nu e aşa?”

— „Da, Sire.”

— „Ştii care e camera?”

— „Da, Sire.”

— „Mâine dimineață să mi-l cauți.”

— Şi, zise Crillon, regele ți-a spus la ce oră are trebuință de mine?

— Nu, domnule duce.

— Atunci, bună seara, mă duc să mă culc.

— Cum? făcu pajul.

— Astfel, după cum mă vezi, micuțul meu, nu m-am pus încă până acum în pat.

— Adevărat?

— Şi aş voi să dorm.

— Ei bine! domnule duce, zise Gauthier, vino pe aici…

Şi pajul îl introduse pe Crillon în anticamera regală, apoi îi arătă patul lui.

— Culcă-te aici, zise el. Promit să te las să dormi atât timp cât regele nu va cere să te vadă.

— Hm! îşi zise Crillon, ştiu că voi dormi. Bună seara, micuțul meu.

El se aruncă pe patul pajului şi nu avu timpul decât de a închide ochii.

Din nefericire, somnul lui Crillon nu ținu mult.

Regele care avusese vise urâte în timpul nopții, visase hughenoți, trădări, comploturi, asasinări; la deşteptare îl chemă pe Crillon.

Loiala şi franca față a ducelui îmbărbăta totdeauna pe monarhul înspăimântat de visurile nopții. După ce Carol al IX-lea vedea pe Crillon numai timp de cinci minute, şi după ce schimba câteva cuvinte cu dânsul, se găsea cu totul metamorfozat… el devenea vesel.

Crillon îşi frecă ochii, înghiți o înjurătură ce era să-i iasă din gură şi intră la rege, care-i porunci să meargă să-l caute pe regele de Navarra.

Ştim rezultatul acelei întrevederi.

Regele sfătui pe Henric să meargă cu soția sa să facă o mică preumblare în Gasconia şi în Navarra, la care Henric răspunse:

— Sunt gata să mă supun Majestății Voastre, dacă veți consimți a mi se număra zestrea doamnei Margareta.

Acest răspuns al lui Henric făcu pe Carol al IX-lea să încrunte sprâncenele.

În acelaşi timp, Crillon începuse a râde şi el zise regelui:

— Un om ce reclamă cu drept banii săi nu e un conspirator.

Un moment de tăcere urmase printre cei trei actori ai acestei

scene.

Crillon observa, Henric aştepta, regele se gândea.

— Ah! zise în fine Carol al IX-lea, voieşti să primeşti zestrea nevestei tale?

— Dar, Sire, această dorință e destul de naturală, îmi pare.

— Aşa e.

— Mai cu seamă... fiindcă am trebuință, deoarece am multe datorii...

— Cine se însoară are totdeauna datorii, zise cu ironie regele.

— Şi apoi, reluă Henric, am zis totdeauna reginei, mama mea, că oraşul Cahors ne era atât de trebuincios ca apa peştilor şi aerul păsărilor.

— Ei, făcu Carol al IX-lea, şi dacă nu luai pe sora mea?

— Drace! murmură regele de Navarra cu un surâs de muntean, aş fi luat Cahors cu armele în mână.

Carol al IX-lea bufni în râs cu tărie.

Dar Crillon zise:

— Părerea mea, Sire, este că regele de Navarra ar fi făcut lucrurile după cum le spune.

— Ah! ce spui!

— Regele de Navarra era prea dibaci pentru a nu reuşi.

— Din fericire, Sire, zise el, nu voi avea trebuință de a face asemenea încercări...

— Crezi?

— Majestatea Voastră îmi va da Cahors.

— Hm! făcu Carol al IX-lea, şi eu am trebuință de el.

— Majestatea Voastră, deoarece mi l-a promis, reluă regele de Navarra cu linişte, eu voi aştepta cu soția ca să vă țineți de cuvânt.

Şi regele de Navarra, ridicându-se, salută şi ieşi în marea mirare a lui Carol al IX-lea ce începuse a murmura:

— Ah! dar eu sunt un tâmpit! Eu îl chem pentru a-l sfătui să părăsească Parisul şi regatul meu, şi el... Ei bine, duce! zise în fine regele, ce crezi de toate acestea?

— Eu cred, Sire, răspunse Crillon, că regele de Navarra va şedea mult la Paris.

— Drace! Şi de unde să iau cei 100.000 de scuzi?

— Părerea mea e că Doamna Catherine a făcut rău de i-a promis...

Regele n-avu timpul de a răspunde.

— Sire, zise Gauthier, regina-mamă cere pentru o clipă audiență

Majestății Voastre.

— Să intre! răspunse regele care se întoarse spre copilul care îşi arăta obrazul său viu în mijlocul cutelor draperiilor de la uşi.

— Pe viața mea! Sire, murmură Crillon, aş fi voit cu toate acestea se fac Majestății Voastre oarecare confidențe.

— În ce privință?

— Despre René.

— Oh! fii liniştit, bătrânul meu duce, zise regele, nu voi ceda.

Când aceste cuvinte fură pronunțate, regina intră.

Catherine îşi prefăcuse o figură palidă şi tristă. Ea salută pe Crillon cu blândețe, ceea ce lui nu îi plăcu, şi îşi zise:

„Aş fi preferat mai cu mulțumire o privire plină de ură."

— Sire, zise Catherine, eram fericită când vă deschisesem ochii asupra inamicilor voştri, acum însă, când îi cunoaşteți, nu mai aveți trebuință de mine.

— Dar, Doamnă… făcu Carol al IX-lea puțin cam surprins.

— Vin să vă cer permisiunea pentru a mă reîntoarce în castelul d'Amboise.

— Ce zici? făcu Carol al IX-lea, care manifestă oarecare ipocrizie.

— Am cutezat să vă cer exilul regelui de Navarra… ei bine, am făcut greşeală, mărturisesc.

— Doamnă…

— Vin dar să vă rog să nu mă mâhniți.

— Mai bine spune că renunți de a mâhni pe regele de Navarra… pentru că… speri…

— Sire, întrerupse Catherine, ghicesc. Majestatea Voastră îşi închipuie că vin încă o dată să cer grația lui René.

— Drace!

— Majestatea Voastră se înşeală.

Regele făcu nişte ochi mari.

— Eu părăsesc pe René, suspină Catherine. Nu mai voiesc ca parizienii să continue a denatura şi mai mult timp stima ce păstram pentru acest credincios servitor.

— Cum? zise regele, îl părăseşti?

— Trebuie.

— Pe viața mea! Doamnă, zise Carol al IX-lea, cred că în cele din urmă, aveți dreptate să vă decideți astfel.

— Ah!

— Căci domnul de Crillon, pe care îl vedeți aici, are să termine

într-un fel cu René.

— Domnul, cu toate acestea, nu este un călău, rânji Catherine.

— Nu, zise cu răceală Carol al IX-lea, dar i-am transmis ordinele mele.

Catherine tăcu.

Atunci, regele zise cu blândețe mamei sale:

— Astfel, Doamnă, iată că ne-am înțeles, nu e aşa? René va fi sfâşiat şi regele de Navarra va rămâne la Luvru.

— Sunteți stăpân, Sire.

— Şi dumneavoastră, Doamnă, zise Carol al IX-lea, veți rămâne lângă mine, căci am trebuință de sfaturile voastre...

. . . . . .

„Pe Dumnezeul meu! se gândi Crillon, să fiu eu câine dacă nu ghicesc. Regina a găsit mijlocul de a-l salva pe René, deoarece nu-i mai cere grațierea. Regina a găsit mijlocul de a se scăpa de regele de Navarra, dacă ea a încetat de a-i cere exilul... Drace!..."

Şi Crillon îşi ceru voie să se retragă şi merse să găsească pe Henric şi Margareta.

Capitolul XVI

Să revenim la amicul nostru Raoul pe care l-am lăsat închis în camera lui Nancy.

Pajul aşteptă deocamdată cu calm, apoi găsi timpul prea lung şi, în cele din urmă, deveni nerăbdător.

Un om care vrea să-şi omoare timpul cu orice preț, e capabil de orice.

Raoul era atât de nerăbdător de a revedea pe scumpa sa Nancy, încât el începu să se plimbe mai întâi prin lungul şi largul camerei, apoi deschise o frumoasă carte ce era pe masă, apoi închise şi această carte şi, în fine, căută o altfel de distracție.

Ochii lui se îndreptară atunci spre partea parchetului unde părea a se zări o mică gaură care se prelungea în jos.

Raoul, care fusese inițiat în toate misterele Luvrului, recunoscu îndată deschizătura prin care Nancy şi doamna Margareta spionaseră de mai multe ori pe regina-mamă.

Numai însă, Raoul nu ştia, fără îndoială că, de când cu întoarcerea sa la Luvru, doamna Catherine îşi schimbase oratoriul.

Acel oratoriu nu mai era în acea sală care se găsea aşezată în

linie verticală, dedesubtul camerei lui Nancy, ci într-o altă cameră vecină, care era mai vastă şi în care, prin urmare, atmosfera era mai rece.

Dar Raoul, care nu cunoştea aceste detalii, fu împins de un sentiment de curiozitate şi îşi zise:

— Pentru că toată lumea în Luvru e în mare emoţie din cauza înapoierii doamnei Catherine, să fac şi eu cum fac toţi.

Atunci pajul îngenunche, îşi luă cuţitul său şi desfăcu scândurile parchetului care acopereau deschizătura practicată în plafon.

Pe dată ce deschizătura făcu să pătrundă o lumină, Raoul îşi lipi ochiul.

Oratoriul doamnei Catherine era tăcut şi, la prima vedere, era gol, dar, după câteva priviri mai sigure, Raoul zări o formă omenească aşezată într-un colţ.

Era o femeia pe jumătate goală, al cărui păr negru îi acoperea umerii şi care arunca împrejurul ei o privire rătăcită.

Raoul recunoscu pe Paola şi mirarea îi fu mare, căci nu se mai ştia de mult timp ce devenise dânsa.

— Pariez, se gândi pajul, că Nancy nu ştie nimic despre aceasta.

Raoul avea dreptate.

Un zgomot se auzi afară, o cheie se întoarse în broască, Raoul rămase îngenuncheat pe parchet. Nancy intră.

— Oh! curiosule! zise ea.

— Sst! făcu Raoul.

Dar Nancy începu să surâdă:

— Se vede cât de colo că tu vii din provincie, zise ea, căci nu mai ştii nimic din câte se petrece la Luvru.

— Pentru ce? întrebă Raoul.

— Pentru că Doamna Catherine nu mai stă în oratoriul său.

— Fie, dar ia priveşte.

Accentul misterios al lui Raoul atrase atenţia lui Nancy. Ea se aplecă la rându-i şi, ca şi Raoul, se uită prin deschizătura practicată în scândurile parchetului.

Nebuna îşi schimbase poziţia sa primitivă şi acum ea se plimba cu un pas nesigur, inegal, cu gesturi şi atitudine bizară.

— Este Paola! murmură Nancy uimită.

Nancy, cu toate acestea, ştia ceva despre această fată, căci, chiar în noaptea precedentă, aflase de la Crillon că trei cavaleri necunoscuţi răpiseră pe nenorocita Paola din ghearele Farinettei şi

ale complicilor ei.

Şi, pe când Raoul o privea şi părea a o întreba explicația acestei transformări ce vedea în fiica Florentinului, ea îi răspunse:

— Micul meu Raoul, văd că eşti un paj fără experiență.

— Cum?

— Vei fi întotdeauna în necunoştință cu mersul politicii…

— După cum văd, ai urâte opinii despre mine.

— Cel puțin, reluă Nancy, care îşi lăsase fraza neterminată, nu pot să te las astfel şi să nu-ți dau oarecare lecții.

Atunci frumoasa cameristă făcu semn lui Raoul să reaşeze parchetul, apoi îl luă de mână şi îl conduse spre un fotoliu mare în care ea îl aşează.

Apoi se aşează şi ea la picioarele patului.

— Acum, să vorbim, zise ea.

— Ai să mă pui la curent cu toate câte s-au petrecut la Luvru în lipsa mea?

— Ți-am spus că regina a descoperit o conspirație care nu exista.

— Şi ea a intrat în grație?

— Tocmai.

— Apoi?

— Până ieri, toate se liniştiseră în Luvru.

— Şi ieri?…

— Ieri, regele a hotărât ca René să fie sfâşiat mâine la prânz.

— Oh! făcu Raoul cu un aer neîncrezător, acum rămâne să ştim dacă regina va voi.

— Asta e sigur.

Raoul făcu o mişcare pe fotoliul său.

Nancy continuă:

— Execuția va avea loc mâine, căci şi regele şi regina consimt. Cu toate acestea, adăugă Nancy, eu cred că regina îl va scăpa pe René

— Când?

— Astăzi… deseară, în noaptea asta… nu ştiu. Dar ea îl va scăpa.

— Mai e cineva de părerea ta?

— Nimeni.

— Ei bine! zise Raoul, şi eu mă gândesc ca şi tine.

— Eşti un linguşitor, zise ea, şi pentru că te iubesc, te iert.

— Pe viața mea! zise pajul, eşti foarte spirituală.

Zicând aceste cuvinte, o luă de talie şi o sărută dulce pe amândoi obrajii.

La rându-i, Nancy roşi puţin, apoi încetă de a mai fi veselă, se desfăcu din braţele lui, alergă la uşa pe care o deschise şi zise:

— Haide! iată că situaţia noastră se agravează, ai devenit prea cutezător. Acum, du-te, domnişorule.

Şi cum el părea a nu fi dispus să iasă, ea îl luă de umeri şi îl împinse în coridor.

Pe când aceste scene se petreceau la Luvru, o altă scenă cu totul opusă se desfăşura la Châtelet, într-o celulă în care era închis René.

Guvernatorul Châteletului de atunci, era un gentilom sclav ordinelor şi îndatoririlor sale şi care fusese numit de însuşi ducele de Crillon cu scurt timp înainte de a fi încarcerat René.

Domnul guvernator dar, care era celibatar, se găsea la dejun când scutierul său veni să îi aducă un mesaj.

Acest mesaj era de la ducele de Crillon; el era conceput în termenii laconici următori:

„Domnule guvernator,

Mâne la prânz, prizonierul vostru, René Florentinul, va fi condus în piaţa Grève.

Luaţi dispoziţii în consecinţă.

Crillon.”

Guvernatorul avu o bucurie şi ordonă ca mesagerul să intre.

Acest mesager nu era altul decât vechea noastră cunoştinţă, scutierul Fangas, care-şi împlinise un frumos vis şi câştigase lui René toate avuţiile.

Guvernatorul nu mai dormise niciun minut din momentul în care René devenise prizonierul său.

— Domnule guvernator, îi zisese Crillon în ziua când îl instalase la Châtelet, îmi vei răspunde cu capul dumitale de René. Dacă îţi va scăpa, vei merge în piaţa Grève în locul său.

Guvernatorul se conformase strict ordinului ce i se dăduse.

Când Fangas şi guvernatorul se găsiră faţă în faţă, se priviră lung unul pe altul.

— Aşadar, zise guvernatorul, s-a decis…

— Da, s-a decis.

— Şi va fi mâine.

— Negreşit!

— Ah! aş fi voit să fie astăzi, îngână guvernatorul, căci mi se pare că în curând călăul va fi cumpărat.

— Şi dacă ar fi aşa, cum aş mai putea să fiu moştenitorul lui, zise Fangas.

— De astăzi, am să dublez posturile de pază ale Châteletului, zise guvernatorul.

— He! he! zise Fangas, faci foarte bine.

Când Fangas făcea acele reflecții, se anunță un al doilea mesager. Acesta venea tot de la Luvru, dar era trimis de rege şi era tânărul paj Gauthier.

Regele scria:

„Domnule Guvernator

Am fixat supliciul lui René pentru mâine. Regina-mamă a sfârşit prin a înțelege că ea nu mai putea să se mai încreadă în expiațiunea lui. Dar mi-a cerut o cea din urmă favoare pe care nu o pot refuza.

Această favoare constă în a face să-i parvină lui René nişte mătănii pe care papa le-a binecuvântat şi care îi vor da puterea necesară pentru a suferi supliciul său.

Îți trimit dar acele mătănii şi te consider ca un obligat al meu.

Carol.”

Guvernatorul luă mătăniile care erau nişte boabe de lemn parfumat şi care semănau cu acelea pe care pelerinii le aduc de la Ierusalim şi apoi zise lui Fangas:

— Mă duc să i le duc eu însumi.

Într-adevăr, guvernatorul Châteletului, care isprăvise dejunul, intră îndată în coridoarele umede şi prin subteranele întortocheate până la celula condamnatului.

Părul lui René se albise şi, de câteva zile, avea un fel de tremurătură nervoasă care nu înceta nici în timpul nopții.

Când guvernatorul intră, el era culcat pe o grămadă de paie pe jumătate putrede.

— René, îi zise guvernatorul, vin să-ți anunț că ora morții dumitale a sosit.

Florentinul îşi ridică ochii săi cei zăpăciți asupra guvernatorului şi nu răspunse, dar tremurătura deveni şi mai violentă.

— René, repetă guvernatorul, mâine la prânz va veni să te caute pentru a te conduce la supliciu, prin urmare, mai înainte cu o oră

trebuie să te urci pe treptele bisericii Notre-Dame unde îți vei face rugăciunea.

René păstră o mare tăcere.

Guvernatorul continuă:

— Regina-mamă, abandonându-te cu totul sorții pe care o meriți, a voit să-ți dea cel din urmă semn de compătimire.

La numele reginei, René tresări şi se sculă pe jumătate.

— Iată, îi zise guvernatorul.

Şi el îi întinse mătăniile.

René le luă, le examină, îşi înăbuşi un strigăt răguşit, apoi deodată, ochiul său străluci şi el încetă de a tremura.

Ce putere magică aveau dar acele mătănii?

. . . . . .

René, de când era în închisoare şi, mai cu seamă, de când era condamnat la moarte, trecuse prin toate fazele groazei şi terminase prin a trece printr-o mare schimbare.

Când guvernatorul se retrase, René se ridică pentru a fi mai aproape de razele luminii care cădeau prin ferestruia închisorii şi începu a examina din nou mătăniile. Privirea lui, care adineauri era întunecată, de asta dată strălucea. René nu mai era acelaşi om. El spera.

Desigur că acele mătănii pe care i le trimitea regina, trebuiau să fie un semn de liberare.

Şi este necesar să povestim în câteva cuvinte, istoria acestui obiect de sfințenie.

Aceste mătănii, despre care regina-mamă zicea că fuseseră binecuvântate de papă, veneau chiar de la însăşi René. Ele aparținuseră mult timp Florentinului, care le adusese din Milan. Favoritul Catherinei, încă pe când se găsea în Italia şi la Milan, unde se refugiase mai târziu după asasinatul părinților lui Godolphin, văzu intrând la dânsul un călugăr atât de bine încapişonat încât era cu neputință să i se distingă trăsurile.

René ținea deja o prăvălie cu parfumerie şi, chiar de atunci, trecea drept un otrăvitor important.

Când călugărul intră, îi zise:

— Zidurile au urechi aici?

— Numai pentru mine, răspunse René.

— Atunci, închide uşa.

Călugărul vorbea cu un oarecare accent de autoritate, ceea ce

făcu să impresioneze mult pe Florentin.

Apoi, el întredeschise mantia lui călugărească cam din nebăgare de seamă, şi René văzu lucind tocurile a două pistoale şi mânerul unui pumnal.

— Ce doreşte Sfinția Voastră? întrebă el cu o umilință respectoasă.

— Închide uşa! repetă călugărul.

René se supuse.

Atunci călugărul scoase din buzunarul mantiei sale nişte mătănii cu boabe mari, adică acelea pe care, într-o zi, René trebuia să le aibă în posesie.

— Iată! îi zise el, un obiect care ar trebui să îl încredințez unei persoane pioase.

— Şi aveți trebuință de un intermediar?

— Aşteaptă…

Prin capişonul călugărului, René văzu lucindu-i o privire strălucitoare, întocmai ca focul infernului.

Călugărul continuă:

— Se cere ca prin aceste boabe ale mătăniilor să se introducă un fel de substanță care să aibă efectul…

Călugărul se opri.

Florentinul înțelese îndată şi termină fraza începută:

— O substanță, zise el, care să omoare cu încetul…

— Întocmai! suspină călugărul, această persoană are mari bogății, de care ea nu face niciun uz.

— Adevărat?

— Şi de care, moştenitorii săi, din contră, ar avea mare trebuință.

Vorbind astfel, călugărul puse un sac mare de piele şi foarte greu înaintea lui René.

Acest sac era solid, dar pielea era uscată pe ici şi colo, şi René îl recunoscu că era plin cu aur.

La rându-i, privi şi el pe călugăr.

— Voiți ca rezultatul să dureze mult timp?

— Da.

— Dar trebuie repede?

— He! he! poate să aştepte o lună.

René privi mătăniile şi sfârşi prin a recunoaşte că boabele erau crăpate.

— Unele din ele se desfac, zise călugărul.

— Ah! şi care?

— Ghiceşte.

René le examină una după alta, însă nu putu să recunoască pe niciuna.

— Este cu neputinţă.

— Ai să vezi contrariul, răspunse călugărul. Pune-le pe degete şi fă să alunece boabele una după alta începând de la aceea care este lângă cruce.

— Bine!

— Acum, numără până la 47.

René numără.

— Priveşte acum această boabă în extremităţile ei ovoide şi în sens invers.

René se supuse şi boaba se desfăcu în două părţi, lăsând să se vadă într-una din ele o cavitate foarte mică.

— Crezi dumneata, zise călugărul, că s-ar putea pătrunde cu un ac fin. Prea lesne.

René lăsă pe călugăr singur şi trecu în laboratorul său, unde rămase aproape zece minute. Apoi reveni şi zise călugărului:

— Boaba găurită are un praf imperceptibil, pe care persoana căreia sunt destinate mătăniile, îl va putea respira puţin câte puţin, dacă voi face o mică gaură.

— Şi... acest... praf?

— Va face în cincisprezece sau în douăzeci zile, fericirea moştenitorilor de care mi-ai vorbit.

— Contez pe cuvântul tău, René, zise călugărul, şi dacă prezicerea ta se va împlini, vei fi recompensat.

— Ah! zise Florentinului, sunteţi un mare senior.

— Într-o lună tu vei avea ştiri de la mine. Dacă praful tău va avea putere, adăugă călugărul...

René se înclină.

— Într-o lună... zi cu zi... oră cu oră... zise călugărul ieşind cu mătăniile.

René, care trebuia mai târziu să captiveze confienţa unei regine a Franţei, prin a-i citi în viitor, era şi el însuşi un fel de superstiţios, şi, de când ţiganca îi prezisese într-o zi, pe străzile Florenţei, soarta cea strălucită care îi era rezervată, căpătase un obicei de a se duce regulat la o ghicitoare, ori de câte ori un nou eveniment se petrecea. Aşadar, după ce otrăvi mătăniile, se duse ca totdeauna să găsească pe un fel de profetesă care sta în spatele

Catedralei din Milan.

Fermecătoarea îi lua mâna, făcea nişte semne cabalistice pe nisipul ghicitor, tăia capul unei şopârle şi termina prin a-i zice:

— Obiectul ce l-ai dat şi care este un instrument de moarte, este pentru tine un instrument de salvare, dacă vei putea să-l obții cu orice preț.

O lună după aceasta, zi cu zi, oră cu oră, după cum se zisese, călugărul reveni şi îi zise:

— René, praful tău a fost eficace şi vin să-mi împlinesc promisiunea.

Şi călugărul aşează pe masă un al doilea sac plin cu aur…

Dar René îl respinse zicând:

— Seniore, luați-vă aurul, dacă voiți să mă recompensați, dați-mi mătăniile defunctei.

Călugărul începu să râdă sub capişonul său.

— Dacă ele te pot face fericit, ți le voi trimite.

— Când?

— Mâine.

— Vă mulțumesc, monseniore.

— Şi pentru ca să te asiguri, păstrează aurul.

A doua zi, într-adevăr, un cerşetor opri pe René în stradă şi îi vându mătăniile pentru doi bănuți francezi.

Odată ce René fu în posesia prețiosului talisman, se întoarse la profetesă.

Aceasta reîncepu operațiunile sale misterioase şi completă astfel predicția sa:

— Mătăniile nu pot avea putere, decât fiind în posesia persoanei care va iubi foarte mult pe René.

Deci René, care aşezase cu îngrijire praful mortal, încredințase acele mătănii, mai întâi femeii sale, apoi fiicei sale şi, mult timp după aceasta, doamnei Catherine. Dar, vai! cu timpul, Florentinul îşi pierduse puțin din credință şi amintirea prezicerii ce i se făcuse odată, când îi fuse aduse de guvernator, i se şterse cu totul.

Dar, dacă regina i le trimitea, aceasta însemna că avea să îl scape.

René căută boaba şi o deschise.

Un mic glonte de hârtie căzu jos.

René luă acel glonte şi, după ce îl examină, îl desfăcu şi găsi hârtia acoperita de cifre.

Fiecare din acele cifre corespundea unei litere din alfabet şi

toate acestea, însemnau:

„Ți se va anunța ora supliciului; dar, nu te teme de nimic… veghez asupra ta: vei fi scăpat.”

René recunoscu scrierea reginei-mame.

Şi, plin de încredere, el aşteptă. Ziua trecu, cu toate acestea, fără nicio altă întâmplare însemnată, decât vizita unui preot genovez ce veni să-l consoleze.

Un moment Florentinul crezu că acesta era eliberatorul lui.

Dar preotul era de bună-credință, el nu ştia nimic altceva decât că René avea să moară a doua zi.

René mai aşteptă… Noaptea trecu.

Mai întâi, plin de încredere, Florentinul începu a vedea cu o adevărată nelinişte orele trecând.

Prima rază de lumină ce străbătu în închisoarea lui îl înspăimântă.

— Cum! îşi zise el, noaptea a trecut?

Dimineața venise deja.

— Haida-de, îşi zise el, regina desigur că a obținut grația mea şi a găsit nefolositor ca să-mi mijlocească fuga.

Când unsprezece ore sunară, uşa se deschise.

René îşi înăbuşi un țipăt şi el speră că trebuia să fie guvernatorul care venea în persoană să-i anunțe libertatea.

Dar, în loc de guvernator, el văzu doi oameni îmbrăcați în roşu.

René îi recunoscu şi începu să tremure. Aceştia erau ajutoarele maestrului Caboche, călăul Parisului.

— Ce voiți cu mine? întrebă Florentinul cu o voce mişcată.

— Venim să te luăm!!

— Pe mine???

— Eh! dar ce voieşti să facem fără tine, sărmanul nostru René? zise unul din ei surâzând.

— Pe mine! pe mine!… repetă el cu spaimă, aceasta nu se poate… regele m-a grațiat.

— Nu ştiu dacă regele te-a grațiat, zise ajutorul călăului râzând, dar ştiu că ți s-a construit o frumoasă tribună lângă eşafod şi că e o sărbătoare întreagă preparată pentru moartea ta.

Şi cei doi ajutori ai călăului, îl luară pe René ce tremura, şi îi legară mâinile la spate.

— Sunt un om pierdut! murmură el cu o voce sugrumată, regina m-a abandonat.

Capitolul XVII

Seara, în ajun, pe când René aştepta cu nelinişte acel ajutor ce îl promisese regina, un tânăr cavaler intră în Paris prin poarta Saint-Jacques, urmă strada cu acest nume şi se opri la hanul unde odată fusese locuit incognito de sir de Coarasse.

Acest cavaler, punând piciorul jos, zise cârciumarului aceste puține cuvinte:

— Mi-e foame!

Aceste cuvinte făcură pe hangiu să tresară…

— Ți-e sete?

— De asemenea.

Hangiul ce nu era altul decât béarnezul Lestacade, luă calul de frâu şi adăugă:

— Senioria Voastră vine de departe?

— Din Gasconia.

— Şi vine la Paris?…

— Pentru a auzi vorbindu-se de unii din strămoşii mei.

De astă dată hangiul surâse:

— Un strămoş căruia îi plăceau cărțile, zise el făcând cu ochiul.

— Sunt valetul de *caro*.

— Ah! ah! zise Lestacade, eşti aşteptat messire.

— De cine?

— Valetul de *pică* e aici.

— Când a sosit el?

— Acum două ore.

— Şi valetul de *treflă*?

— El a trecut pe aici la miezul zilei şi m-a prevenit de sosirea Senioriilor Voastre.

Hangiul chemă un servitor, îi dădu calul gentilomului şi deschise apoi uşa care da în sala hanului, acea cameră ce e locul de întâlnire a locuitorilor din han şi care serveşte de anticameră a bucătăriei.

Un alt gentilom era la o masă şi, la vederea noului venit, se ridică şi veni spre întâmpinarea lui.

— Bună ziua, Hogier!

— Bună ziua, Hector.

Hector de Galard îşi scoase mantaua, puse spada pe un scaun, apoi se aşeză în fața amicului său, Hogier de Lévis, pe când hangiul îi aducea un pahar.

— Când ai sosit?

— Sunt două ore.

— Ai văzut pe Noë?

— Nu încă. Îl aştept... El a spus hangiului că îl vom vedea deseară. Hei! hei! adăugă Hogier de Lévis, am avut, cu toate acestea, noutăți despre dânsul.

— Cum?

— La trei sau patru leghe de aici, într-un sat anume, Montlhéry, locuitorii l-au văzut trecând.

— El e cunoscut?

— Nu, dar mi-a fost atât de bine descris încât nu m-am putut înşela. El călătorea cu două femei.

— Două!...

— Tinere şi frumoase...

— El ne-a zis cu toate acestea că era însurat, dar nu ne-a adăugat că s-a însurat cu două femei, observă Hector de Galard râzând.

Convorbirea celor doi tineri fu întreruptă prin sosirea subită a unui al treilea personaj.

— Pe onoarea mea! zise Hector, când vorbeşti de lup îi vezi întotdeauna coada.

Tânărul ce intra în sală era Noë.

— Pe viața mea! seniorii mei, zise el, sunteți nişte omeni foarte exacți.

— Exceptând pe amicul nostru Lahire.

— Oh! acela, zise Noë, dacă soseşte mai înainte de noapte, va fi mai exact decât noi.

— Acestea cer oarecare desluşiri.

— Vi le voi da. Ascultați-mă!

— Să vedem!

— Tu, Hector, ai plecat din Bordeaux marți dimineață?

— Da.

— Şi ai urmat drumul mai scurt. Ai trecut prin Poitiers, Tours, Blois şi Orléans.

— Întocmai.

— Hogier a plecat din castelul său din Mirepoix şi el a traversat Périgord şi o parte din Berry.

— Aşa e.

— Dar Lahire avea cu totul un alt itinerariu.

— Ah!

— El a trebuit se treacă prin Chartres, ceea ce îi prelungea drumul cu cinci sau şase leghe.

— Bine! zise Hector, dar de ce a trecut prin Chartres.

— Pentru că voiam ca fiecare din voi să intrați în Paris singuri, ca să nu atrageți atenția.

— Prea bine. Deci îl aşteptăm astă-seară.

— Cum vă aşteptam pe voi. Tu ştii bine Hector, că ne-am despărțit la porta castelului tău, sunt opt zile de atunci şi, dându-ne întâlnire la Paris, în hanul ținut în strada Saint-Jacques de către béarnezul Lestacade.

— La patrusprezece ale curentei luni, la apusul soarelui, adăugă Hogier de Lévis.

Bărbatul frumoasei Myette chemă pe Lestacade.

— Ai multă lume în han? îl întrebă el.

— Deocamdată pe nimeni.

— Bine. Veghează numai ca să nu fim deranjați.

— Nimeni nu intră, fiți liniştiți, messire.

— Afară de al *patrulea*.

— Va avea şi el asemenea cuvântul de trecere?

— Da.

— Bine, zise hangiul depărtându-se, lăsați pe mine.

— Ah! mă iartă! făcu Noë rechemându-l, s-ar putea întâmpla ca un gentilom, deja în vârstă, să se prezinte.

— Cum e el?

— Trebuie să îl cunoşti din vedere: domnul de Crillon.

— Îl cunosc.

— Ei bine, dacă va veni, lasă-l se intre.

Hangiul ieşi.

Atunci Hector de Galard şi Hogier de Lévis priviră pe Noë cu mirare.

— Aşteptați pe Crillon? ziseră ei.

— Poate…

Şi Noë, cu jumătate de voce, adăugă:

— Bunii mei amici, am făcut un jurământ pe care îl voi justifica fără îndoială, dar pe care, prezentul nu îl poate justifica…

— Aud?

— Înainte de a cuceri un nou tron regelui nostru, va fi greu de a-l păstra pe acela care îl are.

— Ce spui? făcu Hogier.

— Eşti nebun? strigă Hector.

— Scumpii mei seniori, reluă Noë, regele de Navarra nu e ascultător, el susține să rămână la Paris, unde regina-mamă, aceea care a recucerit favoarea regelui, conspiră contra vieții lui, unde nu are decât doi amici: Pibrac şi Crillon.

— Ah! Crillon e amic cu dânsul?

— El îi este devotat până la moarte. Şi încă mai adineauri mi-a repetat-o.

— Ei bine! dar, făcu Hogier, devotamentul lui Crillon şi patru spade ca ale noastre, mi se pare mai mult decât ceea ce trebuie…

Noë ridică din umeri.

— E nefolositor, ca să vă spun asta, şi toate le-am auzit la Luvru într-o oră. Să vă fie destul să ştiți că trebuie să veghem zi şi noapte asupra vieții regelui nostru care e în pericol.

— Oh! oh!

— Regele de Navarra, urmă Noë, şi hughenoții nu sunt prea bine priviți şi, după cum se spune la curtea regelui Carol al IX-lea că Henric de Bourbon devine capul partidului, s-ar putea ca în curând să se schimbe câteva focuri de armă.

— Eu, zise Hogier de Lévis, sunt catolic şi certurile de religie nu mă interesează, dar sunt supusul regelui de Navarra şi voi vărsa tot sângele meu pentru el.

— Regele, mai adăugă Noë, are doi inamici mortali; pe regina-mamă şi pe ducele de Guise. Aceasta e suficient pentru ca să poată cădea asasinat în colțul unei străzi dacă noi nu vom veghea bine.

— Vom veghea.

Uşa se deschise şi Crillon intră.

Ducele zisese în aceeaşi zi tânărului Noë:

— Eşti pe lângă regele de Navarra şi, mai mult încă, îți permite să-i fii amic, prin urmare, cred că te va asculta.

— Aşa cred şi eu, îi răspunse Noë.

— Ei bine! sfătuieşte-l să facă o mică plimbare prin Navarra.

— Ah! răspunse Noë, eu ştiu că regele nu va părăsi Parisul până ce nu va primi zestrea Doamnei Margareta.

— Pe onoarea mea! strigă Crillon, noi nu suntem înconjurați decât de laşi şi de curtenii cei mai mizerabili. Toți se tem de René, care va muri mâine şi, de azi dimineață, caut printre soldați şi gentilomi pe cei de care am trebuință şi nu i-am găsit.

— Ce cauți?

— Doisprezece oameni curajoşi.

— Sunt destui în Franța.

— Da, dar curajoşi şi devotați, netemându-se de nimic altceva afară de Dumnezeu şi în stare să asculte ordinul, fără a se gândi că vor displace Doamnei Catherine. Aş fi fost în stare chiar să adun în mai puțin de o oră, o armată pentru a merge să cuceresc imperiul turc, dar nu am putut găsi în tot Parisul doisprezece oameni capabili să displacă reginei-mame.

— Pe credința mea! domnule duce, dacă patru omeni pot valora cât doisprezece, eu pot să ți-i ofer.

— Dumneata?

— Vino astă-seară la hanul din strada Saint-Jacques şi întreabă de mine.

Aşadar, Crillon veni la han după îndemnul lui Noë..

El aruncă intrând, asupra celor patru tineri ce se aflau cu Noë, o privire de adevărat cunoscător.

— Pe onoarea mea! zise el salutând, aceste înfățişări, acest păr negru, aceşti dinți albi, sunt de bun augur. Bună ziua, seniorii mei!

— Domnule duce, răspunse Noë, iată amicii mei Hogier de Lévis şi Hector de Galard.

— Pe viața mea! iată două persoane nobile, zise Crillon; şi mă prind că aceştia sunt două din spadele ce mi-ai promis.

— Mă iartă! iată trei.

— Ah! ai dreptate, făcu ducele surâzând, uitasem că erai atât de fericit de a displace puțin doamnei Catherine. Dar… al patrulea?

— Nu te îngriji, el va veni; ceea ce vom face noi, va face şi el, fii sigur.

— Mâine, reluă Crillon, omul cel mai periculos din regatul Franței va fi executat.

— Ştiu, zise Noë.

— Dacă René nu va pleca în călătoria spre lumea cealaltă, eu nu răspund de viața nimănui. Acel om ar otrăvi chiar pe Dumnezeu şi pe sfinți.

— Bun! zise Noë, ghicesc. Te temi să nu fie scăpat în momentul supliciului.

— Mă tem de când regina a regăsit pe Paola.

— Am auzit de asta, zise Noë, şi mi s-a mai spus de trei gentilomi ce au ajutat-o…

— Aşa e. Şi dacă regina are trei gentilomi capabili de a scăpa pe

fiica lui, ei îşi vor da toate silinţele pentru a-l scăpa pe tată.

— Aşa e.

— Şi până acum nu aveam pe nimeni a li se opune. La primul atac, mâine, când voi fi în capul unui escadron, ei se vor răspândi, căci toţi se tem de mâna Doamnei Catherine.

— Ei bine! domnule duce, răspunse el, nu te nelinişti! Vei vedea că noi nu ne temem şi ceea ce ne vei comanda, noi vom executa.

— Bravo! zise ducele.

În acel moment uşa se deschise şi Lahire intră.

— Oh! seniorii mei, zise el, nu vă ascund că greu am ajuns aici.

— Adevărat! făcu Noë.

— Da, căci am părăsit pentru voi, femeia cea mai seducătoare a Franţei şi a Navarrei, o sirenă.

Toţi îl priviră pe Lahire cu curiozitate.

Capitolul XVIII

Iată ce i se întâmplase lui Lahire.

El pusese o iuţeală mare în călătoria sa pe care Noë nu o calculase, şi sosise la Chartres în dimineaţa zilei din ajun.

— La câte leghe depărtare sunt de Paris? întrebă el oprindu-se la primul han ce întâlni pe marginea drumului.

— La cincisprezece leghe, îi răspunse hangiul.

Lahire se coborî de pe cal şi ceru să dejuneze, apoi aruncă o privire asupra calului său.

Sărmanul animal era cu totul obosit, aşa încât abia se mai putea ţine pe picioare.

— Acesta e un cal pierdut, îşi zise tânărul om.

El zări un cal a cărui înfăţişare îi plăcu mult.

— Al cui e acest cal? întrebă el.

— Al meu, zise hangiul.

— Voieşti să îl vinzi?

— Dacă găsesc…

Lahire îşi socoti ce avea în pungă şi îşi făcu acest raţionament:

— Pentru că merg la Paris pentru serviciul regelui de Navarra, e drept să cred că regele îmi va da un cal, cel puţin.

Şi el propuse în schimb calul său, mai adăugând ceva în bani.

Hangiul cerea cincizeci de pistoli, Lahire îi oferi douăzeci şi cinci, apoi treizeci, şi tocmeala fu încheiată.

Atunci tânărul om mâncă cu plăcere, bău vin din cel mai bun,

şi ordonă ca să i se înşeueze noul cal.

— Voiesc să dorm astă-seară la Paris, îşi zise el.

El plecă de la Chartres pe la miezul zilei şi făcu cu calul său ce zbura ca o rândunică, opt leghe fără a se opri.

După aceasta se opri la un han, dădu fân calului, îl lăsă o oră să se odihnească şi plecă din nou.

Către seară el zări din depărtare turnurile de la Notre-Dame de Paris şi ajunse în micul sat Meudon.

Ieşind din Meudon, el întâlni o litieră purtată de catâri.

Acea litieră părea a veni din Paris şi Lahire putu să zărească în interior o femeie.

Femeia era mascată, dar ea părea a fi tânără şi părul îi era blond.

Un scutier călare, era singura escortă.

— Pe Dumnezeul meu! exclamă Lahire, ce era un căutător de aventuri, nu sunt aşteptat decât mâine la Paris. Am deci timpul de a mă distra şi de a urma pe această frumoasă damă. Cine ştie?

Şi el întoarse calul.

Dama aruncase asupra lui mai întâi o privire distrată, apoi curioasă.

Lahire era un băiat frumos, ceea ce pentru femei e un mic merit.

Litiera trecu de Meudon, apoi făcu la stânga pe o frumoasă potecă. Acea potecă se îndrepta spre pădure.

Lahire o urma mereu.

Trecu aproape o oră, când femeia mascată se aplecă puțin afară şi zări pe cavaler.

Atunci fără îndoială, ea dădu un ordin, căci litiera se opri.

Lahire, ce se afla la doi paşi înapoi, se opri de asemenea.

Atunci dama dădu fără îndoială un nou ordin, căci litiera porni din nou.

Văzând aceasta, tânărul dădu de asemenea pinteni calului.

Atunci litiera se opri din nou şi cum Lahire se pregătea să facă asemenea, el văzu pe scutierul ce preceda litiera, întorcând calul şi îndreptându-se spre dânsul:

— Gentilomul meu, zise scutierul, doamna ce se află în acea litieră doreşte a-ți vorbi.

Lahire îndreptă calul spre litieră şi salută cu o grație perfectă:

— Domnule, îi zise dama cu o voce ce-i păru tânărului a fi încântătoare, am avut norocul, acum o oră, de a vă întâlni pe

drumul ce duce de la Paris la Meudon?

— Da, doamnă.

— Mergi la Paris?

Lahire se înclină.

— Aş putea şti, urmă dama mascată, pentru ce ai schimbat aşa de iute hotărârea?

Lahire începu a surâde.

— Dar, zise el, nu sunt aşteptat la Paris decât mâine.

— Şi atunci?

— Atunci, doamnă, am zărit că aveai păr frumos şi blond.

— Mulţumim.

— Şi că ochii îţi scânteiau prea mult sub mască pentru a nu fi cei mai frumoşi din lume.

— Adică, observă dama mascată, ţi-a venit fantezia de a mă urmări?

— Şi sunt gata de a continua.

— Ah! ce spui!... dar, s-ar putea întâmpla ca eu să merg departe, zise ea surâzând.

— Ce-mi pasă?

— La capătul lumii...

— Nu face nimic.

— Cu toate acestea nu ştii cine sunt.

— Ghicesc că eşti frumoasă...

— Ah! domnule, făcu dama mascată, eşti de o obrăznicie neauzită.

— Iartă-mă, doamnă, răspunse Lahire; dar sunt numai de douăzeci şi doi de ani şi sunt cadet de Gasconia...

— Ah! îl întrerupse necunoscuta, eşti gascon?

— Şi sunt mândru!

— Eşti hughenot?

— Nu am fost şi nu sunt.

— Cu atât mai bine... Dar iubeşti pe rege?

— Pe care? făcu cu naivitate Lahire, pe cel al Franţei sau pe cel al Navarrei?

— E adevărat, uitasem că eşti supus béarnez.

— Ei bine, doamnă, pe al meu îl glorific.

Necunoscuta nu mai răspunse deocamdată nimic, apoi reluă:

— Eu cred că nu vei mai prelungi această glumă de a mă mai urmări.

— Nu glumesc nicidecum, vă jur. Şi apoi iată că noaptea a sosit

şi suntem în mijlocul pădurilor; afară de aceasta, mizeria e mare pentru regat şi hoții sunt numeroşi…

— Eu nu mă tem de ei.

Lahire continuă fără a se descuraja:

— Suferiți doamnă, ca să vă urmez şi să vă protejez… Nu se ştie ce se poate întâmpla.

Necunoscuta îl amenință cu degetul.

— Ia seama! zise ea, vei putea să te căieşti.

— De ce?

— Se poate întâmpla ca să fiu urâtă!

— Oh! este cu neputință.

— Şi dacă aş avea… un bărbat?

— Ah! doamnă, zise Lahire, dacă ai avea unul, trebuie să se poarte foarte rău cu dumneata.

— Pentru ce?

— Pentru că vă lasă să călătoriți singură.

— Domnule, zise dama mascată, permite-mi să-ți spun că mai am o mare leghe de făcut pentru a ajunge.

— Primiți vă rog să vă însoțesc!

— Şi că, dacă mă vei urma până acolo, vei fi în mare risc de a pierde drumul la întoarcere. Luna e nouă şi odată ce noaptea va sosi, se va face un întuneric teribil în pădure.

— Oh! doamnă, răspunse Lahire, nu vă neliniştiți pentru mine, căci ştiu să mă scap de orice primejdie.

— Aşadar stăruiți?

— Mai mult ca oricând.

— Ei bine, fie! zise ea, îți permit. Însă…

Ea se opri.

— Spuneți condițiile, doamnă, le primesc dinainte.

— Când vom ajunge la uşa casei unde mă duc, dumneata te vei întoarce.

— Fără speranță de a vă mai vedea?

Lahire pronunța aceste cuvinte cu un accent de junețe care anunța cu multă elocvență hotărârea, devotamentul şi energia.

Necunoscuta îl privi cu atenție.

— Eşti brav?

— Ah! doamnă, ce întrebare!

— Dacă aş pune bravura dumitale la încercare?

— Vorbiți…

— Iată, zise necunoscuta, urcați-vă în litiera mea şi dați-vă

calul să-l conducă scutierul meu, şi să vorbim.

Lahire sări cu uşurinţă jos şi dădu calul în mâinile scutierului, şi urcă în litieră.

Atunci necunoscuta îi zise:

— Eu sunt o femeie cu totul altfel decât v-aţi închipuit.

— Aveţi vocea unui înger!…

— Şi cu mâniile unui demon în fundul inimii, adăugă ea cu o voce surdă.

Lahire tresări.

Necunoscuta continuă:

— Am o ură violentă şi caut un om care să mă poată răzbuna!…

— Acela voi fi eu, răspunse Lahire cu cavalerismul vârstei sale.

— Ia seama!

— La ce?

— Omul pe care îl urăsc e puternic.

— Haida-de! făcu gasconul, nu-mi pasă de puterea sa. Am o bună spadă. Ia spuneţi-mi numele său.

— Oh! Încă nu… mai târziu, mai târziu! zise ea, şi când vom fi în intimitate.

Şi ea începu să chestioneze pe tânărul om asupra ţării sale şi asupra motivului care îl aducea la Paris. Dar Lahire era discret şi el răspunse:

— Acesta, doamnă, nu e secretul meu.

— Adevărat?

— Adică e al aceluia care e mai sus decât mine.

Necunoscuta îl privi cu atenţie ca şi cum ar fi voit să pătrundă în cele mai intime gânduri ale sale. Apoi ea îi zise cu o indiferenţă prefăcută:

— Aveţi dreptate, trebuiesc păstrate întotdeauna secretele ce nu ne aparţin.

Drumul pe care îl urma litiera se lărgi totdeodată şi, cu toate că noaptea sosise repede, Lahire putu să vadă printre arborii pădurii mai puţin stufoşi, un punct luminos. Acea lumină pleca de la ferestrele unei mici case albe, ce era în mijlocul pădurii.

Atunci necunoscuta zise lui Lahire:

— Coborâţi.

— Mă concediaţi? întrebă el cu un ton rugător.

— Nu, vă opresc.

El se înfioră de bucurie.

— Vă opresc, zise ea, pentru că ar fi crud din parte-mi de a vă

concedia la o asemenea oră şi de a nu vă da ospitalitate…

— Ah! cât sunteți de bună!

Şi Lahire cutează să îşi aducă la buze, mâna necunoscutei.

Ea îşi trase mâna şi adăugă:

— Vă opresc şi pentru motivul că mi-ați promis…

— Voi fi cavalerul dumneavoastră şi mă voi lăsa să fiu omorât pentru domnia ta.

— Dar, adăugă ea, sunt obligată să-mi iau oarecare precauții pentru a vă primi.

— Coborâți-vă dar aici.

— Bine.

— Acum vezi acea lumină?

— Da.

— Vezi acea casă printre arbori?

— O văd.

— Ei bine, rămâi aici cu ochii fixați asupra acelei lumini, până când ea se va stinge.

— Şi după ce se va stinge?

— Vei merge drept spre casă şi te vei îndrepta spre poartă.

Lahire ieşi din litieră şi merse de se aşeză pe rădăcina unui copac.

Scutierul continua drumul său, litiera se depărta şi se apropia de casă.

Apoi totul dispăru în umbră.

Atunci Lahire aşteptă.

Minutele trecură, apoi o oră întreagă.

Lumina strălucea mereu.

— Nu cumva ea voieşte să mă păcălească? îşi zise tânărul om.

Deodată, el auzi galopul unui cal şi se sculă cu repeziciune în picioare.

Un cavaler trecu pe lângă el, repede ca fulgerul, şi dispăru sub arbori. În acelaşi timp, lumina se stinse.

Atunci Lahire respiră.

— În fine, zise el. Toate acestea au un aer bizar, dar mă voi duce până la capăt. Şi se sculă, şi se îndreptă spre casă, care era la două sute de paşi depărtare. Porțile erau întredeschise.

Lahire urcă cele două trepte care formau peronul, împinse uşa şi se găsi în întuneric.

În acelaşi timp, o mică mână satinată luă pe a sa şi vocea armonioasă şi fragedă a necunoscutei zise încet:

— Vino… şi nu face zgomot.

Lahire era prudent şi puse mâna pe mânerul spadei sale.

Capitolul XIX

Lahire, condus de necunoscută, făcu vreo zece paşi în mijlocul unei obscurităţi profunde. Apoi o uşă se deschise.

O rază luminoasă luci pe obrazul eroului nostru şi el se găsi pe pragul unei camere de felul unui dormitor în mijlocul căreia o masă era aranjată.

Această masă era acoperită cu o pânză foarte albă, pe care se găsea un tacâm de argint sculptat şi mai multe butelii de cristal de Bohemia, pline cu vin revigorant.

O lampă italiană cu glob de alabastru, atârnată în plafon, proiecta împrejurul ei o lumină discretă şi voluptoasă.

Un moment ameţit, Lahire putu îndată să arunce o privire împrejurul lui şi să examineze totul.

Oratoriul era mic, dar atât de luxos, atât de cochet decorat, întocmai ca şi sălile Luvrului, unde doamna Catherine cheltuise tezaure şi geniu.

Zidurile erau acoperite cu o stofă orientală, foarte la modă atunci, şi ferestrele bine garnisite cu jardiniere pline cu flori rare. Şi pe ici, pe colea, erau aşezate pe etajere, statui de bronz florentin de tot gustul.

Din toate părţile ieşea un parfum misterios care făcea să nască amorul îndată.

„Fi-voi eu la o prinţesă sau la o zână? murmură Lahire a cărui uimire creştea.”

Necunoscuta, tot mascată, nu încetase de a îşi ţine mâna sa în aceea a lui Lahire.

„Poate că sunt la amândouă, îşi răspunse el surâzând.”

Ea îl trase spre o canapea care era foarte moale şi îl făcu să se aşeze lângă dânsa:

— Spune drept, îi zise ea, că nu te aşteptai când m-ai întâlnit, ca să fii primit astfel, gentilomul meu?

— Cred că visez… răspunse Lahire ameţit de tot ceea ce vedea.

— Ai făcut un lung drum, reluă necunoscuta, ţi-e foame şi sete, ei bine, eu am voit să te opresc să cinezi.

— Într-adevăr, doamnă, sunteţi o zână.

— Cât pentru calul dumitale, să nu te îngrijeşti, urmă ea, mâine

de dimineață îl vei găsi voios şi viguros.

Aceste două cuvinte îl făcură pe Lahire să tresară.

„Cred că am de-a face, îşi zise el, cu vreo damă de la curte, certată cu bărbatul său şi care caută să-l uite printr-o companie veselă.”

Dama mascată invită pe Lahire să se debaraseze de manta şi de spadă.

Apoi ea se aşeză la masă şi indică gentilomului un scaun față în față cu acela pe care îl ocupa ea.

— Acum să cinăm, zise ea.

— Dar, doamnă, observă gasconul care nu era sigur că e treaz şi nu cumva e un vis ceea ce i se întâmplă, oare aveți să cinați cu masca la ochi?

— Da, negreşit.

— Oh! îmi pare prea crud asta!

— Dar, prudent.

— Ah! făcu el cu un ton de reproş, eu sunt gentilom, doamnă, şi sunt discret…

Ea avu un aer batjocoritor sub masca sa de catifea:

— Nu mă tem nicidecum de indiscreția dumitale, zise ea, dar eu am o figură pe care nimeni nu trebuie să o vadă.

— Ah! doamnă!

— Ascultă, reluă ea, când vei şti ceea ce voiesc de la dumneata, vei înțelege îndată motivul pentru care nu trebuie să-mi arăt figura.

— Atunci vorbiți, doamnă, şi porunciți!…

Ea îi turnă într-o cupă de aur sculptată, un vin galben ca chilimbarul.

— Bea! zise ea.

Dacă Lahire ar fi fost un senior de la curtea Franței, bogat şi puternic, ar fi stat în cumpănă înainte de a bea şi s-ar fi gândit că dacă nu-şi va lăsa viața în fundul acelei cupe, totuşi îşi va putea lăsa rațiunea.

Dar Lahire era un cadet din Gasconia care nu avea decât câțiva pistoli în pungă, bucurându-se de un venit prea modest cu toată buna sa noblețe, şi posedând ca bunuri vizibile numai vechea sa spadă ereditară.

Toate acestea erau două motive serioase care îl făceau să nu se teamă de nimic.

Şi apoi, el avea un apetit grozav.

El mâncă cât patru şi bău cât doisprezece, repetând din timp în timp:

— Dar vorbiți doamnă, ceea ce îmi veți ordona, voi face.

— Adevărat? zise ea, în fine.

— Pe credință de Lahire.

— Ah! te numeşti Lahire?

— Da, doamnă.

— Eşti dumneata descendentul camaradului Jeannei d'Arc?

— Era străbunul meu.

Necunoscuta se înclină ca o femeia care cunoştea bine blazoanele aristocrației franceze.

— Şi, reluă ea, mergi la Paris?

— Sunt aşteptat.

— Crezi că vei rămâne?...

— Nu ştiu, dar sper..

— Mult timp?...

— Aceasta depinde... V-am spus doamnă, acesta nu e secretul meu.

— Ah! da, este adevărat.

— Dar v-am făcut jurământul de a mă supune şi mi-l voi ține.

— Ia seama! nu ştii ce aştept de la dumneata.

Ea îi turnă în cupă un alt vin, care desigur venea din Spania şi care se urca la cap ca un parfum vaporos.

Lahire era tânăr, era înflăcărat, vinul de Spania îi ameți capul, el deveni mai îndrăzneț pe la jumătatea cinei, astfel că începu fără încetare să ducă la buzele sale, mâinile albe ale necunoscutei, rugându-o să-şi scoată masca, apoi se puse în genunchi şi cuteză a apuca talia cea delicată şi sprintenă a femeii cu mască de catifea.

Dar ea se desfăcu repede şi puse drept barieră între dânsa şi el o masă.

— Eşti un copil, îi zise ea, şi voiesc să-ți spun o povestioară orientală care îți va arăta nebunia.

— Ei bine! zise el, vă ascult. Dar pe urmă vă veți scoate masca?

— Voi vedea. Ascultă!...

Şi ea se răsturnă pe jumătate în fotoliu său, luă o poză încântătoare şi, jucându-se cu neglijență cu un mic pumnal cu lama de aur cu care se servise să curețe o piersică, începu:

— Era într-o vreme, un prinț numit Namun, care domnea în Lahore, în India.

— Am auzit vorbindu-se de această țară.

— Namun era frumos, dar atât de frumos încât inspiră un viu amor unei zâne. Regele zânelor, atins fiind de a vedea pe sărmana nemuritoare suferind zi şi noapte din cauză că nu îi era permis să iubească un simplu muritor, îi zise, în fine:

— „Îți permit să mergi pe pământ, să clădeşti un palat după gustul tău şi să-l primeşti pe frumosul tău Namun în fiecare noapte.”

Şi cum zâna se bucura de această permisiune, regele adăugă:

— „Dar îți permit cu o condiție: vei purta tot timpul pe figura ta o mască şi nu o vei scoate niciodată.”

— „Oh! zise zâna, care se încredea prea mult într-însa, voi şti prea bine să mă fac iubită de dânsul fără ca să-mi vadă obrazul.”

— „Aceasta e afacerea ta, răspunse regele.”

Zâna îşi luă bagheta, descinse pe pământ şi îşi alese o vale încântătoare, udată de un râu cu apă limpede şi acoperită de mari păduri umbroase, unde îşi stabili reşedința. Acolo ea îşi învârti o dată bagheta şi un splendid palat ieşi din pământ. Seara chiar, prințul Namun se rătăci la vânătoare şi veni să ceară ospitalitate la poarta palatului. Această poartă se deschise şi zâna apăru în fața lui Namun.

Ca şi mine, zise necunoscuta, ea era mascată şi, ca şi mine, ea avea părul blond şi umerii ei pe jumătate goi, brațele de alabastru, dinții săi cei albi şi privirea sa arzătoare care strălucea prin mască, spuneau destul de elocvent că ea era frumoasă.

Prințul o iubea şi zâna îl primea în toate serile. Dar, într-o seară când el era foarte îndrăgostit, prințul îşi dori cu orice preț se vadă figura zânei şi îi smulse masca. Atunci palatul se surpă, zâna dispăru şi prințul, un moment împins în spațiu, se găsi în mijlocul văii unde mai înainte cu o oră, se înălța acel palat încântător şi unde nu mai era nici palat nici zână.

Când termină această povestioară, necunoscuta privi pe Lahire.

— Ei bine? zise ea.

— Namun era curios ca şi mine. Dar dumneata nu eşti o zână…

— Iată, îl întrerupse ea, ascultă bine. Eşti singur aici, singur cu mine, mă iubeşti şi te iubesc…

Lahire scoase un țipăt.

— Mi-ai făcut un jurământ.

— Sunt gata a-l reînnoi.

— Dacă îți voi cere viața omului pe care îl urăsc?…

— Îl voi omorî.

— Îmi juri?

— Jur… Cine este?

— Oh! făcu ea, încă nu a sosit ora pentru ca să-ți spun numele său, dar într-o zi, mâine poate, poate şi mai târziu, dar într-una din zile îți va sosi o casetă.

Ea luă din păr un ac de aur şi i-l dădu.

— Acea casetă, continuă ea, va fi închisă cu un ac asemenea acestuia… şi în ea vei găsi o bucată de pergament pe care va fi scris numele lui.

— Va fi numele aceluia?

— Da. Vei ține totdeauna jurământul dumitale?

— Pe credință de Lahire! repetă tânărul care îşi avea capul amețit.

Şi el o strânse din nou în brațele sale şi zise cu pasiune:

— Oh! grație! dumneata nu eşti o zână şi, prin urmare, poți să-mi arăți obrazul.

— Nu, zise ea, nu sunt o zână, dar îți dau să alegi: dacă ții să rămâi aici, îmi voi păstra masca, dacă stărui să cadă, voi lovi cu bagheta mea în acest timbru şi oamenii mei vor apărea şi te vor da afară.

— Într-adevăr, aş fi un nebun dacă aş mai stărui…

Şi el se aşeză la genunchii necunoscutei şi îi acoperi mâinile cu sărutări.

În acest moment lampa italiană al cărei ulei se consumase, se stinse.

Ce se petrecu în acest rest al nopții şi în acea casă misterioasă, situată în mijlocul pădurii Meudon, nici Lahire însuşi nu ştiu să-şi dea o socoteală precisă.

Douăsprezece ore după aceasta, eroul nostru se deşteptă dintr-un somn letargic şi îşi aruncă o privire împrejuru-i. El adormise alături de femeia necunoscută şi, la deşteptare, se găsise singur.

Când lampa se stinsese, el era în mijlocul acelui elegant oratoriu, dar acum el se găsea în mijlocul pădurii Meudon, culcat pe iarbă, cu mantaua sa drept căpătâi şi luminat de lumina soarelui care începuse să coboare spre orizont.

El auzi un nechezat de cal lângă el şi îşi întoarse capul.

Era calul său.

— Pe viul Dumnezeu! îşi zise Lahire, o voi revedea.

Şi el sări pe cal şi începu a alerga prin pădure, cu convingerea

că va găsi mica casă.

Lahire se înşela. El alergă în toate părțile, pe toate potecile, dar nu regăsi nici drumul ce urmase în ajun, nici micuța casă în care se petrecuse acea misterioasă aventură.

Începuse a se însera.

— Ah! drace! strigă Lahire; iată că amorul îmi turbură capul. Eu am uitat că sunt aşteptat la Paris.

El dădu pinteni calului şi, după o oră, ajunse în strada Saint-Jacques, unde Crillon avea să încredințeze tovarăşilor lui o misiune periculoasă şi plină de mister.

Capitolul XX

Aşadar, a doua zi după sosirea celor *patru valeți* la Paris, René trebuia să fie dus la supliciu. La unsprezece ore, ne reamintim, cele două ajutoare ale maestrului Caboche intraseră în temnița lui. René atunci îşi pierdu orice speranță.

I se desfăcură legăturile de la picioare.

Apoi îl dezbrăcară.

Sentința parlamentului prevedea ca René, condamnatul, să meargă la eşafod cu picioarele goale, în cămaşă, cu o funie şi cu o faclă, în greutate de şase ocale, în mână.

La uşa temniței lui René, ce nu mai avea puterea de a se zbate şi pe care ajutoarele lui Caboche îl susțineau, René, văzu un dublu şir de soldați şi, alături de soldați, zări un chip cunoscut: Noë.

Noë avea în dreapta pe Hogier de Lévis şi în față pe Lahire, şi Hector de Galard.

René văzu pe Noë ce îl salută, apoi observă cele trei figuri cu nasul acvilin, ochii negri, dinții albi, acele trei figuri necunoscute, dar de care nu se putea înşela. Aceştia erau gasconi, adică partizani ai regelui de Navarra, inamici ai Catherinei, oameni ce aveau să se bucure de supliciul lui.

La capătul unui lung coridor pe care el îl străbătu, René ajunse într-o mică sală rece şi nemobilată, în care maestrul Caboche îl aşteptă pentru a-l îmbrăca cu cămaşa de condamnat şi a-i pune funia de gât.

René privi pe călău şi puțina forță ce o mai avea, o pierdu.

Maestrul Caboche îl făcu să stea pe un scaun, apoi făcu semn celor două ajutoare să-l descalțe.

În acelaşi timp el îi puse cămaşa şi se aplecă la ureche atât de

repede pentru a nu fi observat:

— Curaj, îi zise el.

René tresări şi îl privi pe călău.

— Curaj!... repetă Caboche, scăparea precedă adesea supliciul.

Florentinul se cutremură.

Caboche se prefăcu că nu îi poate încheia nasturele de la gât al cămăşii şi adăugă:

— Vei fi scăpat.

Noë şi cei trei gasconi se aflau lângă uşa sălii şi erau prea departe pentru a auzi.

O rază de speranță învioră ochiul cel întristat al Florentinului.

— Încerci să mă înşeli, şopti el.

— Dumnezeu să mă pedepsească dacă mint! răspunse încet călăul...

— E prea târziu...

— Nu... trebuie să fii scăpat.

— Când?

— Ieşind de la Notre-Dame.

— Ah! murmură René, eu sunt înconjurat de oameni care s-ar omorî mai bine, decât să mă scape.

— Eu cunosc, răspunse călăul, pe unii care se vor omorî ca să te scape.

Condamnatul era gata şi Caboche zise cu o voce aspră:

— Haide, la drum!

Cele două ajutoare îl împinseră pe René înaintea lor.

Caboche mergea înainte. Dar cum acesta din urmă ieşea din sală, el zări pe Noë şi cei trei tovarăşi ai săi:

— Ah! drace! îşi zise el, iată nişte chipuri care, într-adevăr, îmi pare că valorează cât cei pe care îi cunosc.

Ei ajunseră în curtea castelului. Acolo se afla căruța în care trebuia condus René la eşafod. Împrejurul căruței se afla un rând de soldați călări.

În fruntea soldaților, călăul zări pe Crillon.

Pentru a doua oară Caboche se îndoi de succes la vederea ducelui de Crillon. Doi paji țineau patru cai.

Aceşti cai erau ai lui Noë şi cei trei tovarăşi ai săi.

— Pe cai, domnilor! zise Noë.

Atunci Caboche pierdu orice speranță.

— Iată patru oameni contra patru! îşi zise el, şi ducele va face ca balanța să atârne în favoarea lor... Dar, mai adăugă călăul, nu

voi face mai puțin din ceea ce am promis. Vom urma strada Calandre... Şi apoi, cum o fi, totuna mi-e.

Această cugetare sfârşită, Caboche se urcă în căruță, alături de René, ce şedea în picioare ținând facla în mână. Alături de dânsul era un călugăr, care recita rugăciuni.

Ducele îşi ridică spada şi cortegiul se puse în mişcare.

Noë şi cei trei gasconi se aşezaseră câte doi pe fiecare parte a căruței.

Soldații se aşezară jumătate înainte, jumătate după căruță.

Crillon, înainte de a porni cortegiul, se apropie de Noë şi zise încet:

— Malurile apei şi străzile sunt pline de lume. Sunt sigur că vor încerca o răpire.

— Şi eu, asemenea...

— Desigur, adăugă ducele, țin mult ca acest mizerabil otrăvitor să fie sfâşiat. Dar dacă nu vom putea ajunge cu dânsul până în piața Grève...

— Îi voi sfărâma capul cu o lovitură de pistol, zise Noë.

— Voiam tocmai să te rog aceasta.

Aceste cuvinte schimbate, ducele, după cum o ştim, se puse în fruntea soldaților şi cortegiul se puse în mişcare.

Atunci călugărul ridică puțin capişonul şi maestrul Caboche, ce luase hățurile pentru a mâna calul, recunoscu în călugăr pe gentilomul ce se prezentase la dânsul în noaptea trecută.

Acesta era unul din cei patru înamorați ai ducesei de Montpensier, Gaston de Lux.

René nu văzuse niciodată pe Gaston de Lux, prin urmare, nu putea şti dacă este un adevărat călugăr.

Maestrul Caboche recunoscu pe tânărul om şi îi zise:

— Ai o spadă sub manta, părinte?

René tresări şi îl privi pe călugăr.

Călugărul îşi deschise mantaua şi René zări țevile a două pistoale şi mânerul unui pumnal.

Atunci călugărul se aplecă asupra lui şi, sub pretext de a murmura o rugăciune, îi zise:

— Fii mai trist ca niciodată şi, mai mult ca totdeauna, înspăimântat de moarte.

— Ah! şopti René, ştiam bine că nu voi putea fi scăpat.

— Vei fi scăpat.

— Atunci, de ce trebuie să mă tem de moarte?

— Pentru că o speranță prea viu manifestată ar compromite totul.

Şi călugărul apropie un crucifix de buzele lui René şi zise tare, aşa ca să fie auzit de toți, primele versete din rugăciunile ce se citesc celor muribunzi.

Mulțimea gemea în piața Parvis, pe malul apei şi pe străzile ce înconjurau Notre-Dame. Din când în când ea scotea strigăte de bucurie şi blesteme. René trebuia să moară!... René otrăvitorul, René asasinul, omul al cărui nume singur înspăimântase Parisul în timp de un sfert de secol.

— Oh! asta ține prea mult! strigă o femeie din popor văzând că îl duceau mai întâi spre Notre-Dame, pentru a-şi face rugăciunea... Ar trebui să sfârşească mai curând!

Cortegiul ajunse în piața Parvis. Aici Crillon se temu mai mult decât oriunde, căci René trebuia să se coboare din căruță şi mulțimea era atât de mare încât scăparea putea deveni foarte lesne, dacă omenii doamnei Catherine erau deghizați şi amestecați prin mulțime.

Când René sui cele trei trepte de la Notre-Dame, precedat de călugăr, pe când preotul de acolo venea spre întâmpinarea lui, cei patru gasconi îl urmară şi formară un zid între el şi mulțime. Pe când René îngenunchease şi recita cu o voce tremurândă rugăciunea *in articulo mortis*[8], ei şezură cu spadele în mâni.

Ceremonia sfârşită, maestrul Caboche urcă pe condamnat în căruță.

— Uf! murmură Crillon, acum pot răsufla... momentul cel mai rău a trecut.

Crillon se înşela.

Pe când preoții recitau rugăciunile obişnuite şi pe când mulțimea încetase strigătele de mânie, două care mari cu fân ieşiră din strada şi astupară ieşirea din piața Parvis.

Aşadar, când mulțimea se puse în mişcare spre a se îndrepta spre piața Grève, ea fu oprită fără voia ei.

— Drace! strigă Crillon, ce ghici în acest eveniment mâna doamnei Catherinei, iată momentul cel periculos!

Şi el dădu pinteni calului pentru a despărți mulțimea, strigând cu o voce răsunătoare:

---

[8] Rugăciune în limba latină pe care o persoană o făcea atunci când viața îi era în pericol foarte mare sau se afla pe patul de moarte.

— Loc! loc!

Dar Caboche, care era înştiinţat mai dinainte de ceea ce avea să se petreacă, cârmi calul spre dreapta, îndreptându-se spre strada Calandre.

Crillon se afla înainte şi nu văzu acesta.

— Ce faci nătărăule? strigă Noë.

— Hei! messire, răspunse Caboche, nu vedeţi? dejoc planurile reginei-mame, oamenii ce voiesc să scape pe René sunt acolo, la spatele carelor cu fân.

Explicaţia păru raţională şi Noë răspunse:

— Ei bine, biciuieşte calul… şi mână mai repede, maestre!

Şi cum strada Calandre era strâmtă, el trecu înaintea căruţei cu Hogier de Lévis, pe când Hector şi Lahire rămaseră în urmă.

Apoi cortegiul se puse din nou în mişcare, la marea mirare a lui Crillon care crezu că manevra executată, fusese comandată de Noë.

Doar doi cavaleri puteau merge alături, atât era strada de strâmtă, şi Crillon fu silit să rămână cu totul în urmă.

Căruţa înaintă astfel până la mijlocul străzii, unde ferestrele erau deschise şi garnisite de curioşi.

Dar, ajunşi la mijlocul străzii, calul de la căruţă întâlni o piedică misterioasă, astfel că Caboche scoase o înjurătură şi căruţa se opri.

Dintr-odată călugărul cuprinse pe René cu un braţ robust şi prin fereastra unei case, capătul unei frânghii căzu la picioarele lor.

Călugărul ce ţinea pe René cu braţul stâng, apucă cu mâna cealaltă acea frânghie. Şi totdeodată călugărul şi condamnatul se ridicară în sus, îndreptându-se spre fereastră.

— Blestemat fie! strigă Noë ce luă unul din pistole şi, ţintind grupul omenesc, trase un foc… Cel puţin, adăugă el, nu îl vor avea viu.

Capitolul XXI

În ce mod se făcuse scăparea lui René?

Aceasta o vom explica în câteva cuvinte.

Casa prin fereastra căreia căzuse frânghia în căruţă, aparţinea unui om bun, fost procuror la Châtelet. Acel om, ce era catolic înverşunat, păstra o ură feroce pentru hughenoţi şi un devotament

profund prinților loreni, care ştiuseră a-şi face numeroşii partizani chiar în inima Franței. Procurorul Bigorneau, acesta era numele lui. Avea, cu toate acestea, dreptate să nutrească o astfel de ură pentru unii şi acel devotament pentru ceilalți. Era născut hughenot şi fusese fanatic de *religie,* până la vârsta de douăzeci şi cinci de ani. Dar la acea epocă i se spuse că putea parveni la o funcție de procuror unde câştiga şase livre pe lună, mâncarea şi locuința, dacă însă se făcea catolic. Atunci Bigorneau nu mai cumpăni şi, ca toți omenii ce îşi schimbă religia, începu să-i urască pe coreligionarii săi.

Timp de treizeci ani, orice catolic care avea un proces, se ducea la Bigorneau, care făcea ce făcea aşa încât la urmă tot catolicul câştiga.

De două sau de trei ori Bigorneau fusese bătut pe străzi nefrecventate la ore târzii de către câte un avocat hughenot nemulțumit. O dată, când devenise procuror, hughenoții îi puseră chiar foc la casă.

Acestea erau destul pentru a-i întări ura de fiară sălbatică.

Acum ne va fi uşor să înțelegem devotamentul lui pentru prinții loreni.

Într-o zi, Bigorneau, mai înainte de a fi devenit procuror, pleda pentru un hoț îndrăzneț ce furase, omorâse şi multe altele.

Acel om ce se numea La Ribaudière, era cunoscut în tot Parisul şi avea renumele de un om mizerabil. El fusese surprins tăind gâtul unei sărmane fete fără alt motiv decât că nenorocita era ciupită de vărsat şi că îşi ascundea acest defect punându-şi o pastă albă pe piele. La Ribaudière, găsindu-se înşelat, astfel după cum zicea el, cu pumnalul voise să-i taie gâtul. Pe când se pregătea să facă această crimă, un om al poliției îl arestă.

Aşadar Bigorneau pleda pentru acel mizerabil şi era multă lume adunată la proces.

Mai mulți seniori ai curții şi între alții şi ducele de Lorena, tatăl ducelui de Guise, erau printre asistenți.

Bigorneau fu atât de convingător, atât de dibaci în pledoaria lui, încât demonstră judecătorilor atât de bine, că Ribaudière era un om galant şi că el uzase de dreptul său legitim, răzbunându-se pentru că fusese înşelat.

Judecătorii dădură acuzatului îndată libertatea.

Când Bigorneau ieşi afară, ducele de Lorena îl bătu pe umeri zicându-i:

— Eşti şiret, dar dibaci.

Bigorneau se înclină.

— Şi, reluă ducele, pentru că sunt proprietarul câtorva domenii în Franța şi pentru că am adesea procese cu vecinii mei, îți voi încredința toate procesele şi îți voi da banii necesarii ca să te faci procuror.

Într-adevăr, ducele se ținu de cuvânt şi domnul Bigorneau deveni procuror. După treizeci de ani el era avut şi poseda o casă în strada Calandre. Încetase a mai fi procuror, din cauză că într-o zi, pledând contra unui hughenot, el strigase atât de tare încât îşi pierdu mai cu totul vocea.

Aşadar, în dimineața zilei în care René trebuia să fie zdrobit de viu, Bigorneau dejuna în linişte la orele nouă, când cineva bătu la uşă.

Procurorul locuia singur şi avea o bătrână servitoare surdă, căreia fi făcu semn să deschidă. Aceasta se întoarse urmată de un gentilom necunoscut de către Bigorneau.

— Ah! îi zise fostul procuror cu vocea lui răguşită, vii prea târziu, scumpul meu senior, nu mă mai însărcinez cu procese…

Gentilomul, care nu era altul decât contele de Crèvecoeur, începu a surâde, apoi privi pe servitoare cu neîncredere.

— Oh! zise Bigorneau, poți vorbi față cu dânsa, clopotul cel mare de la Notre-Dame nu o mai face să mai tresară demult; ea e surdă, messire.

— Atunci să vorbim, zise Crèvecoeur, ce luă un scaun.

— Dar nu mai pledez, bolborosi Bigorneau.

— N-am niciun proces… Doresc să-ți cumpăr casa.

Bigorneau îl privi pe vizitatorul său cu mirare şi voi să vorbească.

— St! făcu contele, ascultă-mă!

Procurorul se înclină.

— Voiesc să o cumpăr şi nu mă voi tocmi.

— Dar, messire…

— Cât ceri?

— Apoi…

— Îți dau douăzeci de mii de scuzi. E destul?

Casa lui Bigorneau nu prețuia nici jumătate din această sumă. El rămase cu totul uimit. Contele adăugă:

— Douăzeci de mii de scuzi plătibili îndată.

El scoase din buzunar o pungă şi zise:

— Iată trei mii de scuzi. Acum dă-mi hârtie şi îți voi iscăli un bon de şaptesprezece mii de scuzi plătibili chiar astăzi la ora douăsprezece la Chesnaye.

Acest nume îl făcu pe procuror să tresară. Aceasta pentru că Chesnaye era la Paris, omul afacerilor secrete, intendentul misterios al prinților loreni.

— Ah! făcu procurorul cu totul înspăimântat, aşadar e în contul?...

— St!

— Dar, aş fi dat casa mea...

— Oh! făcu contele surâzând, ştii bine că persoana de care e vorba nu ia nimic fără a plăti.

Şi contele, luând condeiul, scrise pe o hârtie aceste rânduri:

„Bon pentru şaptesprezece mii scuzi;
buni de plată domnului Bigorneau."

Şi, în loc de semnătură, el făcu dedesubt o cruce, ceea ce ştim că era simbolul casei de Lorena:

— Acum, scumpul meu Bigorneau, zise el, te voi ruga să părăseşti casa.

— Cum? strigă procurorul, chiar pe dată?

— Chiar pe dată... Vei putea, poate, veni diseară, să-ți iei mobilele de care nu vom mai avea trebuință.

— Cum?... dar... nu înțeleg... bolborosi Bigorneau.

— N-ai nicio nevoie să înțelegi. Îți dau cinci minute pentru a părăsi casa. *Persoana* în chestiune o voieşte astfel.

Din momentul când aceasta era voința ducelui de Guise, procurorul, care îşi datora averea lui casei de Lorena n-avea decât să se încline. El îşi luă pălăria şi bastonul, făcu semn servitoarei să-l urmeze şi ieşi fără a lua nimic cu dânsul.

— Nu uita, zise contele în momentul când el ieşea, nu uita să te duci la Chesnaye pe dată. El te aşteaptă cu dejunul.

— Mă duc pe dată, răspunse Bigorneau.

Chesnaye locuia în strada Grand-Hurleur, într-o mică casă în care ținea o prăvălie de pânzeturi.

Pentru întregul cartier, Chesnaye, care nu era nici bătrân, nici tânăr, nici înalt, nici scurt, era un onest pânzar şi nimeni nu ştia că el era agentul cel mai activ la Paris al casei de Lorena.

Chesnaye era fără îndoială înştiințat despre aceasta, căci primi

foarte bine pe domnul de Bigorneau şi-l invită la dejun, astfel după cum îi zisese contele de Crèvecoeur.

Dar, odată la masă fiind, el îi zise:

— Scumpul meu Bigorneau, am ordin de a te ține prizonier până deseară.

— Dar… pentru ce?

— Nu trebuie să te reîntorci acasă mai înainte de seară şi chiar… dacă voieşti să fii prudent…

— Ei bine?

— Să nu te mai întorci niciodată acolo. Ți se plăteşte destul de scump…

— Dar… acel gentilom mi-a spus că voi putea…

— Acel gentilom nu ți-a garantat pentru soldații regelui şi ai domnului de Crillon.

— Poftim? făcu Bigorneau, din ce în ce mai mirat.

— Şi, sfârşi Chesnaye, el nu-ți putea de asemenea garanta că până diseară casa dumitale să mai fie în stare…

— Ah! Dumnezeul meu!

— Şi că nu te vor căuta prin tot Parisul.

— Pentru ce?

— Pentru a te prinde.

Bigorneau, ce nu fusese dintre cei curajoşi, fu cuprins de spaimă.

Chesnaye puse două pistoale pe masă şi zise surâzând:

— Iată mijlocul de a te ține la respect, scumpul meu Bigorneau.

— Dar aceasta e o cursă îngrozitoare, strigă procurorul cu vocea lui răguşită.

— Eşti un nebun!

— Dar… cu toate acestea…

— Şi proba este că îți voi număra cele şaptesprezece mii scuzi.

— Dar… dacă mă vor spânzura?

— Nu te vor spânzura decât dacă vei cădea în mâinile soldaților lui Crillon.

— Dar… ce crimă am făcut?

— Vei fi acuzat că ai dat casa dumitale pentru un atac în contra autorității regelui Carol al IX-lea.

Bigorneau tremura din toate încheieturile.

— Dar dacă stai aici, nu te afli în niciun pericol.

— Ah!

— Şi în astă-noapte chiar, vei pleca la Nancy.

Bigorneau cădea din mirare în mirare.

— Nancy e un oraş vesel, adăugă Chesnaye, şi vei trăi mai mult ca patriarhul Mathusalem.

. . . . . .

Şi Chesnaye, sfârşind dejunul, numără cele şaptesprezece mii de scuzi, apoi încredinţă pe procuror unuia din servitorii săi, care avea ordin de a-i sfărâma capul cu o lovitură de pistol, dacă el va încerca să fugă.

Chesnaye ieşi spre a se plimba ca un simplu burghez şi, spre seară, el se întoarse şi zise lui Bigorneau:

— Aveam dreptate că nu te vei mai întoarce acasă.

— Pentru ce?

— Pentru că arde şi ameninţă chiar că vor da foc întregii străzi, răspunse Chesnaye.

Iată ce se petrecuse în casa lui Bigorneau, ex-procuror la Châtelet.

Capitolul XXII

Îndată ce Bigorneau plecă, contele Éric de Crèvecoeur deschise fereastra de la primul etaj şi se uită în stradă. Strada Calandre, care era locuită mai mult de cântăreţi şi de canonicii de la Notre-Dame, se vedea a fi pustie.

Atunci el îşi duse două degete la gură şi făcu să se audă două fluierături. La acel zgomot, doi gentilomi apărură, fiecare din câte un unghi al străzii. Apoi amândoi, mergând în sens contrar, ajunseră la uşa casei lui Bigorneau.

Éric îi primi la capătul scării şi, după ce intrară, el închise uşa cu zăvorul.

Aceşti doi gentilomi nu erau alţii decât sir Léo d'Arnembourg şi baronul Conrad de Saarbruck, ceilalţi doi amorezaţi ai ducesei de Montpensier.

— Ei bine, făcu contele aveţi ceva noutăţi?

— Da, zise sir d'Arnembourg, ştim că abia sunt nouă ore şi jumătate şi piaţa Parvis e deja plină de lume.

— Asta e foarte lesne de înţeles, zvonul execuţiei lui René s-a răspândit în tot Parisul, adăugă Conrad.

— Şi carele cu fân?

— Ele sunt aranjate în şopronul hanului *Cigogne*[9], din strada Barillerie, şi gata de plecare, zise sir d'Arnembourg. Va fi scutierul meu cel care va conduce pe cea dintâi. Cealaltă va fi condusă de un bărbat în care doamna Catherine are toată încrederea.

— Bine, dar Gaston?

— Gaston a dat cinci pistoli călugărului genovez, care l-a spovedit ieri pe René. Şi el i-a luat locul călugărului. Se va urca în căruță când va ieşi din curtea Châteletului.

— Bravo! zise contele, toate merg bine în afară... acum să vedem cum ne organizăm înăuntru. În indicațiile ce mi s-au dat, mi s-a vorbit de o pivniță care se prelungeşte pe sub casele vecine şi ajunge până la Sena. Intrarea este printr-o sală care servea de bucătărie. Chesnaye, care cunoaşte bine această casă de mult timp, adăugă sir d'Arnembourg, pretinde că dala care acoperă intrarea pivniței, este atât de bine aranjată, încât aşezată la loc, este imposibil să se vadă că ea ascunde o cale subterană.

Éric consultă cu privirea un orologiu.

— Avem timp să luăm măsurile necesare, zise el, mai avem o oră înaintea noastră.

Câteşitrei coborâră în sala indicată şi Léo d'Arnembourg, aruncând o privire împrejurul lui, zise:

— Dala care se mişcă este cea de a cincea, plecând de la şemineu şi mergând spre uşă.

El făcu câțiva paşi, numără dalele şi se opri:

— Iat-o, zise el.

Apoi îngenunche, scoase stiletul, a cărui lamă era lată, iar nu triunghiulară, şi îl introduse între dale, şi încercă să ridice.

Deodată dala se ridică şi, supunându-se unor oarecare resorturi misterioase, se dădu la o parte şi făcu să se descopere un fel de prăpastie adâncă la intrarea căreia apăru la prima treaptă o scară de piatră.

Indicațiile lui Chesnaye erau foarte exacte.

Conrad alergă la vatra camerei de jos unde mai ardea un tăciune, unde, cu o oră mai înainte, servitoarea domnului Bigorneau îi preparase dejunul şi, luând acel tăciune, apropie de el o feştilă unsă a unei lămpi pe care o găsise în sală, apoi suflă şi, din flacăra ce produsese tăciunele, lampa se aprinse.

— Haide să inspectăm pivnița, zise contele Éric.

---

[9] Barză.

Conrad, cu lampa în mână, coborî cel dintâi şi cei doi însoţitori ai săi îl urmară.

Pivniţa casei lui Bigorneau semăna ca toate pivniţele din lume, numai că era mai spaţioasă, şi cei trei tineri care, fără îndoială, avuseseră cele mai minuţioase instrucţiuni, merseră drept la un butoi aşezat într-un colţ. Acel butoi era gol şi ei îl rostogoliră puţin pe partea cealaltă. Atunci văzură o mică uşă închisă cu un zăvor pe interior.

Éric trase zăvorul, împinse uşa şi simţi dintr-odată că obrazul său fu adiat de un aer tare şi umed ca acela care este prin pivniţe, şi o rază de lumină depărtată atrase privirea sa.

Acea uşă care se deschisese, dădea într-o galerie strâmtă care printr-o pantă uşoară, comunica cu Sena în partea din spatele catedralei Notre-Dame.

Înamoraţii ducesei de Montpensier intrară în acea galerie şi contele Éric ajunse cel dintâi la o deschizătură care se găsea aproape de apă.

Acolo el scoase capul afară din subterană, duse două degete la gură şi fluieră din nou.

La acel fluierat, o barcă de pescar care plutise împrejurul cetăţii, se apropie încetişor.

Acea barcă era condusă de un singur om, un simplu pescar îmbrăcat în haine groase şi cu o voce aspră, cum se putea judeca în aparenţă.

Dar un observator ar fi putut constata că mâinile sale neatinse de arşiţa soarelui, erau mai obişnuite să fie acoperite de mănuşi decât să conducă o barcă.

Acesta era scutierul contelui Éric.

Falsul pescar se apropie de intrarea subteranei şi aruncă o funie seniorului său.

Cu ajutorul acelei funii, barca putu să fie menţinută în loc.

Atunci pescarul ridică o pânză gudronată aşternută pe fundul bărcii şi care acoperea mai multe muschete şi carabine.

— Iată armele, zise el.

Cei trei tineri luară carabinele şi muschetele, apoi contele reintră în subterană zicând scutierului său:

— Nu te depărta prea mult şi, la cea dintâi fluierătură, să te apropii.

Cu armele pe care le adusese falsul pescar, el şi însoţitorii săi urcară în sala de jos şi lăsară subterana deschisă. Apoi urcară la

etajul întâi şi intrară în camera care da spre stradă.

Era camera de culcare a lui Bigorneau.

Éric deschise fereastra şi se aplecă afară.

Un murmur confuz se auzea din toate părțile şi strada, care până adineauri era pustie, acum era înțesată de lume.

Mulțimea se îndrepta spre piața Parvis prin toate drumurile.

De la fereastră şi până la nivelul pământului era o înălțime de douăzeci picioare.

— Căruța va înălța pe condamnat şi pe călugăr cu cinci picioare, calculă contele Éric; trebuie dar ca funia să fie solidă şi lungă de cincisprezece la douăzeci picioare.

— Iat-o, zise Conrad care se însărcinase cu acel obiect adus de falsul pescar odată cu carabinele.

Deasupra ferestrei era aşezat un scripete ce servea pentru a ridica saci în pod; contele luă unul din capetele funiei şi petrecu acel capăt pe deasupra scripetelui.

— Acum, domnilor, zise Éric, să deliberăm, vă rog.

— Asupra cărui lucru?

— Asupra distribuirii rolurilor noastre.

— Eu, zise Conrad, voi da drumul funiei până la căruță.

— Şi noi, zise Léo d'Arnembourg, o vom trage în sus pe cât va fi posibil de iute.

— Aşa e foarte bine, observă contele. Dar ați uitat că odată ce condamnatul va fi urcat, trebuie să fie condus în toată graba prin subterană până la barcă.

— Fără îndoială.

— Şi că barca nu poate purta decât trei persoane, adică, pe René, unul din noi şi pe scutierul meu.

— Negreşit!

— Prin urmare, ceilalți doi se vor apăra în casă pe cât vor putea de mult, apoi vor căuta a-şi deschide o ieşire printre soldații lui Crillon.

— Bine, îşi vor căuta această ieşire.

— Aşadar, făcu contele, fiindcă rolul aceluia care-l va conduce pe René este mai puțin periculos, este drept să îl tragem la sorți.

— Este drept, într-adevăr.

Contele scoase o monedă de un pistol din buzunar.

— Iată baroane, zise Conrad, acela care va câştiga, va paria cu Léo.

— Fie.

Éric aruncă o monedă în aer.

— Figura regelui! zise baronul.

Moneda căzu.

— Am câştigat, zise baronul. Prin urmare voi rămâne.

— Acum, între noi doi, zise Léo care aruncă moneda.

— Spatele! ceru contele.

Şi contele câştigă.

— Nu am noroc, murmură Léo d'Arnembourg, trebuie să fiu dar conducătorul acelui otrăvitor de René. Ştii, monseniore, că noi facem o ciudata afacere?

— St! făcu contele apropiindu-se de fereastră, nu mai avem timp de vorbă.

Într-adevăr, unsprezece ore sunau în turnul de la Notre-Dame şi un zgomot confuz se ridica în piaţa Parvis.

René îşi făcea în acel moment rugăciunea sa cea din urmă.

Strada Calandre se îndesa de lume, dar cum căruţa condamnaţilor nu se vedea, nimeni nu era pe la ferestre.

Dar, deodată, un murmur ciudat se auzi şi îndată se văzu apărând doi cavaleri la intrarea străzii, apoi căruţa în mijlocul căreia era condamnatul în cămaşa sa cea albă, călugărul în roba sa cea închisă şi călăul în vestă roşie, pe care erau cusute două bande galbene ce semăna unei scări.

Atunci ferestrele se deschiseră şi se umplură de curioşi pe la toate etajele.

— Atenţiune! zise Éric, care îşi puse muscheta pe fereastră spre a fi la îndemână.

Conrad îl invită şi se urcă pe bordura ferestrei ţinând în mână unul din capetele funiei.

Sir d'Arnembourg îşi petrecuse şi el pe după umăr celălalt capăt al funiei, astfel ca să poată trage spre el din toate forţele.

Doi cavaleri precedau căruţa, iar alţi doi o urmau escortaţi şi ei înşişi de soldaţi şi de o mulţime mare de popor.

Atunci avu loc un eveniment pe care l-am istorisit deja.

Îndată ce carul ajunse sub fereastră, Caboche făcu astfel încât calul să se poticnească şi căruţa să se oprească, atunci funia căzu la picioarele falsului călugăr, care, agăţându-se bine de ea, apucă bine şi pe René, şi apoi amândoi fură traşi în sus până la bordura ferestrei…

Acesta fu momentul când glonţul lui Noë şuieră şi atinse pe René care scoase un ţipăt înăbuşit.

Noë ochise bine.

Dar deja falsul călugăr şi condamnatul atinseseră fereastra şi fuseră traşi înăuntru.

— La dracu! făcu contele văzând cămaşa lui René plină de sânge, am putea zice că n-am scăpat altceva decât un cadavru.

René era leşinat.

— Duceți-l! adăugă contele, şi acum noi, la rându-ne!

Şi pe când falsul călugăr şi Léo d'Arnembourg luase pe umăr pe Florentin leşinat şi se îndreptau în cea mai mare grabă spre sala de jos şi spre intrarea pivniței, contele Éric de Crèvecoeur şi baronul Conrad de Saarbruck se repeziră la muschetele lor şi traseră foc pe fereastră.

Noë şi cei trei camarazi ai săi descălecaseră şi se sileau să dea brânci acelei uşi.

— Oh! oh! zise contele Éric, lupta va fi crâncenă, am găsit nişte adversari demni de noi.

— Ah! făcu baronul cu o indiferență cu totul germanică, sper că vom ține lupta o oră!

— Şi apoi, adăugă contele, vom da foc casei cu riscul de a aprinde tot cartierul!

Şi baronul trase foc la rându-i.

Capitolul XXIII

Pe când contele Éric de Crèvecoeur şi baronul Conrad de Saarbruck țineau piept răscoalei, Gaston de Lux şi Léo d'Arnembourg îl duceau pe René leşinat prin pivniță şi prin coridorul strâmt care conducea spre Sena.

Ajunşi la capătul subteranei, Léo începu a fluiera, cum fluierase contele Éric.

Barca sosi cu repeziciune şi lopătarul aruncă funia de fixare celor doi tineri oameni.

Atunci o problemă nouă apăru, erau cu toții patru oameni, iar barca nu putea să reziste decât la trei persoane.

Dar Gaston zise:

— Eu sunt cel din urmă venit, prin urmare am dreptul să rămân.

— Nu, zise Léo, căci eşti îmbrăcat în călugăr şi această haină nu este un costum care să inspire încredere.

— Da, răspunse Gaston, dar dacă mă vor vedea în barcă cu

această haină, mă vor ghici că eu sunt acela care a scăpat pe René.

— Haida-de!

— Şi se vor pune în urmărirea noastră.

Acest din urmă argument triumfă.

— Şi apoi, adăugă Gaston arătând cu degetul pe condamnat, a cărui cămaşă era plină de sânge, eşti puţin chirurg, după cum mi-ai spus.

— Atunci! suspină Léo, rămâi… şi la revedere!

— Ştii unde trebuie să te duci?

— Scutierul lui Éric ştie, ceea ce e totuna.

René fu depus tot leşinat în fundul bărcii şi Léo d'Arnembourg se aşeză lângă el, pe când falsul călugăr reintră în subterană pentru a merge să dea ajutor celor doi prieteni ai săi.

Barca zbura ca o săgeată pe râu, ocolind puţin spatele catedralei Notre-Dame, apoi o luă în susul apei îndreptându-se spre micul sat Ivry. Erau pe atunci atât de mulţi pescari pe Sena, încât nimeni nu luă în seamă acea ambarcaţiune.

Falsul pescar înălţă catargul şi, sub pânzele sale, ascunse cu totul barca. La umbra acestei pânze Léo d'Arnembourg putu să se ocupe de René care era tot leşinat.

El începu prin a sonda rana, ca unul care avea oarecare idee de chirurgie.

René fusese lovit la umăr, puţin mai jos de claviculă.

Rana era gravă, dar nu era mortală.

Léo o spălă cu apă, apoi vărsă deasupra câteva picături de balsam ce îl avea într-o sticlă pe care o purta totdeauna cu sine.

În fine, cu pumnalul său, tăie cămaşa condamnatului şi făcu mai multe fâşii cu care îl pansă.

Barca, împinsă de un vânt de la sud, mergea cu iuţeală în contra curentului şi cele din urmă case ale Parisului începură să rămână în urmă. Pe malul drept, cum mergea în sus, fugarii zăriră îndată un edificiu care nu era altceva decât o mânăstire de călugări desculţi.

Când fu aproape, barca se opri. Atunci pescarul scoase un fluierat bizar ca acela la care el însuşi se apropiase de subterană.

Îndată poarta mânăstirii care da spre Sena se deschise şi mai mulţi călugări ieşiră.

În fruntea lor mergea un tânăr abate, cu faţa palidă, ochii strălucitori şi cu o înfăţişare militară.

Acesta veni până la malul apei şi recunoscu fără îndoială pe pretinsul pescar, căci îi zise:

— Ei bine! ați reuşit?

— Este aici, răspunse pescarul, dar e pe jumătate mort.

Léo d'Arnembourg ridică capul şi zise.

— Fii liniştit, însă abate, că el nu va muri.

Doi călugări urcară în barcă şi luară pe René, care fu aşezat pe un fel de pat improvizat făcut din scânduri de ale bărcii şi din pânza gudronată care până mai adineauri servea de acoperământ armelor ce le adusese.

Apoi îl transportară în interiorul mânăstirii.

Atunci Léo d'Arnembourg zise abatelui:

— Ai primit, fără îndoială, oarecare instrucțiuni minuțioase.

— Da, messire.

— Şi ducele poate să conteze pe dumneata, îmi închipui?

— Ca în el însuşi.

— Prin urmare pot să mă duc?

Abatele se înclină.

„Cam ciudată afacere, murmură el în sinea sa şi nu aş fi fost nicidecum dispus să mă ocup de un asemenea otrăvitor."

Şi sir d'Arnembourg se urcă în barcă.

Falsul pescar împinse barca, dădu jos pânzele, luă lopețile şi barca trasă de curent se îndreptă spre Paris.

Abatele mânăstirii se instalase la căpătâiul lui René. Un călugăr îi da să respire rănitului săruri şi oțet.

După un sfert de oră, René începu să dea semne de viață şi să arunce împrejurul lui o privire rătăcită.

El era pe un pat, într-o chilie a mânăstirii, înconjurat de călugări care îi erau necunoscuți.

Pentru un moment el crezu că picase în puterea lui Crillon şi a călăului, dar abatele îl asigură:

— Eşti scăpat, îi zise el.

— Scăpat? făcu René scoțând un geamăt care îi linişti durerea.

— Eşti rănit, reluă abatele, dar rana dumitale nu este mortală. Vei fi tămăduit mai înainte de cincisprezece zile.

— Scăpat?... repetă René cu un fel de uimire, şi cine m-a scăpat?

— Amicii reginei.

Acest din urmă cuvânt avu puterea de a însenina figura Florentinului. Apoi, pe nesimțite, memoria îi reveni.

El îşi aduse aminte de ceea ce se petrecuse până în momentul când pretinsul călugăr îl ridicase şi îl suspendase la funia aruncată în căruță.

Aici se opriră amintirile lui René.

Glonțul lui Noë produsese o lipsă de continuitate în memoria sa.

Abatele care ştia de la sir d'Arnembourg detaliile scăpării lui René, completă lacunele şi îi zise Florentinului:

— Acum, domnule René, îți este cu putință să te ridici puțin?

Doi călugări îl luară pe René de braț şi-l ridicară.

— Ce voiți cu mine? întrebă Florentinul.

— Să te forțezi să scrii câteva cuvinte.

— Cui?

— Reginei.

— Să încerc, murmură René, care era de o slăbiciune extremă.

I se aduse condei şi pergament. Apoi călugării continuară a-l susține şi el scrise aceste două cuvinte:

„Sunt scăpat."

— Semnează, zise abatele.

Mâna lui René tremura scriind, într-atât îi era de mare slăbiciunea, dar scrierea îi era uşor de recunoscut.

— Regina va avea aceste cuvinte într-o oră, zise abatele.

— Oh! zise Florentinul, ea va veni să mă vadă, nu mă îndoiesc.

Abatele avu un surâs tăcut şi ieşi.

Era printre călugări un bătrân frate cu barba albă, cu spatele încovoiat de vârstă şi cu vocea tremurândă.

Acesta fu însărcinat să transmită mesajul lui René.

Bătrânul călugăr îşi luă bastonul şi, cu toată vârsta sa, părăsi mânăstirea cu un pas repede. Merse drept la Paris, intră prin bariera Bourdeille şi, conform instrucțiunilor pe care le avea, se îndreptă spre Luvru.

O dată ce fu sub zidurile edificiului regal, el se lipi de portița care da spre apă şi, rezemându-se în baston, începu să se roage tare în termenii următori:

— Nu uitați mânăstirea Carmeliților desculți!

Atunci o fereastră se deschise deasupra lui şi doamna Catherine apăru.

Ea lăsă se cadă un scud de argint la picioarele călugărului şi închise fereastra.

Dar în loc de a pleca, călugărul repetă:

— Nu uitați mânăstirea Carmeliților desculți!...

Această repetare era un semnal fără îndoială, căci după câteva minute, pe când călugărul mormăi din nou rugăciunea sa, portița se deschise şi regina-mamă, învăluită în mantia sa, ieşi şi veni spre dânsul.

Călugărul repetă pentru a treia oară rugăciunea sa de cerşetorie.

— De unde vii dumneata? întrebă Catherine a cărei voce tremura de emoție.

Călugărul o privea cu un aer naiv:

— Din strada Lombards, zise el, şi cum treceam tot adunând milă, un gentilom m-a întâmpinat.

— În strada Lombards?

— Da; acest gentilom mi-a zis: „Părinte, du-te de te roagă sub zidurile Luvrului, aproape de portița care dă spre apă, şi cere de trei ori milă pentru mânăstirea voastră! La a treia rugă, o femeie va veni la tine şi îi vei da acest pergament."

Călugărul întinse pergamentul şi regina, clătinându-se, îl deschise.

Emoția Catherinei era atât de mare, încât călugărul se prefăcu că nu a observat.

— Ah! făcu ea cu o bucurie stranie şi sălbatică, Dumnezeu e cu noi.

Călugărul o privi şi păru a nu înțelege nimic.

Ea îi puse o pungă plină cu aur în mână; apoi, simțindu-se mândră, cu privirea strălucitoare, intră în Luvru murmurând:

„Ducele şi-a ținut cuvântul. Acum, între noi doi, messire Henric de Bourbon, rege al Navarrei, tu nu vei fi niciodată rege al Franței."

. . . . . .

Ce se petrecea în acest timp în strada Calandre?

Scăparea pe neaşteptate şi atât de curajos executată a condamnatului, se făcuse atât de repede, încât lăsă pe toată lumea încremenită.

Noë singur, avusese promptitudinea şi sângele rece necesar să scoată un pistol din toc şi să tragă asupra călugărului şi a lui René care se balansau în aer.

El spera că-l va omorî pe călugăr şi, prin acest mijloc, să facă astfel încât René se cadă în căruță. Dar călugărul şi condamnatul atinseseră deja bordura ferestrei şi fuseseră traşi în interiorul

casei.

Fu atunci un moment de confuzie extraordinară împrejurul căruței. Mulțimea începu să scoată țipete, soldații să se retragă înmărmuriți şi indecişi. Singur Noë şi camarazii săi, furioşi şi cu ochii scânteietori, năvăliră asupra casei lui Bigorneau.

Călăul avea obiceiul de a aşeza în căruța care conducea condamnații la piața Grève instrumentele obişnuite pentru supliciu, cum ar fi de exemplu, bara de fier şi toporul.

Noë luă toporul, Hector bara de fier, şi amândoi începură a ataca uşa cu furie.

În acelaşi timp, Hogier de Lévis şi Lahire se urcară în căruță şi cel dintâi încovoindu-şi spatele făcu celuilalt o scară pe care încercă să ajungă la fereastra prin care dispăruse călugărul şi condamnatul.

Dar când Lahire îşi prinse mâinile de fereastră, el primi o lovitură de muschetă în cap.

Lovitura fu atât de viguroasă încât tânărul, amețit, căzu jos şi Hogier îl crezu mort.

În acel timp Crillon sosi înjurând şi, în scurt timp, află ceea ce se petrecuse.

— Drace! strigă el, trebuie să-l găsesc pe René viu sau mort. Înainte soldați!

Dar soldații erau răspândiți prin mulțime şi ei nu putură alerga la chemarea lui Crillon.

Atunci, cum uşa rezista la loviturile de secure a celor doi gasconi, Crillon voi să reîncepă încercarea lui Lahire.

Şi el se urcă în căruța în care maestrul Caboche rămăsese ca simplu spectator de toate cele ce se petrecuse.

Capitolul XXIV

Crillon ajunse până la fereastră, dar se găsi față în față cu baronul Conrad.

Acesta din urmă luă arma de țeavă şi dădu ducelui o lovitură cu patul, asemenea aceleia pe care o primise Lahire.

Dar ducele avea o cască mai bine fabricată sau capul mai tare.

El se clătină un moment, dar nu căzu.

Regăsindu-şi puterile, sări prin fereastră în camera domnului Bigorneau, întâmpinat fiind de două gloanțe, ce şuierând trecură pe lângă dânsul fără a-l răni.

Atunci Crillon se găsi cu spada în mână, în fața a trei adversari, contele Éric, baronul Conrad şi Gaston de Lux ce îşi lepădase veşmântul de călugăr.

— Predă-te, messire, îi zise contele. Trei e prea mult.

— Aşa! micii mei lei, răspunse ducele, nu ştiți că mă numesc Crillon…

Şi ducele se puse cu spatele spre zid şi începu a mânui spada cu uşurință.

Lupta ținu cinci minute, Crillon dădu opt lovituri de spadă şi primi trei.

Contele Éric şi Gaston fură răniți, unul la mână, celălalt la umăr.

Conrad de Saarbruck primi o lovitură la gât.

Dar Crillon era singur şi fusese rănit chiar în piept de arma contelui Éric.

Sângele îi roşise armura şi curgea cu abundență.

Dar Crillon continua şi, după ce păstră pentru un moment defensiva, el luă ofensiva.

— Ah! seniorii mei! strigă el aruncându-se cu furie asupra celor trei adversari, veți vedea ceea ce valorează brațul lui Crillon!

Oricât de bravi fură înamoraţii ducesei de Montpensier, ei nu putură a se împotrivi unui moment de îndoială şi făcură chiar un pas înapoi.

Ducele era un adevărat leu şi ochii lui scânteiau.

Totdeodată el se aruncă asupra lui Éric de Crèvecoeur.

Acesta, la rândul lui, era cu spatele spre zid.

Desigur că Éric nu putea să aibă o armură atât de bună ca să poată rezista, la îngrozitoarea lovitură dată de Crillon.

Dacă contele ar fi fost atins, fără îndoială că rămânea străpuns.

Dar contele sări deoparte şi spada lui Crillon, în loc de a întâlni pieptul unui om, se lovi de zid atât de tare încât se frânse.

Crillon scoase un strigăt de mânie.

El era dezarmat.

Din fericire pentru Crillon, în acest moment doi oameni la rândul lor săriră prin fereastră.

Aceştia erați Hogier şi Hector.

— Aici! strigă Crillon; pregătiți-vă, domnilor…

Contele Éric şi cei doi tovarăşi ai săi se refugiaseră la extremitatea opusă a camerei şi Conrad deschise uşa.

Hogier, Hector şi Crillon se îndreptară spre dânşii cu spadele în

mâini.

Dar atunci cei trei tineri executară cu o repeziciune minunată o manevră neașteptata.

Ei ieşiră şi închiseră uşa după dânşii tocmai în momentul când adversarii lor voiau să îi urmeze.

Pe partea exterioară a uşii se afla un zăvor.

Contele cu repeziciune zăvorî uşa.

Apoi câteşitrei, pe când Crillon şi gasconii se aruncară asupra uşii pentru a o sfărâma, se îndreptară cu grăbire spre sala de jos, unde se afla intrarea în pivniță, închizând şi zăvorând fiecare uşă în urma lor.

Ei aveau timp!

Noë sfârşise prin a sparge uşa cu lovituri de secure şi intră în casă urmat de o mulțime de soldați.

Cât despre uşa închisă, ea nu rezistă mult.

Hector cu o lovitură de umăr o scoase din loc.

Dar acele câteva minute fuseseră îndestul pentru a asigura fuga contelui Éric şi a celor doi tovarăşi ai lui.

Conrad, care se coborî cel din urmă pe scara pivniței, cu vârful pumnalului său, apăsase asupra resortului dalei şi acea dală ce acoperea scara, îşi luă locul el obişnuit.

Crillon sângerând, slăbit, dar furios, Noë şi cei doi camarazi urmați de soldați, parcurseră casa în toate felurile, căutând în van pe adversarii lor dispăruți.

Dala misterioasă era asemenea celorlalte dale.

Crillon înjura şi blestema, observând toate colțurile, parcurgând coridoarele, negăsind nici pe René nici pe răpitorii lui, nefiind câtuşi de puțin neliniştit de sângele ce curgea necontenit.

— Dar, strigă Noë nu mai puțin disperat ca şi ducele, sunt cu toate acestea foarte sigur că am rănit pe Florentin. Am ochit foarte bine!

— Drace! strigă Crillon, zidurile acestei case pot fi duble şi să aibă mai multe ieşiri, prin urmare este un mijloc foarte simplu de a face pe şoareci să iasă afară… Să îi *afumăm!*…

Şi Crillon luă un tăciune ce ardea pe vatra din sala de jos şi îl aruncă în patul bătrânei servitoare a lui Bigorneau.

Focul se întinse la perdele, apoi la mobile şi incendiul crescu. Atunci Noë şi Crillon ieşiră şi aşezară un şir de soldați în fața casei.

În mai puțin de o oră ea fu în flăcări.

Dar ducele, sfârşindu-şi puterile din cauza marii pierderi de sânge, căzu pe un genunchi:

— Ajutor! zise el.

Pe când ridicau pe duce, în timp ce casa ardea, Hector ce îl văzuse pe Lahire căzând la începutul atacului şi îl credea mort, îi căuta în zadar cadavrul.

Cu toate acestea, Lahire nu murise.

În faţa casei lui Bigorneau se afla o altă casă a cărei intrare principală era prin piaţa Parvis.

Acea casă, care avea de asemenea o mică portiţă pe strada Calandre, aparţinea, după cum se credea cel puţin, pândarului Chesnaye.

Dar adevărul era că aparţinea familiei de Lorena, ce poseda ici şi colo, prin Paris, proprietăţi izolate.

Spiritul cel cuceritor al ducelui de Guise îl povăţuise a poseda douăzeci de case în Paris şi mai multe castele în Franţa.

În acea casă ce avea două intrări, una în piaţa Parvis şi alta în strada Calandre, locuiau omenii ce plăteau chirie mai mică decât în casele vecine. Numai primul etaj nu era închiriat.

Chesnaye şi-l rezervase lui.

Dimineaţă chiar, mai înainte ca mulţimea să umple străzile, două personaje, un om şi o femeie intraseră în acea casă.

Femeia era mascată, după obiceiul de atunci, ce voia ca damele cele mari să poată ascunde faţa pe străzi de curiozitatea publică.

Cât despre bărbat, acesta era deja de o vârstă înaintată.

Dacă Lahire l-ar fi întâlnit, ar fi recunoscut fără îndoială pe scutierul, ce cu două zile mai înainte escorta litiera din pădurea Meudon.

Chesnaye avea de paznic al casei pe un vechi portar, fost soldat, care fără îndoială se-aştepta la sosirea celor două personaje, căci văzându-i intrând, el veni spre întâmpinarea lor şi îi salută în tăcere.

Apoi luând o legătură cu chei, el îi precedă pe scară şi le deschise uşa de la primul etaj, după care se retrase.

Atunci scutierul închise uşa şi zise doamnei:

— Alteţa Voastră va putea de aici vedea totul fără a fi văzută.

Dama cu părul blond, căci era aceea ce acordase în ajun o misterioasă ospitalitate lui Lahire, făcu atunci un ocol prin casă.

Ea deschise mai întâi obloanele ferestrelor ce dădeau în piaţa Parvis. De acolo ea vedea Notre-Dame şi era abia la o sută de paşi

de acele faimoase trepte pe care René trebuia să îşi facă ultima rugăciune. Apoi ea se duse la o mica ferăstruie ce dădea în strada Calandre.

Acea ferăstruie era vizavi de casa lui Bigorneau şi de la ea se putea vedea fereastra prin care trebuia să scape René.

Stăpână provizorie a acelei case, femeia cu părul blond putu să privească când spre piața Parvis, când spre strada Calandre, să asiste la toate evenimentele dimineții.

Astfel ea văzu mai întâi pe contele Éric şi tovarăşii săi gonind pe Bigorneau şi luând casa în stăpânire.

Apoi ea văzu cortegiul condamnatului oprindu-se şi îşi înăbuşi un strigăt de mirare recunoscând printre cei patru gentilomi ce escortau căruța, pe înamoratul ei din ajun, eroul nostru, Lahire.

— Ah! ah! făcu ea, pentru aceasta era el grăbit să sosească la Paris. Eu cred desigur că, dacă continuă astfel, cu greu se va putea ține de jurământul ce mi l-a făcut.

Dama cu părul blond se puse la cealaltă ferăstruie şi văzu pe René urcându-se iarăşi în căruță şi pe Caboche îndreptându-se spre strada Calandre. De acolo, ea putu asista la toate peripețiile scăpării condamnatului.

Ea văzu pe călugăr cuprinzând cu o mână pe René, îl văzu ridicându-se în sus, auzi detunătura pistolului, apoi strigătele de furie a celor patru gasconi ce vedeau prada scăpându-le din mâini.

În fine, ea asistă la începutul luptei.

Văzu pe Lahire suindu-se în căruță, şi de pe umerii lui Hogier, încercând să intre pe fereastră.

Apoi auzi țipătul ce scoase el când primi lovitura în cap şi îl văzu căzând ca mort.

— Ah! Dumnezeul meu! zise ea, nu trebuie cu toate acestea ca el să piară... căci nu a... căci nu a putut muri. Iute să îl scăpăm.

Şi ea făcu semn scutierului s-o urmeze şi ieşi cu dânsul afară din cameră.

După cinci minute, uşa ce dădea în strada Calandre se deschise şi, în mijlocul dezordinii, atunci când toți ochii erau îndreptați spre locul luptei, Lahire ce era leşinat, fu luat de scutier în brațele lui şi fu dus în casa unde acesta din urmă lăsase pe dama mascată.

Capitolul XXV

Lahire primise o lovitură violentă ce-i făcuse la cap o rană mare.

Când fu ridicat din stradă el era cu totul înecat în sânge.

Leşinul său ținu mult. Când acel leşin încetă şi când tânărul nostru deschise ochii, el se găsi foarte surprins, aflându-se lungit pe un pat foarte ciudat, pentru că era supus unei legănări regulate. O întunecime plăcută domnea împrejurul lui.

Lahire puse mâna la cap şi îl simți acoperit de comprese umede.

Atunci începu a-şi reaminti…

El se regăsise față în față cu unul din răpitorii lui René şi cu toată iuțeala cu care acela îi dădu lovitura, el tot avu timpul să-i vadă fața. Lahire închise ochii o secundă şi îşi închipui acea față.

— Bun! îşi zise el, îl voi recunoaşte chiar după zece ani…

Patul pe care Lahire era lungit se legăna mereu. În acelaşi timp un aer rece izbi obrajii eroului nostru.

— Unde sunt eu oare? se întrebă el.

Şi se ridică pe jumătate pentru a putea vedea. El înțelese atunci că se afla într-o litieră şi că acea litieră era purtată de doi catâri.

— Oh! oh! îşi zise el.

Şi cu toate că era încă foarte slab, se aplecă spre portiță ale cărei perdele le înlătură.

Litiera trecea prin nişte câmpii. Noaptea sosise. Dar era una din acele nopți transparente care permit distingerea unor lucruri la oarecare depărtare.

Litiera era purtată de doi catâri; catârii mergeau în trap mic.

Înaintea litierei un scutier călare. Înapoi un soldat escorta litiera. Câte un paj la fiecare portiță.

— Drace! murmură Lahire, dar am o escortă de prinț.

Şi din nou, fără a face niciun zgomot, el căută să recunoască locurile prin care trecea.

O mică câmpie pustie, la orizontul căreia se putea zări o bandă neagră care putea prea bine fi o pădure.

Înainte de a face orice mişcare, el ca gascon prudent şi curajos, găsi de cuviință de a-şi aduna gândurile şi a reflecta puțin.

Un gascon din vremurile acelea nu reflecta niciodată fără a pune mâna pe spadă.

Lahire căută deci pe a sa.

Spada îi lipsea. Asta nu-i plăcu.

Afară de spadă, el obişnuia să poarte un pumnal.

Pumnalul urmase calea misterioasă a spadei.

Lahire încruntă sprâncenele.

— Ah! îşi zise el, mă simt că sunt viu şi, prin urmare, e cu

neputință ca să fiu pe lumea cealaltă. Trebuie să aflu unde mă găsesc. Sunt dus într-o litieră, cu o escortă ca a unui ambasador. După luxul şi onoarea cu care sunt dus mi s-ar părea pentru moment că acestea toate vin din partea regelui de Navarra, dar cugetând mai bine văd că nu este astfel, căci atunci nu aş fi fost dezarmat, pentru că oamenii dezarmați sunt prizonieri.

— Sunt prizonier!

Lahire se gândi un moment să încerce o scăpare, dar în acel moment unul din paji apropiindu-se de portiță, văzu că el îşi revenise în simțiri.

— Bună ziua, domnule Lahire, zise el.

Pajul era tânăr, prea tânăr încă, şi vocea lui părea a unei tinere fete.

— Bună ziua, tânărul meu amic, răspunse Lahire.

— Cum te simți? continuă pajul cu un ton curtenitor.

— Bine… destul de bine…

— Rana?

— Ah! ai dreptate, sunt rănit…

— Oh! şi nu e gravă… astfel a declarat chirurgul.

— Ah! un chirurg m-a vizitat?

— El te-a pansat, domnule.

— Mă iartă, tânărul meu amic, zise Lahire, pentru că-mi ştii numele, îmi vei permite, cred, de a întreba cum te cheamă.

— Mă numesc Séraphin.

— Pot să te întreb ceva?

— Fără îndoială. Ce voieşti să ştii, domnule Lahire?

— Multe lucruri.

— Drace! Să vedem!

— Mai întâi cum am ajuns aici?

— O persoană te-a ridicat din stradă, unde zăceai în mijlocul unui lac de sânge.

— Prea bine. Cine e acea persoană?

— Ah! iată ceva ce nu-ți pot spune.

— Bun! dar îmi vei spune cel puțin cine sunt aceştia ce ne însoțesc?

— Aceştia sunt doi scutieri şi un paj ca şi mine. Scutierii se numesc Germain şi Laurent.

— Şi pajul?

— Antony.

— Unde mă duceți?

— Mi s-a interzis a vă spune.
— De unde venim?
— De la Paris.
— Dar cel puțin, zise Lahire, îmi vei explica cele petrecute azi dimineață.
— În strada Calandre?
— Întocmai.
— Oh! cu plăcere, domnule; cel puțin îți voi spune ceea ce am auzit şi eu. Mai întâi René a scăpat.
— Oh! ştiu aceasta. Dar a fost prins cred, şi domnul de Crillon l-o fi sfărâmat.
— Te înşeli… nu a putut fi găsit.
— Cum?
— S-a dat foc casei.
— Atunci Crillon a ars?
— Nicidecum. Când casa fu în flăcări, se observă că ea mai avea o ieşire secretă.
— Pe stradă?
— Nu, pe apă. Pe acolo răpitorii l-au dus pe René.
— Ah! prea bine, zise Lahire, care în fond se interesa puțin de René. Dar Crillon?
— Domnul de Crillon s-a bătut ca un leu; dar a fost greu rănit. Şi acum se află acasă… în patul lui. Chirurgii zic că în trei săptămâni va fi bine.
— N-ai auzit vorbindu-se de trei gentilomi?
— Domnul de Noë?
— Da.
— Domnul Hector de Galard?
— Da, al doilea.
— Şi domnul Hogier de Lévis?
— Acesta e al treilea.
— Aceşti gentilomi, zise pajul sunt toți răniți, dar niciunul în pericol.

Lahire respiră. În acel moment, litiera ajunse la acea bandă pe care ochiul pătrunzător al gasconului o recunoscuse a fi o pădure.

În acelaşi timp el îşi reaminti de aventura lui din serile precedente.

— Drace! îşi zise el, dacă frumoasă mea cunoscută ar fi…

Lahire nu-şi sfârşi cugetarea, căci el crezu că recunoaşte poteca pe care trecuse escortând femeia mascată.

— Domnule, îi zise pajul Séraphin, cu părere de rău trebuie să te părăsesc.

— Cum! mă vei pune să merg pe jos?

— Nu, dar mă întorc la Paris, împreună cu pajul Antony.

— Şi nu voieşti să-mi spui unde voi fi dus?

— Vei şti aceasta într-o oră.

— Din ce țară eşti, domnule Séraphin?

Pajul surâse:

— Din țara oamenilor discreți, răspunse el.

Şi el împreună cu celălalt paj întoarseră caii.

— Adio! domnule Lahire, zise el. La revedere, cel puțin.

Litiera mai merse o jumătate oră, apoi se opri.

Noaptea era întunecoasă. Cu toate acestea Lahire sfârşi prin a recunoaşte locul unde se afla.

El se găsea la pragul micuței case albe unde adormise în noaptea precedentă.

Uşa acelei case se deschise şi o lumină lovi pe Lahire în față.

Acea lumină era a unei torțe pe care o femeie o ținea în mână.

Acea femeie, tot mascată, nu era alta decât necunoscuta cu părul blond. Lahire îşi înăbuşi un strigăt de bucurie şi mirare, apoi îşi făcu această reflecție:

— Ah! o femeie ce are paji şi scutieri, nu poate fi decât o prințesă.

Capitolul XXVI

Ce se petrecuse în acel timp la Luvru?

Henric şi Margareta petrecuseră dimineața în apartamentul lor, aşteptând să sune ora supliciului lui René Florentinul, René care otrăvise pe regina de Navarra.

Henric şi Margareta nu aveau cunoştință de intervenirea gasconilor recrutați de către Noë şi care trebuiau să dea ajutor lui Crillon.

Spre ora unsprezece, cea mai mare parte din nobilii oaspeți ai Luvrului se pregăteau să asiste la execuție, – o execuție fiind la acea epocă, un spectacol de care marii seniori se arătau tot atât de veseli ca şi poporul…

Însuşi regele de Navarra, cu tânăra lui soție, trebuia să meargă la piața Grève unde se aşezase tribuna împrejurul eşafodului.

Dar junele prinț nu mergea la un spectacol, el îşi îndeplinea o

datorie sacră. Umbra Jeannei d'Albret, regina de Navarra, îi impunea să asiste la execuție.

— În sfârşit! zise el cu o bucurie sălbatică, când clopotul cel mare de la Notre-Dame anunța că era aproape ora planificată pentru condamnat, în sfârşit!…

Margareta privise pe bărbatul ei zicându-i:

— Dacă pedeapsa omorâtorului nu mai poate da înapoi viața victimei, cel puțin ea trebuie să liniştească durerea celor ce plâng.

Dar Nancy, care gătea pe stăpâna ei şi care până atunci păstrase tăcerea, murmură:

— Pedeapsa nu s-a îndeplinit încă.

— Oh! făcu Margareta, de astă-dată René nu va mai putea scăpa.

— Cine ştie?

— Eşti nebună? zise Henric la rându-i. Nu vezi caii noştri ce aşteaptă în curte, nu auzi clopotul de la Notre-Dame, nu vezi mulțimea ce se îmbulzeşte în piața Grève?

— Da, zise Nancy, aud şi văd toate acestea. Dar…

— Această nebunatică, zise Margareta, e o prezicătoare de rău augur.

— Eu sunt ca prințesa Corisandra, doamnă, prezic şi nu găsesc decât necredincioşi.

Henric de Navarra, înălțând din umeri, îşi luă mantaua şi spada şi oferi mâna lui tinerei regine, zicându-i:

— Vino, Doamnă, regele ne aşteptă.

Într-adevăr, curtea Luvrului era plină de seniori, de paji, de dame în gătelile cele mai luxoase.

Litiera regală era în mijloc şi, în momentul când regele de Navarra şi femeia lui sosiră în curte, Carol al IX-lea apăru la capătul scării celei mari.

Monarhul era măreț, el avea pe buze un surâs disprețuitor, şi mulțimea de curteni, văzându-l astfel, nu se mai îndoi un singur moment de apropiatul supliciu al lui René.

— Doamnelor şi domnilor, zise regele, sunteți aşteptați la piața Grève şi trebuie să sosim la ceasul hotărât.

Regele se urcă în litieră şi oferi un loc alături de dânsul reginei Margareta, sora sa.

Cât despre regele de Navarra, el urcă pe cal şi se aşeză în dreptul portierei. Domnul de Pibrac, cu spada în mână, mergea în capul unui detaşament de gărzi al regelui, destinat a face loc prin

mulțimea care se grămădea spre piața Grève.

Cortegiul regal își urma drumul pe lângă râu, unde mulțimea nu era așa de îngrămădită.

Clopotul cel mare de la Notre-Dame răsuna mereu și René, la această oră, trebuia să ajungă în piața Parvis. Cortegiul înaintă până la înălțimile podului Change.

Dar acolo un zgomot imens se auzi și poporul începu să năvălească afară din cetate și să se răspândească prin toate ulițele, pe toate cărările. În același timp, un cuvânt sinistru, care trecu din gură în gură, ajunse până la rege. Acest cuvânt era: «René a scăpat.»

— René a scăpat, repeta mulțimea.

Regele Carol al IX-lea, neputând merge mai departe și neștiind până la ce punct putea să fie adevărat zvonul ajuns până la el, se decise a se înapoia la Luvru.

Carol al IX-lea era înfuriat. El se urcă repede în Luvru și se îndreptă spre apartamentele reginei-mame. Dacă René a scăpat, e desigur prin ordinele ei... Ea singură putea să dea o lovitură atât de tare, unei autorități regale... Dar regele găsi pe doamna Catherine în oratoriul ei, rugându-se în genunchi, pentru sufletul lui René.

Văzând intrând pe rege, ea îi zise înăbușindu-și plânsul:

— S-a terminat, nu este așa?

— Terminat! strigă regele încremenit. Ce fel, dumneata, nu știi?...

— Ce? întrebă regina cu o spaimă prefăcută.

— Eh! Doamnă, răspunse el cu necaz, cine l-a putut scăpa dacă nu dumneata?

Și el plecă, sigur fiind că doamna Catherine nu știa ce se petrecuse.

„Atunci, își zise el, din moment ce René n-a scăpat cu ajutorul doamnei Catherine, lucrul trebuie să fie imposibil... Zvonul a fost fals, condamnatul trebuie să fi mers atunci la Grève."

Și regele, din ce în ce mai înfuriat, strigă:

— Pe cai, domnilor, pe cai... René nu poate să fie scăpat, este imposibil.

Din nenorocire însă, niște vești sigure și pozitive despre scăparea lui René sfărâmară cu totul supoziția regelui.

Pajul Raoul, pe care Nancy îl făcuse emisarul său, și care venea din strada Calandre, văzuse pe René și pe călugăr ridicându-se în

aer şi dispărând prin ferestrele procurorului Bigorneau, – Raoul văzuse tot şi ştia evenimentul în toate detaliile sale.

Figurile atât de vesele ale curtenilor se întunecară îndată, căci făcură cerc împrejurul lui Raoul care le istorisi faptele întocmai cum el le văzuse.

— Ei bine! strigă regele, dacă Crillon e acolo, sunt sigur că îl vor lua pe René.

Nancy, care se apropiase de regele de Navarra, murmură încet:

— Regele e plin de iluzii.

Două ore trecură în Luvru într-o turburare şi într-o fierbere de nedescris.

Regele avu un acces de furie. El jură că va spânzura pe Caboche, că va regăsi pe René viu sau mort şi că regina-mamă, dacă se va fi amestecat la această cauză, va fi închisă în cea mai întunecoasă închisoare din turnurile de la Vincennes.

Dar pe când i se manifesta mânia, regele fu apucat de o amorțeală psihică şi morală, şi el rămase în cabinetul său, tăcut, feroce şi nevoind să primească pe nimeni.

Prudentul Pibrac murmură:

— Dacă domnul de Crillon nu a fost omorât în învălmăşeală, va face bine de a reveni îndată la Luvru.

— Pentru ce? întrebă regina Margareta.

— Pentru că, răspunse Pibrac, ora favorii lui a trecut.

. . . . . .

Chiar în acea seară şi aproape pe la ora când Lahire, purtat într-o litieră, se ducea spre micuța casă din pădurea Meudon, cei doi camarazi ai săi, Hogier de Lévis şi Hector de Galard, se aşezaseră la masă, într-una din sălile de jos ale hanului numit *Calul murg*...

Hogier avea un braț în eşarfă.

Hector era chinuit de un glonț ce îi intrase în coastă.

Nici unul, nici celălalt nu ştiau ce se întâmplase cu Lahire. Ei cinară foarte trişti şi aşteptau întoarcerea lui Noë care se dusese la Luvru spre a lua puțin aer politic, după cum zicea el.

— E posibil, zise Hector, ca sărmanul nostru prieten să fie foarte grav rănit, dar să nu fie mort.

— Aşa crezi tu?

— Dacă ar fi fost omorât atât de repede, atunci i-am fi găsit cadavrul.

— Şi cine ştie dacă nu i l-au ridicat? zise Hogier.

În acest moment Lestacade apăru la intrarea sălii.

— Ce vrei? întrebă Hector.

— O bătrână femeie cere a vă vorbi.

— Fă-o să intre.

Lestacade se duse şi se reîntoarse două minute mai târziu cu o femeie din popor, cocoşată şi zbârcită, care păşea cu greutate şi se rezema de baston.

— Ce voieşti, bună bătrână, întrebă Hector.

— Monseniori, răspunse ea, vin să mă achit de un mesaj.

— Pentru cine?

— Pentru dumneavoastră.

— Ne cunoşti?

— Nu ştiu numele dumneavoastră, dar mi s-a spus să întreb la hanul *Calului murg,* de doi gentilomi gasconi, amici ai lui messire Lahire.

Hector şi Hogier tresăriră.

— Cine te trimite?

— Un gentilom pe care nu-l cunosc. El mi-a dat un pistol şi mi-a recomandat să vin să vă caut pentru a vă spune să nu vă îngrijorați de soarta lui messire Lahire.

— E în viață? strigă Hogier.

— Da, messire.

— Unde este?

— Nu ştiu.

— Dar acel gentilom ştie unde este?

— Oh! fără îndoială.

— Şi… unde e acel gentilom?

— El m-a întâmpinat într-un colț al străzii Fouarre şi apoi s-a depărtat cu repeziciune, eu nu îl cunosc şi nu ştiu unde locuieşte.

Şi bătrâna, căreia Hector îi dădu de asemenea un pistol, plecă.

Hogier şi Hector nu ştiau unde era Lahire, dar li se anunță că el trăia.

— Atunci, dacă este aşa, să bem!

— Şi să vorbim, adăugă Hector.

— Noi nu am mai băut de când am venit la Paris.

— Taci, Hector, că acum ne răzbunăm.

— Pe Dumnezeul meu! da, zise o voce din pragul uşii.

Era Noë.

— Ah! iată-te! ziseră deodată cei doi tineri.

Noë avea sprâncenele încruntate.

— Amici, zise el, vin de la Luvru şi aduc urâte veşti.

— Vorbeşte.

— Astăzi de dimineață, regele Carol al IX-lea era furios, voia să facă să execute pe călăul care a lăsat să-i scape René şi a jurat că regina-mamă se va duce să se culce într-o închisoare din Vincennes.

— Şi astă-seară?

— Astă-seară, totul s-a schimbat. Regina-mamă cinează cu regele şi Caboche s-a scuzat, dând vina pe calul care a căzut din cauza unei funii ce era pusă de-a curmezişul.

— E fals!

— Ştiu şi eu că e aşa, dar regele l-a crezut.

— Ah! zise Hogier, Caboche e un mizerabil şi mă căiesc că nu l-am ucis cu propriile mele mâini când era în căruță.

— Aşteptă încă, îi zise Noë, nu v-am spus tot.

— Adevărat?

— Ce s-a mai petrecut între doamna Catherine şi rege, nu ştiu, dar regele a trimis să-l cheme pe prințul nostru.

— Regele de Navarra?

— Da.

— Pentru ce?

— Pentru a-l invita să facă o plimbare prin Béarn.

— Şi, regele va pleca?

— Nu…

— Ce? făcu Hector, îl dă afară pe poartă şi el voieşte să mai rămână.

— El voieşte să îşi aducă cu sine zestrea femeii sale şi cheile de la Cahors.

— Regele are dreptate.

— Din contră, greşeşte, zise Noë.

— Dar… cu toate acestea…

— Amicii mei, zise Noë cu o voce mişcată, nişte grave evenimente se pregătesc: viața prințului nostru este în pericol, s-o credeți.

— Dar noi vom fi aici…

— Trebuie să fim pe lângă el în orice moment şi trebuie să-i facem un zid de apărare din piepturile noastre.

Cei doi tineri se sculară în sus şi puseră mâinile pe mânerul spadei lor.

— Trebuie să-l găsim pe Lahire pentru că el nu e mort, adăugă Noë, fiindcă nu sunt de ajuns patru spade pentru a proteja viața lui Henric al nostru contra armelor asasinilor şi misterioaselor băuturi de fidelitate până la fanatism. Dar unde este Lahire? mai zise el.

Capitolul XXVII

Am lăsat pe Lahire pe pragul acelei mici case, pierdută în mijlocul pădurii Meudon.

Uşa tocmai se deschidea şi dama cu părul blond înaintă cu o lumânare de ceară în mână spre litieră.

Dama era tot mascată, dar o privire dulce strălucea prin mască.

„Sunt adorat, se gândi Lahire care era puțin cam pretențios."

— Ah! îi zise ea întinzându-i o mică mână albă, dacă ai şti cât am suferit?

— Ai suferit? exclamă Lahire.

— Da, de astăzi de dimineață.

— Cum! ştii?

— Am văzut tot. Dar, adăugă necunoscuta cu un mic semn de inteligență, vom vorbi despre aceasta când vom fi singuri.

— Singuri?

— Negreşit.

După un ordin al necunoscutei, scutierii care descălecaseră, se apropiară de litieră pentru a ajuta pe Lahire să se dea jos.

Tânărul era de o slăbiciune peste măsură.

Cu toate acestea, nu voia ca să fie susținut pentru a umbla şi nu primi alt sprijin decât pe acela al necunoscutei.

Scutierii se urcară pe cai şi plecară.

Litiera se întoarse.

— Vino cu mine, zise necunoscuta.

Ea îl introduse în casă şi îl conduse într-acel frumos oratoriu, unde fusese primit mai înainte.

— Ah! amicul meu, îi zise ea, luându-i mâinile într-ale sale şi strângându-le uşor, închipuie-ți că am suferit mult când te-am văzut căzând.

— Dar cum, erai acolo? întrebă Lahire puțin înspăimântat.

— Vroiam să văd execuția lui René…

— Dar lucrurile au avut loc în strada Calandre…

— Da…

— Şi, zise Lahire căruia îi trecu prin minte o bănuială, cortegiul nu trebuia să treacă pe acolo.

Dar necunoscuta răspunse simplu:

— Am închiriat cu această ocazie o cameră, ale cărei ferestre dădeau în piața Parvis şi în strada Calandre, şi pe dată ce am văzut pe călău schimbându-şi itinerariul, am schimbat şi eu fereastra.

Esplicația era foarte naturală şi Lahire rămase satisfăcut.

— Şi m-ai văzut? întrebă el.

Ea îi strânse cu tandrețe mâna.

— Iată, zise ea, nu pot să mint, voi fi sinceră cu dumneata.

Lahire îşi încruntă sprâncenele.

— Aşadar, nu am închiriat acele ferestre decât numai pentru a te vedea trecând. Te iubesc, urmă ea, şi închipuie-ți că mă jurasem să nu te mai văd.

— Ah! făcu el cu un ton de reproş.

— Scump copil, murmură ea, nu ştii că e un abis între noi doi.

— Mă înclin, zise el. Căci văd bine că eşti o mare damă, în fața căreia un cadet din Gasconia nu merită aceasta.

— Eşti un tânăr, brav şi frumos, răspunse ea. Apoi după o scurtă tăcere reluă: Da, mă jurasem să nu te mai revăd, căci simțeam bine că te iubeam cu nebunie. Dar soarta nu a voit; după ce te-am transportat afară de aici, pe când dormeai, m-am căit şi atunci am voit să ştiu unde te duceai şi unde locuiai la Paris.

Pentru a doua oară Lahire îşi încruntă sprâncenele.

— La început ți-au pierdut urmele.

— Ah!

— Apoi te-au găsit.

— Când?

— Astăzi de dimineață, în piața Châtelet.

— Şi pentru ce acesta?

— A trebuit ca pentru a te mai vedea încă o dată să mă instalez în acea casă care dădea totodată şi în piața Parvis, şi în strada Calandre. Înțelegi acum?

— Da.

— Nu mă aşteptam nicidecum, urmă ea cu un accent naiv încât Lahire se înşela, la evenimentul care a avut loc. Eram departe de a-mi închipui că René va fi scăpat, că nişte necunoscuți vor susține o luptă într-o casă şi că dumneata, încercând a te sui în casă, să fii atacat cu o lovitură de muschetă.

— Oh! întrerupse Lahire cu vioiciune, acela care m-a lovit…
— Îl cunoşti?
— Nu, dar l-aş recunoaşte într-o mie.
— Adevărat?
— Şi nu va muri decât de mâna mea.

Un surâs enigmatic, la care Lahire nu luă seama, păli puțin buzele tinerei femei.

— Ah! reluă ea, credeam că am să mor când te-am văzut căzând. Dar Dumnezeu m-a susținut, el mi-a dat forța de a mă coborî în stradă cu scutierul meu, de a da la o parte mulțimea, de a ajunge până la dumneata şi de a te aduce sângerând, dar respirând şi încă viu, în acea casă unde eram cu câteva minute mai înainte.

Lahire era un gascon plin de prevederi, care, atent la cel mai mic detaliu, voieşte să pătrundă cea dintâi cauză a fiecărui eveniment.

— Dar, zise el, pentru că e astfel, cum se face că ai sosit mai înaintea mea aici?
— Cum! răspunse ea, nu înțelegi?
— Cam nu prea.
— Dar, copile ce eşti, gândeşte-te că nu te pot iubi aşa deschis şi că-mi era imposibil fără a mă pierde pentru totdeauna, dacă aş fi traversat Parisul împreună cu dumneata.
— Iartă-mă, zise cu umilință Lahire, sunt cam nerod.
— Şi apoi, adăugă ea surâzând mereu, chirurgul care te-a pansat se cam temea că-ți va face rău căldura, mai cu seamă că erai rănit.
— Într-adevăr?
— În fine, termină ea, voiam să fiu singură pentru a te îngriji şi, pentru aceasta, te-am transportat aici. Această casă este un loc de retragere misterios şi necunoscut de nimeni.

La aceste din urmă cuvinte, Lahire făcu următoarea cugetare:

„Îmi pare că frumoasă mea necunoscută are obiceiul de a face dragoste şi că nu sunt cel dintâi care a venit în această casă.”

Dama mascată urmă:

— Chirurgul a declarat că rana dumitale nu are nimic grav.
— Într-adevăr, nu prea sufăr.
— Dar, că trebuie puțină odihnă.
— Drace!
— O odihnă cel puțin de opt zile.

„Bun, îşi zise Lahire, îmi pare că ea nu mă va iubi decât numai o săptămână.”

— În timpul acestor opt zile, zise ea, vei sta aici.

— Oh! cu plăcere.

— Eu voi veni să te văd în fiecare zi.

— Cum, zise gasconul, care simți deja egoismul amorului, nu vei rămâne cu mine?

— Eşti un copil! zise ea.

Şi cum el voia să murmure, ea îi puse mâna la gură.

— Taci şi ascultă-mă!... Te las în această casă. Eşti ca şi la dumneata... dar îți cer în numele amiciției ce ți-am dovedit, să nu ieşi mai înainte de opt zile.

— Şi vei veni să mă vezi?

— În fiecare seară.

— Dar...

— Nu-ți voi da nicio explicație.

Ea deschise o uşă şi introduse pe tânărul om din oratoriu într-o cameră de culcare.

— Iată locuința dumitale, zise ea.

— Şi nu trebuie să ies?

— Nu mai înainte de opt zile.

— Dar am la Paris amici.

— Ei sunt preveniți.

— Că mă aflu aici?

— Nu, dar că eşti într-un loc sigur.

Lahire avu un surâs fin.

— Îmi dai voie să-ți pun o întrebare? zise el.

— Da.

— Nu cumva sunt prizonier aici? căci văd că mi s-a luat spada.

Ea lăsă să îi scape un hohot de râs.

— Cu toate acestea, zise ea, închisoarea în care te găseşti, dacă este închisoare, totuşi este prea frumoasă.

— Şi temnicera e frumoasă, răspunse el cu galanterie. Dar, pentru ce mi s-au luat spada şi pumnalul?

— Pentru că rănile de la cap ocazionează adesea nişte turburări în creier şi e periculos a se lăsa o spadă şi un pumnal unui om care poate avea un acces de friguri.

— Acum înțeleg, *zise* Lahire.

Şi el păru mulțumit de această explicație.

După aceasta dama cu părul blond se apropie de o măsuță pe

care se găsea un clopoțel de argint şi o baghetă de abanos.

Ea luă bagheta, apoi, mai înainte de a lovi, îi zise lui Lahire:

— Am să-ți pun la dispoziție unul din pajii mei. El a primit instrucțiunile chirurgului şi te va pansa de minune.

— Cum! zise Lahire. Mă părăseşti aşa de repede?

— Trebuie. Dar mă vei revedea mâine.

Şi, pentru a evita orice explicații, ea lăsă să-i cadă bagheta pe clopoțel.

La acel zgomot, o uşă pe care Lahire nu o observase se deschise.

Un paj apăru.

Era un copil blond, dar tot atât de tânăr ca şi pajul numit Séraphin care escortase litiera până la intrarea pădurii.

El salută până la pământ pe Lahire.

— Adio, zise dama cu părul blond.

Şi, mai înainte ca Lahire să o poată reține, ea dispăru.

Atunci Lahire privi pe paj.

— Cum te numeşti micuțul meu? îi zise el.

— Amaury, domnule.

— Şi eşti provizoriu în serviciul meu?

— Ordonați şi mă voi supune.

— Bine.

— Dar, zise pajul, trebuie ca supunându-mă ordinilor senioriei voastre să urmez şi prescripțiile doamnei.

— Poți să-mi spui numele ei?

Pajul Amaury avu un surâs spiritual şi ironic.

— Senioria voastră îşi râde de mine, zise el.

Apoi adăugă:

— Chirurgul mi-a recomandat, domnule Lahire, să vă pun în pat devreme.

— Fără să cinez?

— Trebuie să păstrați dietă astăzi şi să vă mulțumiți a lua numai o băutură când veți fi în pat.

— Voi lua tot ce îmi vei da, zise Lahire.

Şi el se aşeză în pat cu totul disperat că nu putuse afla nimic de la paj.

— Beți asta, îi zise pajul care îi prezentă un vas în care turnase conținutul unei sticle misterioase.

— Mai pe urmă, micuțul meu, răspunse Lahire. Am obiceiul de a-mi face rugăciunea mai înainte de a mă pune în pat şi, pentru asta, trebuie să fiu singur.

Pajul se retrase şi Lahire rămase singur.

„Pe Dumnezeul meu! îşi zise gasconul, nu iau două narcotice deodată în aceeaşi casă, căci voiesc să ştiu ce se petrece aici.”

Şi, zicând aceste cuvinte, vărsă conținutul în sertarul patului.

Capitolul XXVIII

Lahire, după ce vărsă lichidul, puse paharul pe măsuță.

După aceasta, el îşi puse capul pe pernă şi începu a reflecta.

Gasconul nostru îşi zicea:

„Din două lucruri unul: sau ceea ce am aruncat este narcotic sau, în fine, e vreun medicament destinat a mă face sănătos. În acest din urmă caz, cum rana mea e uşoară, voi avea încă timpul să iau un nou medicament, dar dacă e narcotic…”

Un orizont necunoscut se deschidea pentru Lahire.

El îşi zicea:

„Dacă ei voiesc să mă adoarmă, înseamnă că se petrec aici lucruri de care eu nu trebuie să ştiu şi, dacă nu dorm, voi şti.”

Pajul Amaury, retrăgându-se, pusese pe măsuță clopotul şi bagheta.

Lahire luă bagheta şi lovi. La acel zgomot, pajul veni.

— Ai trebuință de mine, domnule Lahire?

— Da, zise gasconul. Am luat un medicament curios şi… într-adevăr… îmi simt capul foarte greu… foarte greu…

— Acesta e un medicament excelent, domnule Lahire.

— Ah! aşa crezi?

— E foarte puternic.

— Dar el mă arde…

— Şi mâine vei fi cu totul bine.

— Aceasta e straniu!… ochii mi se închid fără voia mea.

— Acesta e primul efect al remediului. Vei dormi şi-ți vei petrece noaptea foarte liniştit.

— Aide! îşi zise Lahire, nu m-am înşelat.

Apoi întrebă pe paj:

— Dormi lângă mine?

— Da.

— Unde?

— Alături într-o mică odaie.

— Cu atât mai bine.

— Oh! dacă la noapte suferi ceva, n-ai decât să mă chemi: eu

mă voi grăbi să vin.

— Mulțumim, domnule Amaury, zise Lahire ce avea deja ochii închişi, şi bună seara! stinge lumina… eu am adormit.

Pajul îşi aruncase ochii asupra paharului pe fundul căruia se mai afla câteva picături din licoarea misterioasă şi rămase încredințat că Lahire băuse restul.

El luă paharul, stinse lumina şi se retrase.

Lahire aşteptă liniştit o oră reflectând.

După aceasta, văzu uşa deschizându-se şi pajul Amaury intrând cu o lumină în mâna.

Lahire închise ochii şi se prefăcu că sforăie cu zgomot.

Pajul se apropie de dânsul.

— Doarme! murmură el.

Apoi se îndreptă spre o uşă, aceea prin care dama cu părul blond dispăruse.

„Unde se duce?" se întrebă Lahire.

Pajul bătu, uşa se întredeschise şi făcu loc unei raze de lumină.

— Doarme! repetă pajul cu jumătate vocea.

— Ah! ah! îşi zise Lahire, îmi pare că eu trebuie să sforăi.

— A băut tot? întrebă o voce.

Lahire tresări. Acea voce era a damei mascate. Ea nu plecase.

Lahire continuă să sforăie, dar auzi prea bine fâşiitul unei rochii şi zgomotul paşilor necunoscutei care trecu prin cameră şi se îndreptă la rândul ei spre uşa opusă, aceea prin care intrase pajul.

Pentru tot aurul din lume, gasconul nu ar fi deschis ochii un moment, dar el auzi totul.

Dama cu părul blond se opri un moment înaintea patului, Lahire simți că ea îl privea.

În acelaşi timp, ea zise pajului:

— Pentru că a băut totul, el are să doarmă două ore şi nici clopotul de la Notre-Dame nu l-ar putea deştepta.

— Pot să mă duc? zise pajul.

— Tu vei duce un mesaj la Paris.

— Calul meu e gata.

— Tu vei întâlni pe Léo la capătul pădurii.

— Trebuie să aştepte acolo de mult.

— Şi îi vei spune că poate veni.

— Da, doamnă.

„Ce nefericire, îşi zicea Lahire, că nu pot deschide ochii! Mă prind că ea nu mai e mascată."

El auzi din nou fâşiitul rochiei de mătase a necunoscutei, care, depărtându-se de patul său, adăugă:

— Ştii, Amaury, micuțul meu, că voi ordona să fii bătut până la sânge dacă Léo sau ceilalți vor afla vreodată întâmplarea din noaptea trecută.

— Alteța Voastră, răspunse pajul, cred că ştie devotamentul ce am pentru dânsa.

— Îți mulțumesc pentru aceasta! vei fi răsplătit!

Şi Lahire auzi uşa închizându-se.

Atunci el deschise un ochi şi văzu că se afla în întuneric.

„Hm! îşi zise el, pajul pleacă la Paris, unde duce un mesaj. În drum va găsi pe Léo şi îi va spune că poate veni.

Cine e acel Léo? Nu ştiu nimic. Dar îmi pare că Léo şi *ceilalți* nu trebuie se aibă cunoştință de aventura mea.

Cine sunt *ceilalți?*"

Adresându-şi aceste întrebări, Lahire întoarse puțin capul şi văzu o rază de lumină străbătând pe sub o uşă.

Acea uşă era aceea prin care ieşise necunoscuta.

Gasconul părăsi patul şi, înăbuşind zgomotul paşilor lui, oprindu-şi răsuflarea, el se îndreptă spre uşă şi puse ochiul la broască.

. . . . . .

Iată ceea ce eroul nostru văzu prin mijlocul de mai sus...

Dama cu părul blond şedea în fața unei mici mese în mijlocul unei săli destul de spațioase. Acea sală era atât de luxos şi bine mobilată ca şi camera în care se afla Lahire.

Ea scria.

Dar, cum era cu spatele spre uşă, fața ei se afla în umbră şi, cu toate că nu mai era mascată, Lahire nu fu nicidecum satisfăcut în dorința lui de a-i vedea fața.

„Ea va sfârşi prin a-şi schimba locul", murmură gasconul.

Şi aşteptă.

Necunoscuta scrise timp de câteva minute, apoi luă ceară şi mătase albastră.

În picioare, lângă masă, cu pălăria în mână, pajul Amaury aştepta.

Necunoscuta plicui mesajul, îl legă cu firul de mătase şi îl cerui.

Lahire era prea departe pentru a observa sigiliul de pe mesaj.

— Monseniorul duce se află tot la Chesnaye? întrebă pajul.

— Da.

„Bun! îşi zise gasconul, îmi pare că acest mesaj e adresat unui duce. Cine e acel duce?”

Dar, în acel moment femeia blondă întoarse puțin capul.

Lahire era să scoată un țipăt de admirație, Lahire era aproape să se trădeze. Niciodată el nu văzuse un chip mai frumos.

— Pleacă, zise necunoscuta.

Pajul Amaury luă mesajul şi ieşi printr-o uşă din fund.

Lahire nu putu vedea pe necunoscută decât un moment, căci ea îşi întoarse din nou capul.

Din nou ea începu a scrie şi îşi rezemă capul de mâna stângă.

Lahire nu îşi părăsi postul de observație.

Mai întâi voia să observe mai bine acea față atât de frumoasă, apoi dorea să ştie cine era acel Léo ce nu trebuia să aibă cunoştință de prezența lui acolo.

Zece minute trecură, apoi uşa din fund se deschise.

Un om intră şi salută.

Acel om era învelit într-o manta mare şi o pălărie îi acoperea ochii.

El făcu trei paşi şi salută, dar se afla în umbră şi Lahire nu îi putu vedea fața.

Dama cu părul blond aşteptă fără îndoială pe acel personaj cu nelinişte, căci ea îi zise cu vioiciune:

— Ah! iată-te Léo.

— Aşteptam ca Alteța Voastră să mă primească.

— Ce noutăți îmi aduci?

— Ducele a găsit un mijloc de a vedea pe Margareta.

— Care?

— Vi-l va spune el însuşi.

— Dar, scumpul meu Léo, zise dama cu părul blond, Margareta nu îl mai iubeşte.

— Ducele ştie…

— Ea iubeşte pe bărbatul ei.

— El ştie şi aceasta, dar… pretinde că dacă regele de Navarra…

La acel nume, Lahire simți o bătaie de inimă.

„Drace! îşi zise el… ce amestec are regele de Navarra în toate acestea?”

Léo urmă:

— Dacă regele de Navarra, care înaintea căsătoriei lui, era de un fel nebunatic şi aventurier, ar putea să facă un pas rău şi regina

să afle…

— Aceasta e o prea frumoasă idee, dar e cu neputință de realizat.

— Ducele s-a gândit la contesa de Gramont, acea frumoasă Corisandra.

Dama cu părul blond îşi lovi fruntea:

— Ah! zise ea, am încă ceva să îi mai ofer.

— Adevărat?

— Am aflat, nu ştiu cum, că, înainte de a se căsători cu Margareta, prințul de Navarra a iubit pe o femeie al cărei bărbat a fost asasinat de René.

— Frumoasa argintăreasă?

— Întocmai.

— Am uitat să spun că era frumoasă.

— Regele de Navarra n-a văzut-o de la căsătoria lui, dar dacă ar revedea-o…

— Unde e acea femeie?

— Iată ceva ce nimeni nu ştie.

— Adevărat?

— Ea a dispărut… Şi ea, de asemenea, iubea pe regele de Navarra… Ar trebui să o găsim.

— Oh! o vom găsi, doamnă.

— Ascultă, Léo, mai adăugă dama cu părul blond, crezi că ducele doarme la Chesnaye?

— Da, doamnă.

— Ei bine! doresc mult să merg la Paris cu dumneata. Mai e un cal în grajd… mi-l vei înşeua…

— Cum! zise tânărul, Alteța Voastră e singură aici?

— Cu totul singură. Cel din urmă paj al meu e pe drum.

— Şi Alteța Voastră ar încerca să-şi petreacă noaptea aici singură, în mijlocul pădurii?

— Nu mă tem de nimeni, răspunse ea cu mândrie.

„Hei! hei! îşi zicea Lahire; toate acestea sunt interesante de auzit.”

Pe când Lahire cugeta astfel, tânărul pe care necunoscuta îl numea Léo făcu o mişcare şi intră deodată în cercul de lumină.

Lahire uimit se rezemă de zid pentru a nu cădea.

În personajul ce-l primise dama cu părul blond, el recunoscu pe unul din răpitorii lui René Florentinul şi chiar pe acela care îi aplicase acea lovitură la cap.

Capitolul XXIX

Lahire îşi dădu multă osteneală pentru a-şi potoli emoţia şi mirarea pe care i le produsese recunoaşterea acelui om.

Dama cu părul blond continuă privind pe sir d'Arnembourg:

— Da, voi merge cu dumneata la Paris. Voiesc să-l văd pe duce.

— El e la Chesnaye.

— Îl voi vedea şi voi conduce toată această afacere. Dar mâine n-are el întâlnire cu regina-mamă?

— Da, doamnă, chiar la Luvru.

— Apropo, cum îi mai e lui René?

„Oh! oh! murmură gasconul, îmi pare că aceşti oameni sunt amici buni ai reginei-mame şi ai lui René."

Şi el ascultă din nou.

— René a primit un glonţ în umăr, zise sir d'Arnembourg, dar rana nu e mortală.

— El e tot la mânăstire?

— Da.

— Abatele îl va păzi bine, sunt sigură.

Vorbind astfel, dama cu părul blond se ridică. Ea îşi puse mantaua şi masca.

— Du-te de-mi pregăteşte calul, zise ea lui Léo d'Arnembourg. Sunt gata în zece minute.

Lahire se întoarse spre pat şi se culcă cu repeziciune. Deodată, uşa se deschise şi dama cu părul blond intră în camera lui. Lahire sforăia.

Ea se apropie de pat şi îl privi un moment.

— E într-adevăr frumos! murmură ea.

Lahire rămase nepăsător şi continuă să doarmă.

— Amaury va avea timpul să se reîntoarcă mai înainte ca el să se deştepte, adăugă ea.

Apoi se îndreptă spre uşă şi dispăru.

Atunci gasconul începu a reflecta.

— Scumpul meu amic, îşi zise el însuşi, tu trebuie să fii de acord cu un lucru: că părăsind căminul părintesc, nu te aşteptai la atâtea aventuri. Dar, în fine, pentru că te afli în mijlocul unei intrigi, dă-ţi osteneala de a ghici misterul.

Dama cu părul blond era frumoasă, atât de frumoasă încât Lahire rămăsese uimit, dar politica înaintea amorului.

— Ea îmi place, mi-a scăpat puțin şi viața, şi îi datorez oarecare recunoştință, dar face rău de se ocupă de politică. Nu sunt chiar la curent cu intrigile de la Curtea Franței pentru a şti cine e acel duce, nici cine e frumoasa mea necunoscută, dar Noë îmi va explica toate acestea. Principalul e să ies de aici.

Lahire aşteptă aproape un sfert de oră, apoi un zgomot îl făcu să tresară.

Era pasul unui cal ce răsuna pe pavajul unei curți.

— Ea pleacă, îşi zise el

Şi din nou îşi părăsi patul şi se îndreptă spre fereastra care era întredeschisă.

La lumina lunii, gasconul putu vedea pe dama cu părul blond, punându-şi piciorul pe mâna lui Léo d'Arnembourg, care, printr-o săltătură, o aruncă pe cal.

Lahire aşteptă ca ei să se depărteze cu totul şi atunci deschise fereastra.

El aruncă împrejurul lui o privire. Razele lunii străbăteau în cameră. Lahire se îmbrăcă în grabă.

El era slab, dar teama ca pajul Amaury să nu se reîntoarcă mai înainte ca el să fie gata, îi dădea forță.

Se gândi un moment dacă ar trebui să-şi procure altă lumină decât aceea a lunii, dar, în sfârşit, se hotărî zicându-şi:

— Pentru că sunt hotărât să fug, trebuie să ştiu unde şi la cine mă aflu. Şi apoi, într-o casă unde se primesc atâția gentilomi străini şi paji, trebuie să se afle o spadă, şi pentru că eu sunt dezarmat…

Lahire merse drept la măsuța ce se afla lângă patul lui.

Pajul Amaury pusese pe acea măsuță un amnar şi iască.

Lahire luă amnarul şi îşi procură foc, apoi, cu lumina în mână, el începu să inspecteze casa.

El trecu în oratoriu. Un obiect îi atrase privirile. Acesta era un mic cufăraş de fier, cu trei broaşte. Acel cufăraş făcu pe Lahire să îşi zică:

— Dacă în această casă sunt ceva hârtii compromițătoare trebuie să se afle aici, dar nici nu trebuie să mă gândesc să îl deschid. Prin urmare, cel mai simplu e de a căuta o spadă.

Casa n-avea decât un etaj şi se compunea din şapte sau opt camere. Lahire le parcurse una după alta şi ajunse într-o mică curte unde se afla un grajd.

Grajdul era gol, dar se afla într-un colț o grămadă de paie în

care un om putea prea bine să se ascundă.

După această observație, Lahire reintră în casă.

El căutase pretutindeni şi nu găsise nimic din care ar fi putut afla numele frumoasei necunoscute.

În van căutase pistoalele şi spada. În casă nu se afla nicio armă. Mai mult încă, uşa exterioară era închisă şi trebuia s-o sfărâme ca să poată ieşi.

Lahire, inspirat de o idee încântătoare, închise uşile şi se reîntoarse la grajd. Acolo se aruncă în fân şi se ascunse cu totul.

— Pajul trebuie să sosească, îşi zise, îl aştept…

Şi el aşteptă calculând că trebuie trei ore cuiva ca să sosească călare.

Lui Lahire nu-i plăcea să meargă pe jos, deci preferă mai bine să aştepte. El îşi mai zise:

— Pajul, o dată venit, va pune calul în grajd, mai înainte de a merge să se asigure dacă eu dorm.

Lahire avea dreptate.

Aproape după o oră, gasconul auzi galopul unui cal. Acesta era Amaury care se reîntorcea. Amaury descălecă şi lăsă calul să intre în grajd, pe când el căuta un felinar.

Repede ca fulgerul, Lahire sări pe cal, puse mâna la şa şi găsi arme.

— Două pistoale valorează cât o spadă, îşi zise el.

Şi, cum poarta de la curte rămăsese deschisă, el dădu pinteni calului ce plecă în galop.

— Prinde-mă dacă poți! murmură el gândindu-se la paj…

A doua zi dimineață, amicul nostru Amaury de Noë văzu intrând la dânsul pe Lahire.

Lahire era plin de praf, cu hainele în dezordine, cu fruntea încinsă de bande sângeroase; el se lăsă să cadă pe un scaun zicând:

— Uf! am crezut pentru un moment că visez.

Şi, cum Noë făcu un gest de mirare, Lahire începu să povestească tot ce se întâmplase din ajun şi felul cum părăsise casa din pădurea Meudon.

Noë îl privi pe Lahire şi zise:

— Tu pretinzi că ea e blondă, nu e aşa?

— Cu ochii albaştri.

— Ea are paji şi scutieri?

— Da.

— Care o numesc *Alteță*? Şi se ocupă de afacerile unui duce?

— Ea îi scrie.

— Un duce ce voieşte să revadă pe Margareta?

— Am înțeles că era vorba de regina de Navarra.

— Scumpul meu amice, zise Noë, sunt mai multe feluri de duci, ducii cu titluri şi ducii care posedă un ducat. Cei dintâi se numesc *Domnule duce* sau *Senioria Voastră*. Pe aceştia, regele i-a făcut duci. Ceilalți sunt prinți aliați ai Casei de Franța şi ei au titluri de *Alteță*. Şi acum, nu cunosc decât doi…

— Care?

— Ducele de Bourbon şi ducele de Guise. Cel dintâi e cardinal şi nu are afaceri cu Doamna Margareta.

— Şi al doilea?

— Cel de-al doilea e de douăzeci şi cinci de ani, e frumos, e brav şi se zice chiar că regina de Navarra…

— Înțeleg.

— Deci ducele căruia a scris necunoscuta ta, nu poate fi altul decât ducele de Guise.

— Dar… ea?

— I se dă titlul de *Alteță*, deci e de casă suverană. Şi, nu cunosc prințesă de douăzeci de ani, blondă, frumoasă, cu ochii mari albaştrii, decât pe ducesa de Montpensier, sora ducelui.

Lahire se trase înapoi cu un pas.

— Cum! zise el, aş avea fericirea să fiu iubit…

Noë ridică din umeri:

— Eşti un nătărău!

— Cuvântul e aspru, zise Lahire.

— Fie! dar e adevărat… şi iată pentru ce…

— Ascult.

— Tu ai urmărit pe ducesă. Mai întâi îndrăzneala ta a mirat-o, apoi accentul tău gascon a intrigat-o.

— Pentru ce?

— Bunul meu amic, zise Noë, îți voi încredința ceva… Regina Catherine, René Florentinul şi ducele de Guise, ce încă mai iubeşte pe Margareta, împreună, urăsc mai puțin pe regele de Navarra decât îl urăşte acea mică persoană delicată, puțin cocoşată…

— Aud? exclamă Lahire indignat.

— Puțin cocoşată, repetă Noë.

— Oh! ce spui!… dar nu am luat seama!…

— Nu, amorul e orb. Dar ascultă…

Lahire îşi muşcă buzele.

Noë continuă:

— Ducesa, ştiind că eşti gascon, a înțeles că erai devotat regelui de Navarra şi atunci ea ți-a surâs.. Şi nu ştii cu ce scop?

— Dar… pentru că… îi plac…

— Te înşeli. Nu ți-a spus că avea o ură de moarte în inimă?

— Fără îndoială.

— Şi nu i-ai jurat să-l omori pe acela pe care ea îl urăşte?

— Da.

— Şi acel om?…

— Nu-l cunosc. Nu-i ştiu numele…

— Ei bine! iată… îți voi spune… Este regele de Navarra.

Lahire păli.

— Sunt un idiot şi un mizerabil! murmură el.

Capitolul XXX

Atunci, între Noë şi Lahire fuse un moment de tăcere în care amândoi se priviră cu un fel de uimire, apoi, în fine, Lahire murmură:

— Sunt un mizerabil.

— Nu, zise Noë, nu eşti un mizerabil, eşti doar un tânăr în vârstă de douăzeci de ani şi ai neruşinarea cavalerească a celor de pe malurile Garonnei.

— Dar, strigă tânărul, eu am făcut un jurământ şi, dacă nu-l voi ține, voi fi un om dezonorat.

Noë ridică din umeri.

— Scumpul meu amic, îi zise el, sărmanul duce de Crillon, care în acest moment stă culcat pe pat cu un chirurg alături, acest duce, zic, a făcut şi el un jurământ, şi, găsindu-se în situația de a nu şi-l putea respecta, a imaginat un mijloc de a se sustrage.

— Ca… ce mijloc?

— Dacă nu vom găsi un altul mai bun, ți-l voi spune, dar până atunci, liniştește-te.

Lahire îşi şterse fruntea de o sudoare rece; dar cum Noë locuia în Luvru într-un mic apartament, care, printr-o uşă ascunsă, comunica cu cabinetul regelui de Navarra, pe când ei vorbeau, auzi bătând la acea uşă ascunsă.

— Drace! murmură Noë, e regele.

Apoi deschise un cabinet şi împinse pe Lahire înăuntru,

zicându-i încet:

— Să nu te mişti!

După aceasta, deschise uşa.

Era într-adevăr Henric de Navarra care intră şi, văzând pe Noë cu obrazul întunecos, îi zise surâzând:

— Tot posomorât?

— Am motive, Sire.

— Haida-de! făcu Henric.

Apoi, punându-se pe un scaun călare, zise:

— Ah! iubitul meu Noë, unde sunt timpurile acelea în care, cel dintre noi care râdea mai tare, era cel mai puternic.

— Sunt departe, Sire.

— Cu toate acestea, cred că, ție, căsătoria ți-a atacat nervii.

— Hm! hm! cred mai mult că politica…

— Dar de ce te ocupi tu?

— De binele Majestății Voastre.

— Haida-de! murmură Henric ridicându-se şi bătând pe Noë pe umăr cu un surâs homeric, nu suntem oare singuri, de ce mă numeşti Sire şi Majestate? Nu mai sunt eu amicul tău Henric?

— Da, dar…

— Ce, dar? tu iei cu mine un ton ceremonios; lasă să vină timpul în care titlul de Majestate să fie cuviincios şi atunci îți voi permite să mi-l dai.

Noë, care căuta o ocazie pentru începe o discuție gravă, luă din zbor cuvintele regelui şi îi zise:

— Majestatea Voastră visează glorie, dar dacă nu se va putea realiza?

— Cum? făcu regele, te îndoieşti de mine?

— De ce nu? murmură Noë, pielea unui rege nu este mai greu de găurit decât pielea unui om obişnuit.

Henric tresări şi privi pe amicul său din copilărie.

— Henric, eşti într-un mare pericol de a fi asasinat, continuă tânărul Noë.

— Tu mi-ai spus aceasta, dar eu nu cred.

— Greşeşti!

— Ştiu că René a scăpat şi acum.

— Dar nu este René cel de care mă tem.

— Ştiu bine, de Catherine…

— Trebuie să te fereşti, dar…

Cuvintele calculate ale lui Noë făcură pe regele de Navarra să se

tragă înapoi şi să zică:

— Ei bine! dacă nu te temi nici de René nici de regina-mamă, de cine dar te temi?

— Sire, răspunse Noë, mă tem de un gentilom gascon, care, pentru amor, a făcut jurământul de a te asasina.

— Eşti nebun prietene, murmură Henric râzând.

— Ascultă, reluă Noë. Gentilomul acesta venea la Paris ca să-şi facă avere; în pădurea Meudon a întâlnit o tânără femeie, frumoasă şi delicată, şi acea femeie i-a oferit inima sa în schimbul vieții dumitale; însă, fără ca să te numească, ci numai l-a pus să jure că va lovi pe acela pe care ea i-l va arăta.

Regele ridică din umeri.

— Dar, cine e această femeie?

— Ți-am spus că este o femeie delicată, cu ochii albaştri şi cu părul blond.

— Am iubit-o eu vreodată?

— Nu, Sire.

— Şi vrea să mă asasineze? Dar, pentru ce?

— Pentru a plăcea unui personaj mult iubit.

— Şi acel personaj?

— E ducele de Guise.

Noë pronunță acest nume cu toată convingerea.

— Aşa crezi?

— Da.

— El este foarte fericit în oraşul său, Nancy.

— Te înşeli, Henric.

— Atunci dar, unde e?

— La Paris, la un oarecare Chesnaye.

— Drace! murmură atunci regele de Navarra. Dacă regina-mamă ar şti!

— Ştie.

— Eşti sigur?

— Cum să nu? ducele de Guise şi ofițerii săi l-au scăpat pe René.

— Oh! oh!

— Da, da, şi femeia cu ochii albaştri este…

— Să-ți spun eu numele ei, îl întrerupse Henric de Navarra.

— Ah! îl ghiceşti?

— Da. Este ducesa de Montpensier.

— Întocmai.

— Dar gentilomul gascon?

Noë atunci deschise uşa cabinetului şi chemă:

— Lahire!

Lahire intră şi se aruncă la genunchii prințului.

— Cum! domnule, îl întrebă Henric cu bunătate, ai jurat ca să mă asasinezi?

— Nu, Sire, am jurat să omor pe omul ce mi-l va arăta; şi fiindcă acel om este Majestatea Voastră, sunt gata, ca după un semn al ei, să-mi pătrund corpul cu spada mea.

— Aşa! făcu Henric de Navarra, este inutil se plătească cineva înainte. Aşteaptă până ce vei revedea pe ducesă.

Lahire plecă ochii murmurând:

— Voi aşteptă, Sire.

— Să vii să-mi ceri sfatul, eu câteodată ştiam să dau sfaturi bune. Dar până atunci, istoriseşte-mi tot.

Regele de Navarra încurajă atât de mult pe gascon, încât acesta încetă să mai stea cu ochii plecați şi, regăsindu-şi verva gasconă, termină prin a-şi povesti aventura cu accentul său de pe malurile Garonnei.

Regele ascultă cu atenție, apoi zise lui Noë:

— Ei bine! domnule gâlcevitor! ce concluzie tragi tu din toate acestea?

— Dar… Sire, nu voiesc să mă mai amestec în politică.

— Oh! de astă-dată ți-o permit.

— Foarte bine. Şi, deşi Lahire este aici, puteți vorbi de față cu dânsul, fiindcă el aparține cu trup şi suflet Majestății Voastre.

— Bine! să vorbim.

— Sire, zise Noë, atunci revin la opinia mea: un rege este întotdeauna mai sigur în statul său decât în al altora.

— Aceasta depinde.

— Majestatea Voastră voiți să mergeți la Nérac şi ducele de Guise, doamna Catherine şi acea viperă seducătoare ce se numeşte doamna de Montpensier…

— Voieşti să zici că ne vor dejuca, nu este aşa! îl întrerupse Henric.

— Da. Mă tem.

— Bunul meu prieten, replică regele îndreptându-se cu mândria rasei sale, ai crezut tu vreodată în destin?

— Nu sunt superstițios.

— Greşeşti.

— Pentru ce?

— Pentru că, dacă erai fatalist, urmă regele, şi aveai ca mine o credinţă oarbă în viitor, şi tot ca mine ai fi văzut strălucind într-un colţ al azurului o stea care, cu o voce ascunsă, ţi-ar fi zis: „este a regelui de Navarra” ai fi înţeles că ducesa de Montpensier, regina Catherine, ducele de Guise şi toţi inamicii aceluia care într-o zi va fi un adevărat rege, nu i-ar cauza mai multă grijă decât cauzează corbii care zboară în aer pe deasupra pomilor în care dorm păsărelele cele mici.

Apoi bătu pe umărul lui Noë şi se duse zicând:

— Sunt în Paris şi voi rămâne aici!

După ce regele plecă, Noë şi Lahire, care se înţelege că aveau aceeaşi idee, continuară:

Noë zise:

— Pentru ca planurile şi conspiraţiile care-l înconjoară pe rege să nu izbutească a-i turbura luna de miere, este de datoria noastră să le dejucăm, să luptăm şi să le combatem.

— Şi să veghem necontenit, adăugă Lahire.

— Ei bine, reluă Noë, fiindcă ducele de Guise este la Chesnaye, trebuie să ştim ce face.

. . . . . .

În seara aceleiaşi zile, noaptea în întuneric, Léo d’Arnembourg ieşea pe jos dintr-o casă situată în strada Renard-Saint-Sauveur, unde, fără îndoială, avea ocupaţii misterioase şi, tocmai când ajunse în colţul străzii, se găsi faţă în faţă cu un gentilom care îl salută şi zise:

— Bună seara, domnule Léo.

Tânărul om rămase uimit auzindu-se salutat pe nume şi, făcând un pas înapoi, puse mâna pe mânerul sabiei şi întrebă:

— Dumneata mă cunoşti?

— Te cunosc, răspunse gentilomul, care îşi învelise obrazul cu o pulpană a mantalei.

— Adevărat? Şi… unde m-ai văzut?

— Te-am văzut de două ori.

Accentul gentilomului era politicos, dar batjocoritor, şi Léo, crezând ca era o dispută ce-i cădea din cer, întrebă încă o dată:

— Unde m-ai văzut?

— A doua oară…

— Mă iartă, îl întrerupse Léo d’Arnembourg, dumneata începi de

la sfârşit. De ce pui pe a doua înaintea celei dintâi.

— Am ideile mele pentru aceasta.. A doua oară te-am văzut într-o căscioară albă din păduricea Meudon care era locuită de…

— Destul! strigă Léo cu o voce iritată, dumneata cunoşti lucruri care îți fac rău.

— Haida-de! răspunse Lahire, fiindcă el era, aceasta o vom vedea. Acum să-ți spun unde te-am văzut şi întâia oară.

Apoi el se retrase sub o lanternă suspendată de o sfoară şi, punându-se sub razele ei luminoase, îşi aruncă mantaua şi îşi scoase pălăria.

Atunci Léo îl recunoscu pe gasconul pe care, în dimineața din ajun, îl ucisese cu patul puştii şi strigă…

— Pe viața mea! aş fi putut să mă prind, pe capul meu, că erai mort.

— Vezi că nu, răspunse Lahire, fiindcă dama din casa albă m-a îngrijit.

Pentru a doua oară Léo d'Arnembourg se trase înapoi, însă, de astă-dată, întocmai ca şi cum ar fi fost izbit de o lovitură de trăsnet.

Capitolul XXXI

Lahire se aşteptă la efectul ce trebuia să producă asupra lui sir Léo d'Arnembourg.

— Cum? zise el, aceasta te surprinde aşa de mult?

— Ceea ce mă surprinde, răspunse Léo, este talentul cu care minți, domnul meu.

— Scumpul meu Léo, zise Lahire, nu ne aflăm aici pentru a ne da socoteală pentru galanteriile noastre, prin urmare, nu este necesar să răspund injuriilor voastre.

— Ah! ah! rânji gentilomul de Luxemburg.

— Dar îmi permit să-ți dau oarecare detalii.

— Despre cine?

— Despre dama de la casa albă.

— Ascult, făcu Léo, asupra căruia domina o arzătoare şi teribilă curiozitate.

— Ea e blondă.

— Apoi?

— Are ochi albaştri.

— După aceasta?

— I se dă titlul de *Alteță*.

Léo d'Arnembourg tresări şi murmură cu o voce surdă:

— Dumneata ştii multe lucruri, tânărul meu domn.

— Aşteaptă... În noaptea trecură erai la ea...

— Ah! m-ai văzut!

— Şi ai vorbit câteva cuvinte despre un oarecare duce.

— Dar, cum ştii dumneata aceasta?

— Aşteaptă... ai plecat de la casa albă cu dânsa.

Mânia lui Léo apăru ca o furtună.

— Dumneata eşti dar un spion? strigă el disperat.

— Nu tocmai... Dar ascult câteodată la uşi... şi privesc prin găurile broaştei...

Un nor trecu pe fruntea lui.

— Erai dar în acea noapte, în casa albă? întrebă el cu o voce denaturată.

— Da.

— Ai fost introdus... într-un mod întâmplător?

— Nicidecum, am fost condus în litieră. Am fost chiar leşinat o parte din timpul pe care l-am petrecut până acolo.

— Şi cine te-a condus?

— Scutierul ducesei. Oh! îl cunoşteam deja... era chiar acela care o escortase acum trei zile.

— Cine... ducesa?

— Da, când am întâlnit-o pentru prima oară... în pădurea Meudon.

Léo, înmărmurit, se întreba dacă nu era victima vreunui vis letargic.

— Ce vrei, scumpul meu domn, reluă gasconul cu vocea sa batjocoritoare şi fanfaronică, cine e tânăr şi elegant... place femeilor.

— Ah! e prea mult, strigă Léo înfuriat, eşti un mare îndrăzneț!

Şi el îşi scoase spada din teacă aşa cum făcu şi Lahire.

— Pe credința mea, zise acesta din urmă, vom fi foarte bine aici. Acest felinar luminează mai bine ca celelalte şi, prin urmare, te pot omorî la lumină.

Spadele se încrucişară.

— Ah! zise Léo, tu ştii şi ai văzut suficient pentru ca să-ți semnezi singur sentința de moarte.

— Haida-de! răspunse Lahire, nu te grăbi atât de mult, domnul meu, şi lasă-mă să-ți istorisesc deliciile de la casa albă.

Aceste cuvinte scoaseră un țipăt de hienă lui Léo:

— Oh! tu minți, infame!

— Te înțeleg... Ea e atât de frumoasă încât poate să subjuge toți sfinții din paradis; blonda noastră e o încântătoare ducesă, îngână gasconul.

Şi el îl atinse cu spada pe Léo d'Arnembourg, căruia începu să-i curgă sângele.

Léo ripostă printr-o lovitură teribilă.

Dar Lahire făcu o săritură într-o parte şi o evită.

— Amorul îți atacă nervii, zise el.

Léo mergea ca un leu atacat în vizuina sa. Totdeodată un zgomot se auzi în unghiul opus al străzii şi nişte paşi măsurați răsunară. Era patrula.

— Pe Dumnezeul meu, zise gasconul, iată cei doisprezece soldați ai cancelarului care au să ne pună în vedere ordinele regelui Carol al IX-lea.

— Nu-mi pasă de ordinele sale, răspunse Léo, pe care mânia îl făcea surd şi orb.

— Atât mai rău!... zise gasconul. Voiam să-ți dau ocazia să scapi. Atât mai rău pentru dumneata!

Şi Lahire se puse în gardă.

Léo, atins în mijlocul corpului, scoase un țipăt, se clătină şi se rezemă de zid pentru ca să nu cadă. Spada lui îi scăpase din mână.

— Suntem chit! zise Lahire.

Şi fugi.

. . . . . .

Pe când se petreceau acestea în colțul străzii Renard-Saint-Sauveur, trei oameni se găseau reuniți într-o cârciumă situată în piața Saint-Germain-l'Auxerrois, la câțiva paşi de aceea a vechiului nostru amic Malican.

Aceşti trei oameni nu erau alții decât contele Éric de Crèvecoeur, Gaston de Lux şi baronul Conrad de Saarbruck.

Adunați înaintea unor resturi ale unei bogate cine, ei terminau de golit o oală cu vin vechi.

— Seniorii mei, zicea Conrad, ştiți că am făcut ieri dimineață o afacere ciudată?

— Într-adevăr, zise contele.

— Fie! adăugă Gaston.

— Şi dacă nu mai avem altceva a face la Paris…

Un surâs plin de mister alunecă pe buzele contelui Éric de Crèvecoeur.

— Oh! fii liniştit! zise el; nu suntem veniți aici ca să jenăm numai pe călău în acțiunile sale, ci vom avea în curând alte afaceri.

— Aşa crezi tu?

— Léo e la duce. El trebuie să ne găsească aici.

— Gândeşti tu că el ne va aduce niscaiva ordine? întrebă Gaston.

— Sunt sigur.

— Cine are doi pistoli? făcu Conrad.

— Eu.

Şi contele Éric aruncă doi pistoli pe masă.

Conrad agită cornetul unde erau pietrele şi ele căzură.

— Cinci! zise el.

Éric adună pietrele, le amestecă în cornet şi le aruncă la rândul său.

— Şapte! zise el.

— Pe Belzébuth! murmură baronul Conrad de Saarbruck. Nu am niciodată noroc la joc.

— Tu eşti fericit în amor, zise Gaston.

Această banalitate făcu să tresară pe câteşitrei tinerii. Câteşitrei se priviră.

— Ah! domnilor, zise Éric, v-ați adresat vreodată această întrebare?

— Care?

— Că ducesa pe care o iubeam câteşipatru, ar putea să aleagă pe unul dintre noi.

— Ah! făcu Gaston.

— Cum, murmură Conrad; şi înțelegerea noastră?

— Cine ştie? făcu Éric.

— Tu ți-aduci aminte, cu toate acestea, de cuvintele sale, conte?

— Da, dar *adesea femeia e schimbătoare*, zicea odată regele Franței.

— Pe viul Dumnezeu! exclamă Conrad cu brutalitatea germanică, dacă eram sigur mai dinainte că ea va prefera unul dintre noi…

— Ei bine?

— Şi că acela să se întâmple să nu fiu eu!

— Ce ai fi făcut?

— Aş fi dezertat din serviciul său şi m-aş fi întors la conacul meu, lăsând pe ducele de Guise şi regele de Navarra să se certe între ei.

— Şi eu, asemenea, zise Gaston.

— Eu, făcu Éric, aplecându-şi capul, voi continua a mă supune.

— Sunteți nişte nemernici câteşitrei, zise o voce surdă de pe prag.

Ei se întoarseră înspăimântați…

Léo d'Arnembourg, clătinându-se şi plin de sânge, era pe prag.

— Rănit? strigă Éric.

— Da, răspunse Léo. Am şase vârfuri de fier în coaste şi am întâmpinat cea mai mare greutate ca să mă târăsc până aici.

Ei se precipitară spre dânsul spre a-l susține. Éric şi Conrad îl luară în brațele lor, Gaston îi desfăcu spențerul şi îi rupse cămaşa. Sângele curgea cu abundență.

— Apasă rana cu mâna, zise Léo, căci dacă rana mea e mortală, trebuie să am timpul să vorbesc… Când veți afla totul… şi în caz că nu veți muri, ei bine, sunt sigur că o să căutați să mă răzbunați…

Léo fu aşezat pe o bancă şi el privi pe contele Éric cu un amar surâs.

— Ah! îi zise el, tu te gândeai nu e aşa, că se putea întâmpla ca acea femeie pe care o iubim câteşipatru să prefere unul dintre noi? Te-ai gândit la asta conte Éric? Dar nu te-ai gândit că ea putea să iubească un om care ne e străin.

— Oh! făcură ei, sculându-se cu repeziciune.

— Tu eşti nebun, zise Gaston.

— Rațiunea ta se duce odată cu sângele, zise Conrad.

Éric îşi aplecă capul şi tăcu.

— Amicii mei, zise Léo, ascultați-mă. Ascultați… îmi pierd sângele, dar nu şi rațiunea.

— Vorbeşte dar.

— Omul a cărui spadă a găurit pieptul meu este iubit de Ana de Lorena, ducesa de Montpensier.

— Minți, strigară toți trei.

— Spun adevărul, prietenii mei.

— Atunci, cine este acel om?

— Este acel gascon pe care credeam că l-am omorât ieri de dimineață, acel gascon care escorta carul lui René.

— Ei bine?

— Acel om urmă Léo, a fost ridicat sângerând, neînsufleţit, din strada Calandre.

— De cine?

— De ducesa care, în noaptea trecută, i-a dat azil în casa cea albă din pădurea Meudon.

Ei simţiră o roşeaţă că le trecu pe figură. În acest moment cineva bătu la uşă. Era pajul Amaury care le aducea un mesaj de la ducesă.

— Ah! murmură Léo, infernul te aduce…

Şi cum pajul rămăsese încremenit, el adăugă:

— Tu erai în noaptea trecută în casa cea albă, ei bine, spune ce s-a petrecut, căci altfel te vom pune pe flăcările ce ard în şemineu.

Copilul deveni palid şi se înfioră.

Capitolul XXXII

Vederea pajului reanimase forţele slăbite ale lui Léo d'Arnembourg.

El se întoarse spre Gaston:

— Îngrijeşte-mă, zise el, leagă-mi rana, voiesc să mai trăiesc! voiesc să ştiu.

Pajul, tremurând, privea pe cei patru oameni cu spaimă. Fără îndoială cei trei tovarăşi ai lui Léo d'Arnembourg înţeleseră scopul lui, căci unul dintre dânşii merse şi închise uşa cu zăvorul. Acela era Gaston.

În acelaşi timp, Conrad luă copilul şi îi apăsă pumnalul în piept:

— Vorbeşte! zise el.

— Ce voiţi să vă spun? întrebă pajul.

— Unde ai fost noaptea trecută?

— La casa albă.

— Singur?

— Cu Alteţa Sa.

— Minţi! zise Léo.

Copilul repetă:

— Eram singur cu ducesa.

Conrad apăsă încet vârful pumnalului său.

Copilul scoase un ţipăt.

— Vei vorbi! strigă Conrad.

Dar copilul îşi încrucişă mâinile pe piept şi un fulger trecu prin ochii lui.

— Mă puteți omorî, zise el.

Éric luă pumnalul din mâinile lui Conrad.

— El s-ar lăsa să fie omorât. Este nefolositor ceea ce faci…

— Ei bine, zise germanul cu mânie, pentru că pumnalul e nefolositor, vom întrebuința un alt mijloc.

Şi el răsturnă copilul pe masă.

Copilul se zbătea.

— Descalță-l, zise Conrad lui Gaston de Lux.

Gaston scoase încălțările lui Amaury şi, cu toate țipetele pe care el le scotea, îl luă în brațe îl culcă pe pământ şi expuse tălpile picioarelor căldurii focului.

— Iertare! murmură sărmanul paj, iertare, seniorii mei.

— Vorbeşte! repetă Conrad.

Amaury fu mai întâi răbdător. El strigă, dar nu vorbi. Cu toate acestea, Conrad îl ținea din ce în ce mai aproape de foc.

— Vorbeşte! vorbeşte, repetă el.

Durerea făcu pe sărmanul copil să scoată țipete de disperare.

— Aruncă-l în foc, zise Léo d'Arnembourg.

Acea amenințare îşi produse efectul.

— Iertare! repetă copilul, voi vorbi!

— Ah! în fine, murmură Léo.

Conrad luă atunci pe Amaury şi îl puse pe masă.

— Ia seama, îi zise el atunci, noi ştim deja tot ce trebuie să ne spui, dar avem nevoie să le auzim din gura ta.

— Ce voiți să ştiți? întrebă sărmanul paj, ce îşi freca cu mâinile picioarele-i arse.

— A fost, în noaptea trecută, un om în casa albă, zise Léo d'Arnembourg, cine e acel om?

— El se numeşte Lahire.

— Şi pentru ce se afla el acolo? întrebă Conrad.

— Ducesa l-a dus în litieră, dar el a fugit şi mi-a furat calul.

— Dar ducesa îl cunoştea?

Copilul păstră tăcerea.

— Voieşti dar să arzi? exclamă Léo d'Arnembourg.

— El îşi petrecuse noaptea precedentă la casa albă.

Léo scoase un strigăt.

— Îl auziți? zise el.

Şi atunci, de teama amenințării de a fi aruncat în foc, sărmanul

copil istorisi tot ceea ce văzuse, tot ce ştia.

Ei ascultară tăcuți şi trişti.

— Bine, zise Léo atunci când pajul sfârşi, bine ai făcut de ne-ai spus adevărul.

— Ducesa va ordona să mă omoare, zise Amaury pe ai cărui obraji alunecară câteva lacrimi.

— Nu, răspunse contele Éric, căci te voi lua sub protecția mea.

Şi el adăugă:

— La ce-ai venit aici?

— Vă aduceam un mesaj.

— Mie?

— Da. De la Alteța Sa.

— Ah! ah! rânji baronul Conrad, mi să pare că cucerirea gasconului Lahire nu e destul.

— Şi că ea mai are trebuință de serviciile noastre, adăugă Léo.

Éric deschisese mesajul ducesei.

Acel mesaj conținea un sigur cuvânt: *„Vino”*.

Éric înmână mesajul celor trei tovarăşi ai săi.

— Ah! zise Conrad, îmi închipui că vei pune şaua pe cal, conte, şi că te vei reîntoarce în Lorena.

— Nu, zise Éric.

— Voieşti, zise Léo, ca să te duci la această încântătoare invitație?

— Da.

— Dar eşti un laş, conte?

— Nu! dar voiesc să cer contesei noutăți despre acel Lahire. Voiesc să fiu față în față cu dânsa!...

— Unde e stăpâna ta? întrebă el întorcându-se spre pajul Amaury.

— La Meudon.

— Ea s-a reîntors?

— Astă-seară.

— Ei bine! zise Éric ridicându-se şi mângâindu-şi mânerul spadei, pe coarnele satanei, voi merge!

Sir Léo d'Arnembourg, slăbit prin pierderea sângelui său, alunecă de pe scaun jos.

Gaston de Lux şi baronul Conrad de Saarbruck se grăbiră a-i da ajutor murmurând:

— Dacă mori, te vom răzbuna!

. . . . . .

Anne de Lorena, ducesa de Montpensier, după ce petrecuse o parte din noaptea precedentă cu ducele de Guise, se întoarse la Meudon pe la zece ore dimineața.

Ducesa era încredințată că va găsi pe Lahire dormind sub influența narcoticului şi pe pajul Amaury veghind asupra lui cu fidelitatea obişnuită.

Dar ducesa se înşela.

Când sosi, îl găsi pe pajul Amaury plângând pe pragul casei.

Amaury era speriat… îi era frică să nu fie gonit.

Cu lacrimile în ochi, el istorisi ceea ce se petrecuse, adică fuga gasconului, care îi furase chiar propriul său cal.

Doamna Montpensier fu mai întâi foarte uimită.

Ea nu înțelegea cum narcoticul nu putuse avea influență…

Cu toate acestea, pajul susținea că găsise paharul gol.

— Arată-mi-l, zise ducesa.

Amaury îi prezentă paharul pe fundul căruia încă se mai aflau câteva picături.

Dar ducesa bănui ceva; intră în camera unde dormise Lahire, merse drept la pat, înlătură perdelele şi sfârşi prin a descoperi că licoarea fusese vărsată în sertar.

Atunci Anne de Lorena încruntă sprâncenele.

— Dacă n-a băut, îşi zise ea, cauza a fost că s-a temut şi, în acest caz, s-a prefăcut că doarme. Dacă nu a dormit, el a văzut şi a ascultat. El mi-a văzut fața şi a ascultat ceea ce am vorbit. Acest om mi-a aflat secretul.

Atunci o spaimă cuprinse pe ducesă…

Lahire era gascon, el era supus al regelui de Navarra şi dovedise îndestul în ajun fidelitatea lui. Aceasta era destul pentru ca teama să-i cuprindă inima.

Ea nu fu înspăimântată până în sfârşit, căci, cu toate că el îi cunoştea secretul, totuşi îşi reaminti că-l văzuse înflăcărat, entuziasmat, pierdut la genunchii ei.

Anne era femeie şi un surâs îi trecu pe buze la acea amintire.

— El trebuie să mă mai iubească, îşi zise ea, şi se va reîntoarce.

Această speranță se prefăcu în încredințare în inima ei şi ea fu sigură că Lahire se va căi de fuga lui şi că se va reîntoarce.

Ducesa fu atât de încredințată încât aşteptă toată ziua fără a trimite vreun mesaj la Paris.

Dar noaptea veni…

Atunci, pierzându-şi răbdarea, zise lui Amaury:

— Pregăteşte calul, căci vei merge la Paris şi vei da acest bilet contelui Éric de Crèvecoeur.

Acel bilet, îl ştim, nu cuprindea decât un singur cuvânt: „Vino”.

Ducesa, disperată fiind pentru că nu se reîntorsese Lahire, îşi închipuise un plan infernal.

Ea voia să destăinuiască contelui Éric o parte din adevăr, adică ridicarea lui Lahire din strada Calandre, să explice de asemenea contelui intenţia pe care o avea de a face din gascon un spion intim, un amic secret.

Şi apoi să îi mai adauge:

— Acel om m-a trădat, acel om a fost mai dibăci decât noi... trebuie omorât!

Şi atunci, îşi închipui ducesa, că cei patru înamoraţi ai ei, din care făcuse nişte instrumente supuse, punându-se în căutarea lui Lahire îl vor omorî fără a-i cere explicaţii.

— Du-te! zise ea pajului Amaury, du-te şi reîntoarce-te iute.

Pajul plecă.

Anne de Lorena aşteptă timp de o oră într-o mare nelinişte.

Ea nu se afla singură la casa albă.

Se reîntorsese însoţită de un scutier şi o cameristă.

Acea cameristă era blondă ca şi dânsa, aproape de talia ei şi se numea Marion.

Rezemată cu coatele de o fereastră care dădea spre poteca ce ducea la Paris, Anne de Lorena asculta...

În fine, auzi galopul unui cal.

— Acesta e contele Éric, îşi zise ea.

Anne se înşela.

Un cavaler se opri în faţa casei.

La razele lunii, ducesa îl recunoscu.

Era Lahire!

Lahire venise pe calul ce îl furase noaptea precedentă de la pajul Amaury.

Atunci ducesa se căi groaznic de chemarea contelui Éric...

Contele trebuia şi el să sosească.

Ce trebuia să se petreacă oare între cei doi oameni?

Capitolul XXXIII

Anne de Lorena, ducesa de Montpensier, se grăbi să pună pe

fața ei masca de catifea. Apoi chemă pe Marion.

— Spune seniorului Lahire să intre, îi zise ea.

Anne trecu în oratoriu.

Marion merse spre întâmpinarea lui Lahire şi îi zise:

— Bună seara, domnule Lahire, ai fost mulțumit de calul lui Amaury?

Gasconul o privi pe cameristă şi o idee îi trecu prin minte:

— Prea mulțumit, zise el. E tânăr? am uitat să-mi arunc o privire asupra dinților.

— Are şapte ani, domnule Lahire şi Amaury nu mai spera să-l mai revadă.

— Tii! zise Lahire cu mândrie, mă iei drept un hoț de cai, încântătoarea mea?

— Pentru că l-ai împrumutat într-un mod atât de neobişnuit!

Lahire surâse şi mângâie bărbia lui Marion.

— Medicamentul pe care l-am băut mi-a amețit capul.

— Ah!

— Stăpâna e acasă?

— Da.

— Condu-mă la dânsa.

— Poftim.

Când Lahire ajunse în oratoriu, ducesa era pe jumătate culcată pe un scaun oriental.

Ea aruncă prin mască asupra lui Lahire o privire batjocoritoare.

— Ei bine! zise ea, de unde vii, frumosul meu fugar?

— Doamnă, răspunse Lahire care, după ce se înclinase, avu îndrăzneala de a lua mâna cea albă a ducesei şi de a o duce la buze, m-am dus la Paris să-mi caut spada şi pumnalul.

— Ai mare nevoie de ele? zise ea cu un ton batjocoritor.

— Afară de aceasta, mi se urâse aici, m-ai lăsat singur.

— Adevărat.

— Apoi mai aveam şi o mică datorie de plătit.

— Aud? făcu ducesa.

— Datoram o lovitură de spadă unui oarecare Léo.

Ducesa făcu o mişcare.

— Am vroit să mă achit, sfârşi Lahire cu linişte.

— Cine e acel Léo? întrebă ea prefăcându-se.

— Un gentilom… ah! chiar acela ce mi-a dat ieri o lovitură de muschetă în cap.

— Ah! acela?

— El se află în serviciul monseniorului de Guise.

Ducesa tresări.

— Şi o iubeşte pe Alteța Voastră, urmă Lahire.

Ducesa se ridică cu vioiciune şi făcu un pas înapoi. S-ar fi zis că un abis se deschisese în fața ei.

— Pe *Alteța*... mea! strigă ea.

— N-am onoarea de a fi în prezența Alteței Sale, Ducesa de Montpensier?

Anne de Lorena scoase un țipăt.

— Ah! doamnă, reluă Lahire, nu-ți fie temă, sunt gentilom şi am inima recunoscătoare.

— Domnule...

— Sunt discret la nevoie. Cu toate acestea, trebuie să vă spun că am trebuit să fac o confidență acelui sărman Léo pe care l-am văzut aici, în noaptea trecuta.

— Cum! strigă ducesa, ai îndrăznit, mizerabile!

— Doamnă ducesă, răspunse gasconul, sunt îndrăzneț poate fiindcă m-am aventurat până aici, căci ai oameni ce, fără îndoială, m-ar putea omorî, cu toate acestea, am venit fiindcă voiam să vă revăd pentru o ultimă oară.

Lahire era liniştit, ținea capul sus şi îşi rezema mâna de mânerul spadei cu simplitate şi noblețe. Ducesa arunca asupra lui o privire arzătoare şi acea privire nu inspira amor.

Deodată, acea privire încetă a mai fi mânioasă; ea deveni rece, în timp ce agitația ducesei se liniştea.

Apoi, Anne de Lorena îi zise:

— Spune adevărul!

— Cu plăcere, doamnă.

— Ai aruncat conținutul paharului în sertarul patului?

— M-am temut de medicament.

— Ceea ce a făcut că, în loc să dormi... ai văzut?

— Şi ascultat, doamnă.

— Atât de bine, încât îmi ştii secretele?

— Aproape.

— Şi, urmă ducesa, vii fără îndoială să-mi vinzi păstrarea secretului?

— Poate.

Ea îl privi cu dispreț.

— Mi se pare, zise ea, că eşti un speculator.

— Nu totdeauna, dar sunt cazuri.

Lahire surâse.

— Alteța îmi va permite o mică întrebare? întrebă el.

— Ascult.

— Pe ce trebuie să se sprijine discreția ce cere Alteța Voastră? pe evenimentele ce s-au îndeplinit aici, nu e aşa?

— Natural.

— Ei bine, Alteța Voastră să uite pe cea dintâi şi voi uita totul.

— Ce voieşti să zici?

— Voiesc să vorbesc de un jurământ.

Anne de Lorena îşi muşcă buzele.

— Alteța Voastră mă poate dezlega de dânsul...

— Şi dacă fac astfel?

— Voi fi mut de aici înainte.

Anne de Lorena păli se.

— Dar, zise ea deodată, ai spus lui Léo...

— Ah! aşa este, dar nu vă faceți griji.

— Pentru ce?

— Pentru că acum... e mort.

— Oh! făcu ducesa, ai omorât pe unul din cei mai devotați servitori ai mei. Şi, dacă nu e mort?...

— Ei bine?

— Şi dacă a prevenit pe ceilalți... dacă le-a repetat tot ce i-ai spus.

La aceste din urmă cuvinte, Lahire îşi lumină spiritul.

El înțelese că Léo nu era singurul ce-o iubea pe ducesă.

„Trebuie să fie, îşi zise el, o mică asociație din care Léo face parte, şi dacă Léo nu e mort...”

— Dumnezeul meu! făcu ducesa auzind galopul unui cal, este Éric.

— Care, Éric?

— Un amic al lui... Léo.

— Ah! ah!

— Ascunde-te!... fugi!... Poate că a aflat totul.

— Ei bine! cu atât mai bine pentru dumneata, doamnă ducesă.

— Pentru ce mai bine?

— Pentru că în zece minute va fi convins că gasconul Lahire e un prost şi lesne de înşelat. Lăsați pe mine!

. . . . . .

Era într-adevăr Éric.

Contele de Crèvecoeur, în prada torturilor geloziei, sosea furios cu inima setoasă de răzbunare.

Ducesa se afla în oratoriu. Când Éric intră, o găsi ținând un condei în mână lângă masa pe care se afla o hârtie.

Ea ridică capul şi, văzându-l la uşă, îi surâse.

— Bună-ziua! zise ea.

Contele Éric era palid.

— Vino de şezi lângă mine, urmă Anne de Lorena.

— Ah! făcu contele, eu credem că Alteța Voastră renunțase la serviciile mele.

— Eu?

— Aşa credeam.

— Ce glumă!…

— Pentru că, zise contele, cu o voce surdă, am auzit vorbindu-se de un nou servitor…

— Aş!

— De un om pe care Alteța Voastră îl onorează cu prietenia sa.

— Cum se numeşte?

— Lahire.

— Ah! zise ducesa cu dibăcie, ți s-a vorbit de dânsul?

— Da, doamnă.

— Cine?

— Léo.

— Léo îl cunoaşte?

— Da, i-a dat o lovitură în cap ieri dimineață.

— Aşa este.

— Şi seara a fost transportat aici.

— Adevărat.

— Şi apoi, urmă contele Éric, ei s-au bătut astă-seară.

— Lahire cu Léo?

— Da, doamnă.

— Acesta e ciudat, zise ducesa tot liniştită.

— Crezi, doamnă?

— Da, pentru că Lahire nu mi-a spus nimic despre asta.

— Ah! murmură contele Éric pe care liniştea ducesei îl tulbură, l-ai văzut…

— Da. El e aici.

— Aici.

Şi contele, într-un acces de furie, puse mâna pe mânerul spadei.

— Ah! Dumnezeul meu! făcu ducesa, dar ce înseamnă aceasta?

— Doamnă, răspunse Éric de Crèvecoeur, din ziua în care mi-ai permis a-ți oferi sângele… viața mea… din acea zi am primit şi dreptul de a fi gelos.

— Gelos!

— Da, doamnă, căci Lahire, acel gascon acel aventurier…

— Ei bine?

— El a îndrăznit…

Éric se îndoi.

— Dar vorbeşte, conte!

Contele reluă:

— Acel om a pretins că sunt trei zile…

Ducesa îl întrerupse.

— Sunt trei zile, zise ea, de când l-am întâlnit în pădure. Eu eram mascată, dar el a fost sedus de părul meu cel blond şi… a îndrăznit să mă urmărească, şi apoi…

La rândul ei ea se îndoi, dar nu încetă să surâdă.

— Şi apoi?

— El a rămas aici.

Contele scoase un strigăt.

— Ah! Mărturiseşti, doamnă, zise el, mărturiseşti?

— Sărmanul Lahire! zise cu răceală ducesa, el e încredințat că e omul cel mai iubit din lume. Din nefericire, el nu ştie că în întuneric toate femeile se asemănă.

Şi cum la aceste cuvinte uimirea contelui creştea din ce în ce:

— Sst! zise ea, vino cu mine.

Ea deschise o uşă, pe aceea care conducea în camera în care dormise Lahire.

Apoi îi făcu semn să pună urechea la uşa opusă, acea care dădea în sala, unde în ajun ducesa îl primise pe Léo.

— Ascultă, zise ea.

Contele auzi vocea unui om care murmura cu un accent de pasiune:

— Anne! Anne! Scumpa mea Anne, niciodată nu voi avea destul sânge în vinele mele pentru a-l vărsa spre serviciul tău. Amorul meu, viața mea, te iubesc! te iubesc!…

— Priveşte! zise atunci ducesa.

Éric privi şi, la slaba lumină a unei lămpi văzu pe Lahire la genunchii unei femei îmbrăcată ca ducesa, şi tot ca dânsa cu o mască pe obraz şi cu un minunat păr galben.

Era Marion.

Atunci contele Éric de Crèvecoeur scoase un țipăt, căzu în genunchi şi murmură cuvântul: *Iertare!*...

Capitolul XXXIV

Ducesa, temându-se ca Lahire să nu îl audă, se grăbi să-l tragă pe contele de Crèvecoeur departe de uşă şi acesta, care până atunci poate că se mai îndoia, nu se mai îndoi şi, căzând în genunchi în fața ei, murmură:

— O să mă ierți?

Ducesa însă, în loc de răspuns, îl forță să se scoale şi intră cu dânsul în oratoriul ei, unde, punându-l să se aşeze, îi zise:

— Acum să vorbim.

Contele tremura şi sta cu capul plecat ca un criminal.

El cutezase să se îndoiască de candoarea îngerului pe care-l iubea de atâta timp.

— Să vorbim, repetă ducesa.

El o privi şi aşteptă.

— Scumpul meu conte, reluă ea, cunoşti pe gasconi?

El făcu o mişcare de dezgust.

— Ei sunt înfumurați, lăudăroşi şi plini de pretenții.

— Da, aşa sunt.

— Dar sunt şi curajoşi...

— Aş!

— Când ei se hotărăsc, sunt devotați.

— Poate!... zise contele cu îndoială.

— De acord, şi din Lahire am voit să-mi fac o creație.

— Dar el poate să se laude cu asta.

— Nu, el va tăcea. Eu am un mijloc să-l fac să păstreze tăcerea.

— Ah!

— Da, un mijloc care este secretul meu.

Contele nu stărui pentru a cunoaşte secretul de care vorbea ducesa, dar zise:

— În ce scop voieşti să întrebuințezi pe acest om?

— Ți-am spus că-mi trebuie cineva lângă béarnez.

Éric se înclină.

— Acum să-ți spun pentru ce te-am făcut să vii.

— Ascult, doamnă.

— Cum într-o zi sau în alta, s-ar putea ca Lahire şi dumneata

sau vreun amic al dumitale să vă întâlniți aici sau în altă parte, voiam să te previn. Dar vezi bine că am făcut asta prea târziu…

Contele îşi repetă scuzele, iar ducesa trecu la un alt subiect şi reluă:

— Dumneata mi-ai spus că Léo şi Lahire s-au bătut.

— Da, doamnă.

— Când?

— Acum două ore.

— Şi Léo ce s-a făcut?

— Léo poate că este deja mort.

— Cerule!… strigă ducesa cu o explozie de durere. Oh! pleacă, pleacă, Dumnezeul meu! urcă-te pe cal iute şi aleargă… voiesc să ştiu de dânsul!..

Anne de Lorena, ducesa de Montpensier era o actriță foarte îndemânatecă, ea ştia să dea fizionomiei sale expresia bucuriei şi durerii, fără ca inima sa să bată câtuşi de puțin.

Contele de Crèvecoeur însă, simplu, drept şi orbit de amor, rămânând convins de sinceritatea şi strigătul ducesei, se ridică repede, îi ceru încă o dată iertare, îşi luă adio şi se urcă pe cal.

Anne însă, îndată ce-l văzu plecând, ascultă galopul calului care se depărta şi, când nu-l mai auzi, alergă în sala în care era Lahire închis cu camerista Marion şi îi zise:

— Haide! jos masca! şi du-te… Rolul s-a jucat.

Apoi făcu un semn lui Lahire şi el, surâzând, o urmă pe ducesă în oratoriu.

— Să vorbim acum amândoi, îi zise ea privindu-l.

— Rolul a avut efect? o întrebă Lahire.

— Da.

— Şi a fost convins?

— S-a aruncat la picioarele mele şi mi-a cerut iertare.

— Bravo! strigă Lahire.

Apoi murmură ca pentru el:

— Oh! bărbații!… cât sunt de proşti!…

După aceasta apoi se aşează lângă ducesă cu familiaritatea cea mai intimă şi, cu un accent straniu, îi zise:

— Ei bine! doamnă, vezi că mi-am ținut promisiunea şi acum pentru domnii Léo şi amicii săi, eu sunt un înşelat şi dumneata cea mai pură dintre femei.

— Este adevărat, răspunse trufaşa ducesă fără a se încrunta, dar te-am dezlegat de jurământul dumitale.

— Schimb pentru schimb, doamnă.

— Viitorul va regla restul.

— Cum?

Sângele de Guise şi demnitatea cea mai înaltă fierbea în vinele ducesei, şi, cu mândria cea mai mare, zise:

— Nu cumva te gândeşti să pui un alt preț discreției dumitale?

— Ah! nu, făcu Lahire.

Apoi adăugă cu o voce gravă şi emoționată:

— Eu, doamnă, prețuiesc acest schimb mult mai mult decât gândeşti şi amintirea Alteței Voastre va rămâne pentru totdeauna întipărită în inima mea!

Anne de Lorena făcu un gest de dezgust.

Lahire reluă:

— Ieri, doamnă, la aceeaşi oră, te invocam încet ca pe îngerul meu şi mă întrebam pe mine însumi, oare ce bună faptă am comis eu ca să merit bunătatea Alteței Voastre?

— Taci!

— Şi astăzi o politică a trebuit să ne despartă, datoria mea către regele de Navarra…

Ducesa îl întrerupse cu un gest.

— Îl iubeşti mult pe prințul dumitale? întrebă ea.

— Este datoria mea, doamnă.

— Dar dacă te-aş ruga eu să-ți schimbi stăpânul, murmură ea, învăluindu-l cu o privire magnetică.

Vocea Annei de Lorena era atât de mângâitoare şi privirea-i atât de fermecătoare, încât Lahire avu amețeală.

— Ah! ascultă, zise ea, dumneata m-ai judecat rău, luându-mă drept o femeie fără inimă şi dată cu totul politicii…

— Doamnă… în numele cerului, murmură el cu emoție, nu-mi mai vorbi astfel!

— Cine ştie? reluă ea, – a cărei voce tremura, – cine ştie zic, dacă şi eu nu-mi voi reaminti de dumneata?

În acel moment, Anne de Lorena era mult mai frumoasă ca altădată şi poate că era chiar şi sinceră…

— Dar de ce nu voieşti să mă serveşti? continuă ea, nu sunt oare destul de frumoasă şi tânără?

Privirea ei era umedă şi sub acea privire, gasconul se înfioră.

— Ingratule! reluă ea, ce legături ai cu acel rege de Navarra pentru care m-ai trădat.

— Sunt supusul său, doamnă.

— Haida-de! murmură ea încreţind sprâncenele, dumneata care fără îndoială că ai în Navarra nişte case sărace prin ale căror acoperişuri trebuie să pătrundă ploaia şi vântul, de ce nu vii în Lorena unde îţi voi da un castel, un adevărat castel, înconjurat de păduri şi de livezi verzi?

Lahire asculta privind pe ducesă şi fiindcă îi plăcea vocea sa armonioasă şi surâsul ei încântător, de mai multe ori îi duse mâna la buzele sale.

Dar aceasta nu dură decât un moment, fiindcă visul trecu şi el se sculă repede, şi cu mândrie, zise:

— Doamnă, ziua în care regele meu nu va mai avea trebuinţă de spada mea, voi veni să îngenunchez în faţa Alteţei Voastre şi îţi voi zice:

— Nu-ţi cer nici castel, nici pădure, nici livezi verzi, ci vin să mă rog ca la nevoie să-mi vărs sângele pentru Alteţa Voastră.

Ducesa lăsă să se vadă un gest de necaz şi, cu o tentă de disperare, zise:

— Ei bine! fie cum zici, şi pleacă fără să mai revii... dar înainte de asta, fă-mi un jurământ.

— Care?

— Jură-mi că pentru lumea întreagă acesta a fost un vis...

— Am visat paradisul, doamnă.

Ea atunci îi dădu mâna să i-o sărute şi el îngenunche în faţa ei.

— Pleacă! repetă ea, trebuie să fim inamici.

Lahire simţi o violentă bătaie de inimă, dar, fiindcă era credincios regelui său, plecă şi, trecând pragul oratorului, îi zise:

— Adio, doamnă, Dumnezeu e bun, el îmi va permite ca într-o zi să mor pentru dumneata.

Anne însă, după ce el plecă, rămânând singură, murmură încet:

— Oh! Dumnezeul meu! sunt în lume patru oameni tineri, nobili, frumoşi şi bravi, patru oameni care mă iubesc până la fanatism, patru oameni care se plâng că nu-şi pot vărsa sângele lor pentru mine, şi, cu toate acestea, inima mea nu a bătut pentru niciunul dintre dânşii... dar, de când aventurierul acesta a plecat, îmi pare că inima mea s-a dus cu dânsul.

Vorbindu-şi ea astfel, lacrimi îi curgeau din ochi şi se rostogoleau pe frumoşii ei obraji.

. . . . . .

În timpul acesta, însă, Lahire, galopa spre Paris pe calul lui

Amaury pe care îl împrumutase încă o dată.

Gasconul se întorcea la Paris, cum plecase în mare galop, şi intră drept la Luvru, unde Noë îl aşteptă.

Noë îl văzuse plecând, dar nu prea ştia unde se ducea fiindcă Lahire îi zisese numai:

— Mă duc să-mi reglez socotelile cu seniorul Léo. Aşteaptă-mă, căci mă voi reîntoarce.

— Ei bine? îl întrebă Noë văzându-l intrând.

— L-am terminat pe Léo.

— Cum! a murit?

— Aproape.

— Drace! frumoasă treabă.

— Apoi am avut şi o bună idee.

— În legătură cu ce?

— În legătură cu jurământul meu.

— Ai găsit vreun mijloc să te dezlegi?

— Întocmai.

— Cum?

— Ah! scumpul meu, zise Lahire, acesta este secretul ducesei şi al meu, şi pentru tine este destul să ştii că de acum înainte spada mea va fi în serviciul regelui de Navarra.

— Bravo!

— Numai, adăugă Lahire, că te rog, ca atunci când vei avea ceva a întreprinde contra ducesei, să însărcinezi pe un altul, iar nu pe mine.

Noë nu avu timpul să răspundă, fiindcă un fel de zgârietură se auzi la uşă şi Nancy, frumoasa şireată, intră.

— Ah! strigă ea, iată şi un altul.

— Dar ce este, frumuşico?

— Astăzi sau niciodată, regele trebuie să-şi închidă lăzile.

— Pentru ce?

— Pentru că René a intrat în Luvru.

Noë încruntă sprâncenele.

— Într-adevăr, frumuşica mea, zise el, şi eu sunt de părerea ta, că pentru noi nu este bine la Paris. Culesul viilor a sosit şi noi am face bine să ne pregătim vinurile.

— Amin! murmură Lahire.

Capitolul XXXV

Noi l-am lăsat pe René în mâinile călugărilor şi ale acelui abate, încă tânăr, care părea a fi devotat ducelui Henric de Guise.

Florentinul după ce scrisese reginei biletul ce i-l dictase abatele, privi pe acesta din urmă şi îi zise:

— Părintele meu, îmi faci plăcerea de a-mi spune unde mă găsesc?

— În mânăstirea mea, răspunse călugărul.

— Dar unde este situată această mânăstire?

— La o leghe de Paris.

— Dinspre care parte?

— Aceasta vei şti mai târziu.

— Cel puțin îmi vei spune ce oameni sunt cei care m-au scăpat?

— Amici de-ai reginei.

— Şi mai?...

— Scumpul meu domnule René, îi zise abatele, voieşti un sfat?

— Ascult, părinte.

— Nu te mai îngriji nici de locul în care te găseşti, nici de timpul pe care îl vei petrece cu noi.

— Cum! făcu Florentinul, nu o să plec de aici?

— Astăzi nu, pentru că sănătatea nu-ți permite.

— Dar, mâine?

— Mâine vom vedea... Aceasta nu depinde de mine.

— De ce? sunt prizonierul dumitale?

— Da.

René făcu un gest de spaimă.

— Oh! zise călugărul râzând. Fii liniştit că nu te va mai duce la eşafod.

În seara aceea chirurgul îi legă rănile şi îi permise ceva alimente, şi în băutură îi amestecă puțin narcotic care îl făcu să doarmă liniştit.

Apoi, a doua zi, abatele veni să-l viziteze şi îl întrebă:

— Suferi mult?

— Nu mult.

— Te simți în stare de a părăsi patul?

— Da, părinte.

Atunci abatele dădu ordin de a îmbrăca pe René; apoi îi servi un prânz mai bun ca în ajun şi o butelie de vin care îi învioră sângele, şi îi dădu o putere nouă.

Un lucru însă îl preocupa pe Florentin.

El credea că îi va vedea pe Noë şi cei trei tovarăşi ai săi că vin să-l ia pentru a-l duce la eşafod. Cu toate acestea, când prânzul fu terminat i se aduse o haină călugărească.

— Pentru ce este asta? întrebă el.

— Să te îmbraci cu dânsa.

— Pentru ce?

— Ca să mergi la Paris.

— Ah! exclamă el atunci cu bucurie, ştiam eu bine că regina nu m-a scăpat pentru a nu mă mai revedea…

Călugărul nu răspunse.

René îmbrăcă haina de aba cenuşie şi, după ordinul abatelui, îşi trase capişonul pe obraz, aşa că nu i se mai vedeau decât ochii.

La epoca aceea, niciun sergent şi nici poliţaiul, de-ar fi văzut chiar un tâlhar sub haina monahală, nu-şi putea permite să-i ridice capişonul. René ştia asta şi, astfel, se simţea apărat de vreo întâlnire penibilă, aşa că putea să treacă fără nicio grijă printre Noë şi îngrozitorii săi amici.

În fine, când această bizară toaletă fu terminată, abatele îi zise lui René:

— Vino cu mine!

Apoi îl luă de mână şi îl scoase afară din mânăstire şi, când ajunse la poartă, Florentinul recunoscu că era pe malurile Senei, şi, spre apus, zări turnurile de la Notre-Dame.

Erau pe Sena doi călugări încovoiaţi pe lopeţile unei bărci, ce aşteptau în faţa mânăstirii, şi abatele făcu semn lui René să urce în barcă, apoi urcă şi el lângă dânsul.

După aceasta, abatele îşi deschise haina şi, asemenea, făcură şi ceilalţi călugări, apoi îi zise lui René:

— Priveşte!

René atunci văzu la încingătoarea fiecăruia câte un pumnal şi câte două pistoale.

— Trebuie să ghiceşti, scumpul meu domn René, îi zise carmelitul desculţ[10], că noi avem misiunea, ca în caz că vei voi să fugi, să te omorâm.

— Oh! bunul meu părinte, nici nu mă gândesc. Dar, unde mă duceţi?

— Vei şti într-o oră.

Barca plutea repede pe râu şi lumea ce se găsea pe maluri,

[10] Călugăr al ordinului carmelit, cerşetor şi care umblă desculţ.

văzându-i trecând, zicea:

— Iată barca carmeliților desculți, care merge să adune cheta pentru comunitate.

Barca însă pătrunse în mijlocul Parisului până aproape de Châtelet şi René, văzând acel edificiu, se înfioră.

— Domnule René, zise atunci abatele pe când barca zbura, ştii dumneata unde este strada Renard-Saint-Sauveur?

— Da, părinte.

— Ei bine, acolo te ducem.

Într-adevăr, abatele îl conducea pe René în casa lui Chesnaye, adică la falsul postăvar care făcea afacerile prinților loreni.

Falsul postăvar se găsea la uşă şi-l primi pe Florentin cu multe salutări, apoi îl conduse la primul etaj al casei şi îl închise într-o sală mare.

— La cine dracu sunt eu? se întrebă atunci Florentinul pe sine.

Nu trecu însă mult timp, când, deodată, o uşă se deschise şi un om intră.

René se trase înapoi uimit.

— Alteța Sa, murmură el.

Era într-adevăr Henric de Guise.

— Bună-ziua, René, îi zise el.

— Servitorul Alteței Voastre.

— Ştii tu că eu te-am scăpat?

— Ah! monseniore, strigă René, trebuia să ghicesc asta.

— Aveam o datorie față de tine.

— Monseniore!…

— Şi am voit s-o achit.

René era aproape să cadă în genunchi.

— Acum am şi eu nevoie de tine.

— Ah! monseniore, murmură Florentinul, ghicesc că inamicii dumitale sunt inamicii mei.

— Poate…

— Dar dacă va fi aşa?

Ducele îl întrerupse.

— Care este omul pe care-l urăşti mai mult în lume?

— Henric de Bourbon, răspunse René.

— Pentru ce?

— Pentru trei motive.

— Care?

— Cel dintâi este că el m-a umilit, cel de-al doilea, că prin

ordinul său, sărmana mea fată… şi cel de al treilea, care este mai grav, este că eu am otrăvit pe mama sa, şi întotdeauna se urăsc cei ce le fac rău.

— Pot dar să contez pe tine?

— Da, monseniore.

— Ascultă, îi zise ducele, am făcut alianță cu Catherine.

René avu un fior de bucurie.

— Catherine, tu şi cu mine ne vom încarna într-o singură persoană şi nu vom avea decât o singură cugetare şi un singur scop.

— Sfărâmarea regelui de Navarra, nu este aşa?

— Văd că m-ai înțeles. Dacă însă, regina-mamă s-ar împotrivi, tu o vei împinge…

— Încrede-te în mine, monseniore.

— Ascultă, René, zise ducele, tu eşti cunoscut ca maestru în trădare, deci dacă mă vei servi cu credință, îți vei găsi interesul. Dar oamenii care te-au salvat de la eşafod, cine crezi tu că sunt?

— Am crezut că sunt nişte demoni, murmură Florentinul cu o admirație naivă.

— Ei bine! zise ducele, în ziua în care vei voi să mă trădezi, te voi da acelor oameni…

O secretă spaimă cuprinse inima lui René.

— Acum dar, termină ducele, poți să te duci la Luvru. Regina te aşteptă şi contează pe tine.

Pe când René se sculă, ducele murmură:

— Cincisprezece şi cu nouă fac douăzeci şi patru. Astăzi este 15 august, deci nu mai am decât nouă zile în față, şi astfel, nu avem timp de pierdut.

Douăzeci şi patru august, de care vorbea ducele, cădea tocmai în ziua de Saint-Barthélemy.

Cuprins

Capitolul I 5
Capitolul II 10
Capitolul III 16
Capitolul IV 23
Capitolul V 26
Capitolul VI 30
Capitolul VII 36
Capitolul VIII 42
Capitolul IX 48
Capitolul X 54
Capitolul XI 59
Capitolul XII 64
Capitolul XIII 70
Capitolul XIV 74
Capitolul XV 79
Capitolul XVI 83
Capitolul XVII 93
Capitolul XVIII 98
Capitolul XIX 104
Capitolul XX 109
Capitolul XXI 113
Capitolul XXII 118
Capitolul XXIII 123
Capitolul XXIV 128
Capitolul XXV 132
Capitolul XXVI 136
Capitolul XXVII 142
Capitolul XXVIII 147
Capitolul XXIX 152
Capitolul XXX 156
Capitolul XXXI 161
Capitolul XXXII 166
Capitolul XXXIII 170
Capitolul XXXIV 176
Capitolul XXXV 181

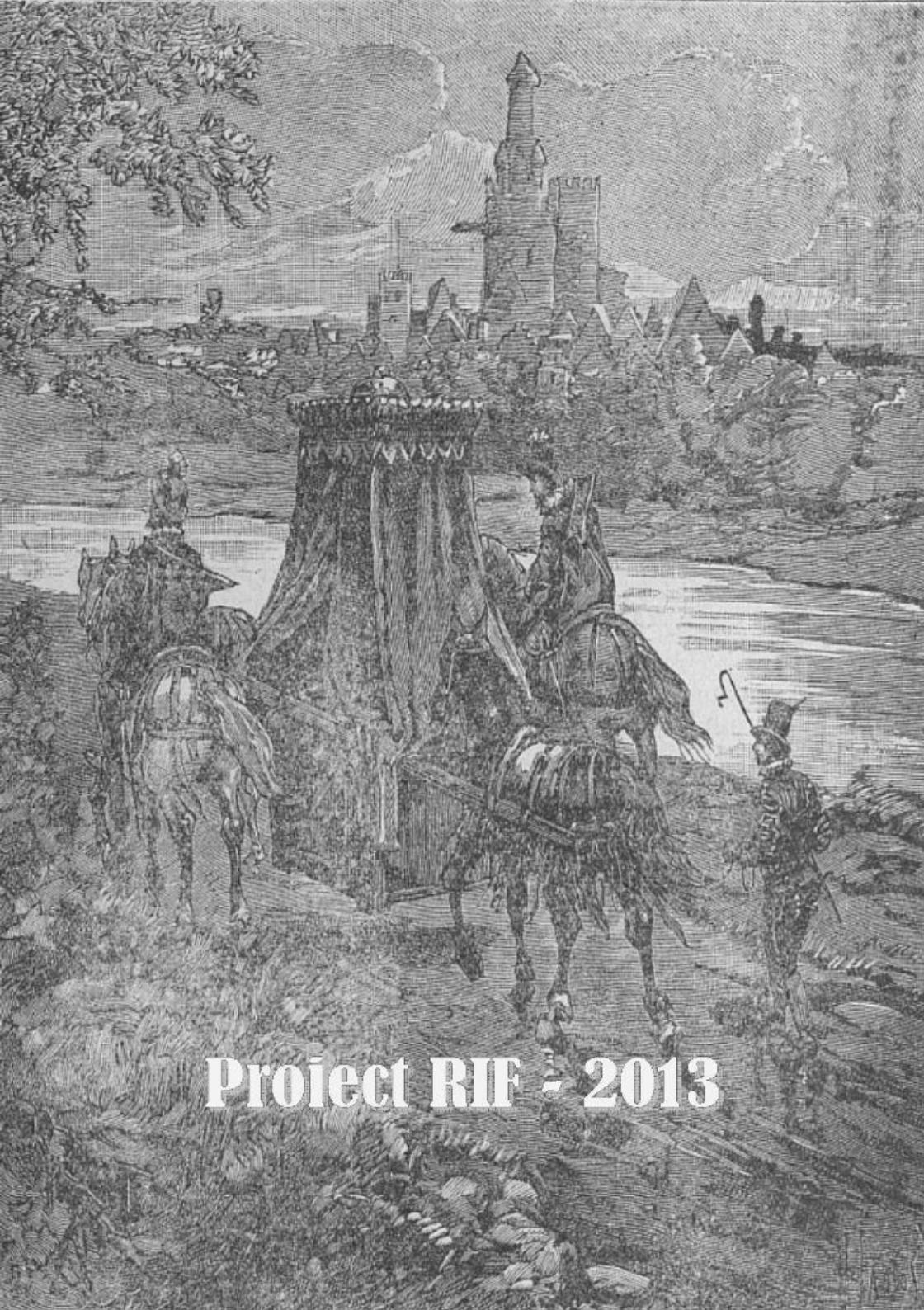
Project RIF - 2013

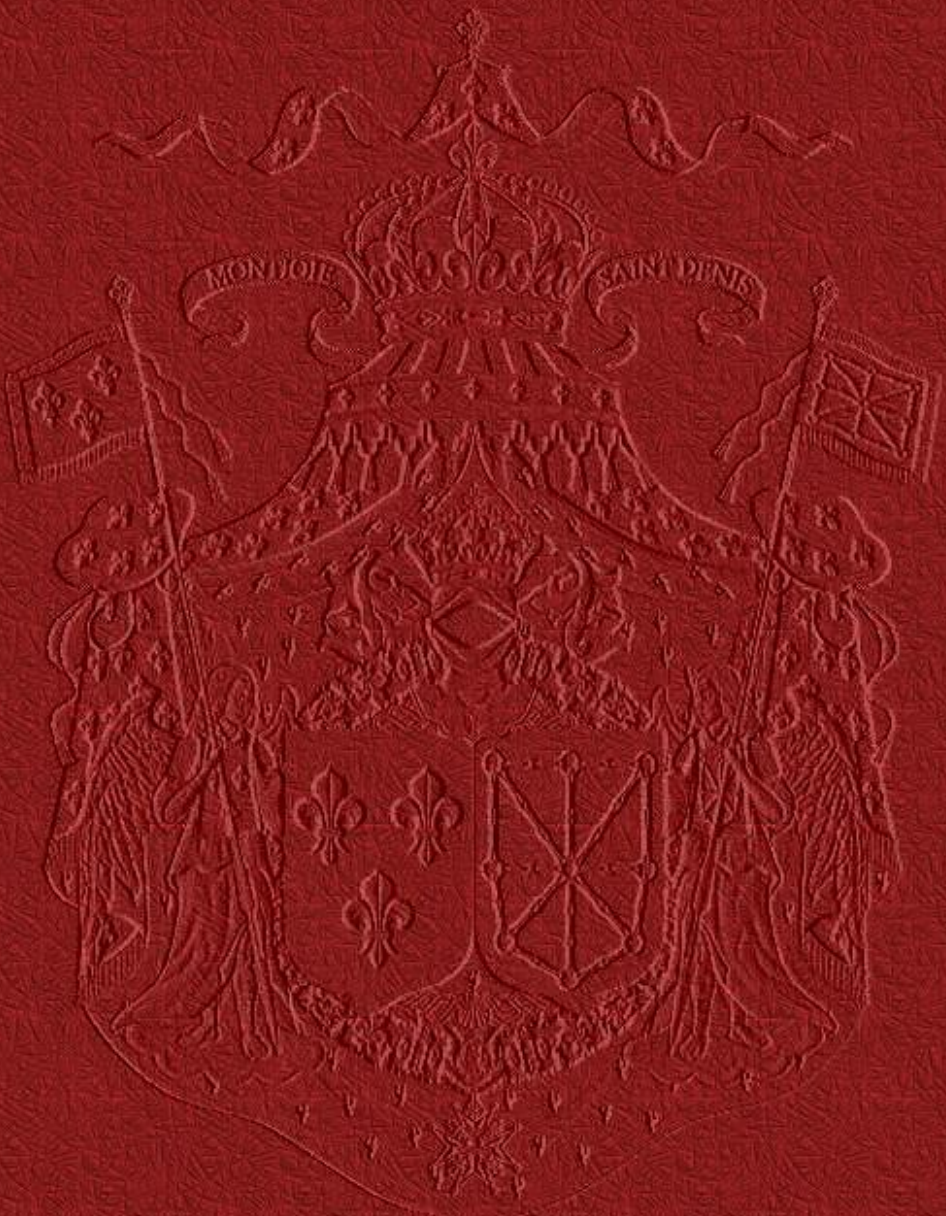
MONJOIE
SAINT DENIS